

ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 64
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Διερεύνηση Εργατικών Ατυχημάτων σε Αιολικά Πάρκα - Οδηγός Πρόληψης
- Εκπόνηση και εφαρμογή προτύπων διαδικαστικών πρωτοκόλλων (ΔΠ) για βελτίωση υπηρεσιών ιατρικής της εργασίας (ΙΕ)
- Ο James Bond εκτίθεται σε επαγγελματικούς κινδύνους εδώ και 50 χρόνια
- Πυξίδα: Τροποποιήσεις/διευκρινίσεις στο βασικό νομοθετικό πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας (Μέρος Β΄)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial	3
Τα νέα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε	
• Οι νέες εκδόσεις ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. το 2015.	4
Άρθρα	
• Διερεύνηση Εργατικών Ατυχημάτων σε Αιολικά Πάρκα – Οδηγός Πρόληψης. <i>Των: Δ. Γαλήνη και Β. Τσιπουριάρη</i>	6
• Εκπόνηση και εφαρμογή προτύπων διαδικαστικών πρωτοκόλλων (ΔΠ) για βελτίωση υπηρεσιών ιατρικής της εργασίας (ΙΕ). <i>Των: Σ. Ζορμπά, Θ. Μπάζα, Α. Κρικέλλα, Η. Ζορμπά, Ε. Ζορμπά, Α. Νταβέλου, Κ. Καψάλη, Β. Δρακόπουλου, Θ. Κωνσταντινίδη</i>	14
• Ο James Bond εκτίθεται σε επαγγελματικούς κινδύνους εδώ και 50 χρόνια. <i>Της: Nura Sadeghpour</i>	30
Πυξίδα	
• Τροποποιήσεις/διευκρινήσεις στο βασικό νομοθετικό πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας (Μέρος Β΄)	23
Αλληλογραφία	
• Η επίδραση ανθρώπινων συμπεριφορών στην υγεία και ασφάλεια στην εργασία.....	32
Διεθνές Περισκόπιο	
• Κινηματογραφικά βραβεία για τους ασφαλείς και υγιείς χώρους εργασίας στη Λειψία.....	33
• Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία: ας εργαστούμε μαζί για τη διαχείριση του άγχους - Η Διάσκεψη-Κλείσιμο	34
• Ο ανακαινισμένος δικτυακός τόπος του Ναρο	36
Λόγος και Εικόνα	
• Χαλύβδινοι σωλήνες δίχως ραφές. <i>Επιμέλεια: Σ. Δοντάς</i>	37
Επικαιρότητα	
• Απονομή των Βραβείων Υγείας και Ασφάλειας 2015 (Health & Safety Awards 2015)	38
• Επιστημονική και ενημερωτική ημερίδα για την προαγωγή της υγείας στον χώρο εργασίας μέσω της Άθλησης, της ΚΙΝΗΣΗΣ και της Αναψυχής	39
• Ημερίδα για την παρουσίαση προγράμματος «Κατευθυντήριες Οδηγίες διαχείρισης μείζονων παραγόντων επαγγελματικού κινδύνου στην ΠΦΥ – Μέταλλα» από τη ΕΣΔΥ	39
• 3η Ημερίδα ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας 2014 - 2015	40
• Ημερίδα με θέμα «Πρόληψη των Κινδύνων στην Εργασία : Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση με τη συμμετοχή όλων»	40
• Εκδήλωση με θέμα «Σύγχρονοι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία: Αναγνώριση και δράσεις» στην ΕΕΔΕ	41
• Νέα νομοθεσία για τα βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης	42
• Νομοθετικές εξελίξεις. <i>Επιμέλεια: Α. Δαΐκου</i>	42
• Συνέδρια - Ημερίδες - Εκθέσεις <i>Επιμέλεια: Κ. Καψάλη</i>	44
Βιβλιογραφία & Χρήσιμες διασυνδέσεις	
• Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία <i>Επιμέλεια: Φ. Θωμάδακη</i>	45
Βιβλιοπαρουσίαση	
• Les rouages de la politique de santé et sécurité dans l'Union européenne. Histoire, institutions et acteurs <i>Επιμέλεια: Σ. Δοντάς</i>	46
Εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από το Κ.Ε.Κ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε	47

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τηλ.: 210 8200100

Φαξ: 210 8200222

E-mail: periodical@elinyae.gr

Διεύθυνση στο διαδίκτυο: <http://www.elinyae.gr>

Ταχ. διεύθυνση: Λισίων 143 και Θειρσίου 6,
104 45 Αθήνα

ISSN: 1108-5916

Ιδιοκτήτης

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής
και Ασφάλειας της Εργασίας

Εκδότης

Θ.Κ. Κωνσταντινίδης

Συντακτική Επιτροπή

Μννάς Αναλυτής, Εύη Γεωργιάδου, Σπύρος Δοντάς, Σπύρος Δρίβας,
Εβίτα Καταγή, Κωνσταντίνα Καψάλη, Δήμητρα Πινότση

Δ.Σ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόεδρος: Θ.Κ. Κωνσταντινίδης

Αντιπρόεδροι: Αλέξανδρος Κομίνης, Ρένα Μπαρδάνη

Μέλη: Ιωάννης Αδαμάκης, Γεώργιος Ασμάτογλου, Θεόδωρος Δέδες,
Εμμανουήλ Κοκολάκης, Αντώνιος Μέγγουλης, Χρήστος Παπάζογλου

Επιμέλεια κειμένων, γραφιστική επιμέλεια και ηλεκτρονική
σελιδοποίηση έκδοσης: Εβίτα Καταγή, Τμήμα Εκδόσεων, Κέντρο
Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Οι απόψεις και οι αναλύσεις των άρθρων
και των επιστολών δεν εκφράζουν απαραίτητα τις
θέσεις του περιοδικού.

Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή μέρους
ή όλου του εντύπου, με οποιοδήποτε τρόπο,
χωρίς αναφορά της πηγής.

Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι από την προσωπική συλλογή του κ. Δρίβα, ειδικού ιατρού εργασίας ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Περιπέτειες **Υγιεινής** και **Ασφάλειας** της Εργασίας στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης

Η διαδρομή της Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας στην Ελλάδα κατά τα πενήντα χρόνια δεν ήταν ανθόσπαρτη. Πρωτίστως γιατί ήταν γενικά ετερόφωτη, ακόμα και στα βήματα που είχαν σημειωθεί πρώιμως, ήδη από τον Μεσοπόλεμο, ως απότοκο τότε των πανευρωπαϊκών αιτημάτων για βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Μεταπολεμικά και πάλι προεξάρχουν αντίστοιχα πανευρωπαϊκά αιτήματα στα πλαίσια της ανάπτυξης του Κράτους Πρόνοιας.

Προδικτατορικά, αλλά και κατά τη διάρκεια της επταετίας, αμερικανοστραφής κουλτούρα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας εισήχθη στην Ελλάδα, μέσω επιχειρήσεων που ήταν θυγατρικές μεγάλων αμερικανικών επιχειρήσεων, προβάλλοντας περιφερειακά τις ενεργές πολιτικές των κεντρικών δομών τους.

Η πρόσφατη κοινωνική ιστορία που αναφέρεται στην Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας στην Ελλάδα, ξεκινώντας από τη μεταπολίτευση, περιλαμβάνει την εναγώνια προσπάθεια παρακολούθησης της κοινοτικής νομοθεσίας, για την εναρμόνιση πριν την ένταξη στην τότε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Ακολουθεί η αποβιομηχάνιση, που εμφανίζεται για διαφορετικούς λόγους, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο σύνολο του κατ' επίφαση αναπτυγμένου κόσμου κατά το βιομηχανικό πρότυπο, δεδομένης της υπερτροφικής αύξησης των υπηρεσιών με την ταυτόχρονη μετάθεση της παραγωγής στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η κρίσιμη τρέχουσα περίοδος της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης θέτει νέα ζητήματα που είχαν προαναγγελθεί έγκαιρα: η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία δεν αφορά μόνο τους εργαζόμενους, αλλά και τους άνεργους ακόμα περισσότερο, δεν αφορά μόνο τους χώρους εργασίας, αλλά και τους χώρους διαβίωσης, δεν αφορά μόνο τη βαριά βιομηχανία, αλλά και τις υπηρεσίες, δεν αφορά μόνο τον χρόνο απασχόλησης, αλλά και τον λεγόμενο ελεύθερο χρόνο...

Για όλα τα παραπάνω διπλή απάντηση δίνεται, τόσο από την πλευρά της Ασφάλειας της Εργασίας όσο και από την πλευρά της Ιατρικής της Εργασίας: η πρόληψη στους χώρους εργασίας (είτε πρωτογενής τεχνική και ιατρική είτε δευτερογενής επιπροσθέτως από την Ιατρική της Εργασίας), αλλά και η αγωγή και προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας παραμένουν τα μείζονα αντικείμενα. Ειδικότερα για την Ιατρική και Περιβαλλοντική Ιατρική, η διεθνής βιβλιογραφία έχει επισημάνει και τη διεύρυνση του αντικειμένου της ιατρικής αυτής ειδικότητας.

Το ταξίδι συνεχίζεται με πιθανές απρόβλεπτες διαδρομές... Μέχρι τώρα, το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο, στην πληρότητα των δομών του, από το σύνολο των εργαζομένων του, ως εκφραστής της βούλησης των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων στην Ελλάδα. Καλό ταξίδι...

21.12.2015

Θ.Κ. Κωνσταντινίδης

Οι νέες εκδόσεις του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. το 2015

Το 2015, το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. εξέδωσε 12 νέα βιβλία, 4 τρίπτυχα φυλλάδια και ένα τετράπτυχο. Όλα διατίθενται δωρεάν (σε μορφή PDF) από την ιστοσελίδα του www.elinyae.gr. Οι τίτλοι 3 - 7 διατίθενται και σε έντυπη μορφή από τη βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου στην Αθήνα και τα κατά τόπους παραρτήματα.

Βιβλία

1. **Οριακές Τιμές Έκθεσης Χημικών Παραγόντων & Δείκτες Βιολογικής Έκθεσης σε Χημικούς Παράγοντες 2015 (Ελληνική νομοθεσία, ACGIH, DFG)**

Συγγραφέας : Αφροδίτη Δαϊκού, Σπύρος Δοντάς

ISBN : 978-960-6818-44-8

Σελίδες : 416

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11172

2. **Οδηγός καλής πρακτικής για τις διμενικές εργασίες**

Συγγραφέας: Συλλογικό

ISBN: 978-960-6818-43-1

Σελίδες: 96

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11123

3. **Προστασία της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων σε Εμπορικά Καταστήματα**

Συγγραφέας : Συλλογικό

ISBN : 978-960-6818-42-4

Σελίδες : 37

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11007

4. **Προστασία της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων στα Ξυλουργεία και τα Επιπλοποιεία**

Συγγραφέας : Συλλογικό

ISBN : 978-960-6818-41-7

Σελίδες : 53

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11004

5. **Προστασία της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων σε Αρτοποιεία και Ζαχαροπλαστεία**

Συγγραφέας: Συλλογικό

ISBN: 978-960-6818-40-0

Σελίδες: 53

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11008

6. **Προστασία της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων σε Κομμωτήρια**

Συγγραφέας: Συλλογικό

ISBN: 978-960-6818-39-4

Σελίδες: 53

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11006

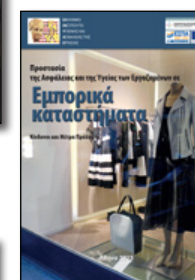
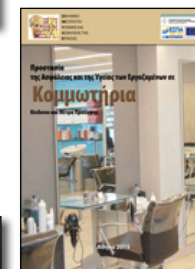
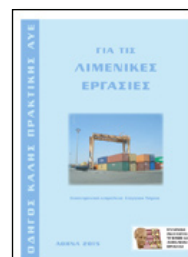
7. **Προστασία της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων σε Συνεργεία Επισκευής-Συντήρησης Οχημάτων**

Συγγραφέας: Συλλογικό

ISBN: 978-960-6818-38-7

Σελίδες: 53

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11005

8. Κλαδική αναφορά για τα Κομμωτήρια

Συγγραφέας: Συλλογικό

Σελίδες: 76

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11238

9. Κλαδική αναφορά για τα Ξυλουργεία και τα Επιηλοποιεία

Συγγραφέας: Συλλογικό

Σελίδες: 52

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11243

10. Κλαδική αναφορά για τα Αρτοποιεία και τα Ζαχαροπλάστεια

Συγγραφέας: Συλλογικό

Σελίδες: 60

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11230

11. Κλαδική αναφορά για τα Εμπορικά Καταστήματα

Συγγραφέας: Συλλογικό

Σελίδες: 56

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11236

12. Κλαδική αναφορά για τα Συνεργεία Επισκευής-Συντήρησης Οχημάτων

Συγγραφέας: Συλλογικό

Σελίδες: 60

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=11242

Φυλλάδια

1. Κίνδυνοι μέτρα πρόληψης και προστασίας στα λατομεία

Τετράπτυχο

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=39&item_id=11208

1. Κίνδυνοι μέτρα πρόληψης και προστασίας στα λατομεία - Φόρτωση και μεταφορά στείρων και εξορυσσόμενου υλικού

Τρίπτυχο

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=39&item_id=11206

2. Κίνδυνοι μέτρα πρόληψης και προστασίας στα λατομεία - Φόρτωση και μεταφορά

Τρίπτυχο

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=39&item_id=11204

3. Κίνδυνοι μέτρα πρόληψης και προστασίας στα λατομεία - Εργασίες εξόρυξης με εκρηκτικές ύλες

Τρίπτυχο

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=39&item_id=11207

4. Κίνδυνοι μέτρα πρόληψης και προστασίας στα λατομεία - Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Τρίπτυχο

http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=39&item_id=11205

Διερεύνηση Εργατικών Ατυχημάτων σε Αιολικά Πάρκα – Οδηγός Πρόληψης

των: Διονυσίου Γαλιάνη και Βασιλικής Τσιπουριάρη*

Περίληψη

Το εν λόγω άρθρο στοχεύει στη διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων που έχουν λάβει χώρα σε αιολικά πάρκα, σε διεθνές επίπεδο. Μέσω της χρήσης διαγραμμάτων αποτυπώνονται οι διάφορες αιτίες πρόκλησής τους. Επίσης, γίνεται διερεύνηση τόσο των θανατηφόρων όσο και των λιγότερο σοβαρών συμβάντων, με βάση και τη γεωγραφική τους διασπορά ανά την υφήλιο. Στο τέλος δημιουργείται ένας οδηγός πρόληψης εργατικού ατυχήματος στα αιολικά πάρκα που στηρίζεται στην τήρηση ασφαλών πρακτικών εργασίας.

Λέξεις κλειδιά: Διερεύνηση εργατικού ατυχήματος σε αιολικό πάρκο, αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων, θανατηφόρα ατυχήματα, ασφάλεια και υγιεινή σε αιολικούς σταθμούς, περιβαλλοντικά ατυχήματα αιολικών πάρκων

Εισαγωγή

Σύμφωνα με τους Twidell και Weir ([8], 2006), η ενέργεια που προέρχεται από τις ανανεώσιμες πηγές χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερος φιλική για το περιβάλλον, βιώσιμη και αειφόρα αφού συμβάλλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών σε αέρια του θερμοκηπίου, ενώ η πρώτη ύλη είναι ουσιαστικά ανεξάντλητη. Επιπλέον, βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μειώνοντας αντιστοίχως την ενεργειακή μας εξάρτηση από τα ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα όπως ο λιγνίτης, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Οι Lafferty και Ruud ([5], 2008), κατηγοριοποιούν τους διάφορους φραγμούς που παρεμποδίζουν την περαιτέρω ανάπτυξη των ΑΠΕ, σε πολιτικούς, δημοσιονομικούς, νομικούς, οικονομικούς, διοικητικούς, τεχνολογικούς και εκπαιδευτικούς.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τους Hanjalic, Van de Kroil και Lekic ([3], 2008), στην περίπτωση της αιολικής ενέργειας σημειώνεται διεθνώς μια ετήσια αύξηση της τάξης του 20 με 30%, συνεισφέροντας σημαντικά στην προμήθεια ηλεκτρισμού σε χώρες όπως η Δανία, η Γερμανία και η Ισπανία. Κατά τον Patel ([7], 1999) σημαντικοί παράγοντες που επιτάχυναν την ανάπτυξη της αιολικής βιομηχανίας, ήδη από τα τέλη του προηγούμενου αιώνα, είναι οι κάτωθι:

- οι συνθετικές ίνες υψηλής αντοχής και σχετικά χαμηλού κόστους που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή των πτερυγίων των ανεμογεννητριών
- η πτώση των τιμών στα ηλεκτρονικά ισχύος
- η λειτουργία των γεννητριών σε μεταβλητές ταχύτητες που βελτιώνει την απόδοσή τους
- η βελτίωση των λειτουργικών χαρακτηριστικών της εγκατάστασης
- η οικονομία κλίμακας, καθώς το μέγεθος των ανεμογεννητριών και των εγκαταστάσεων αυξάνεται συνεχώς
- η συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον άνεμο για να μπορεί να χαρακτηρίζεται ως βιώσιμη και αειφόρα, θα πρέπει να έχει σε πρώτο πλάνο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Η αξία της ανθρώπινης ζωής δεν κοστολογείται και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές πιθανές εκπτώσεις στον τομέα της ασφάλειας, με στόχο την αύξηση του κέρδους. Το εργατικό ατύχημα πέραν από τις δυσμενέστερες κοινωνικές συνέπειες, επιφέρει πολλαπλάσιες ζημιές στην αιολική βιομηχανία, αν θέλουμε να μιλήσουμε με καθαρά οικονομικούς όρους. Πιο συγκεκριμένα μπορεί να μειώσει τα επίπεδα αποδοχής των νέων εγκαταστάσεων από τους

Εικόνα 1: Μεταφορά νασέλας ανεμογεννήτριας (Πηγή: windpowerengineering.com)

* Ο κος Δ. Γαλιάνης είναι Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός & Τεχνολογίας Η/Υ, MSc ΕΑΠ.

Η κα Β. Τσιπουριάρη είναι Διδάκτωρ Χημικός Μηχανικός, Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ, Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

κατοίκους, να αποθαρρύνει νέους επιστήμονες από την ενασχόλησή τους με τον εν λόγω κλάδο, καθώς και να ενθαρρύνει την σύνταξη αυστηρότερης αλλιώς όχι συνάμα χρηστικότερης νομοθεσίας, η οποία θα προκαλέσει μόνο χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης και επακόλουθη καθυστέρηση στις κατασκευές των νέων αιολικών σταθμών.

Οι ανεμογεννήτριες, όπως και κάθε μηχανή, χρειάζονται συντήρηση για να συνεχίσουν να εκτελούν τις λειτουργίες για τις οποίες έχουν σχεδιαστεί. Η συντήρηση διακρίνεται σε προληπτική ή διορθωτική ή αλλιώς σε προγραμματισμένη ή βασισμένη σε βλάβη του εξοπλισμού. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, η επιδιόρθωση βλαβών παρουσιάζει αυξημένο κόστος συγκριτικά με την τακτική συντήρηση, καθώς ενδέχεται να χρειαστεί ολική αντικατάσταση μεγάλων εξαρτημάτων με ταυτόχρονη διακοπή της παραγωγής ενέργειας από τη γεννήτρια για μεγάλο χρονικό διάστημα. Οι Marquez et al. ([6], 2012) κατέγραψαν τις συχνότητες εμφάνισης βλαβών για διάφορους τύπους ανεμογεννητριών, την περίοδο 1993-2004. Συγκεκριμένα στις μικρές Α/Γ, έως 300 kW ονομαστική ισχύς, την πρώτη θέση κατέλαβε η Nordtank 300, στις μεσαίες Α/Γ, έως 1 MW, η Vestas V47, και στις μεγάλες, πάνω από 1 MW, η Tacke TW 1.5s.

Εργατικά ατυχήματα σε αιολικούς σταθμούς

Το Caithness Windfarm Information Forum ([1], 2015) αποτελεί μέλος του ανεξάρτητου παγκόσμιου συμβουλίου για τη φύση (World Council for Nature) και έχει προβεί σε αναλυτική καταγραφή των ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα από τις 30/11/1980 έως τις 30/09/2014. Συνολικά στην περίοδο αυτή των 34 ετών έχουμε 1614 εγγραφές ατυχημάτων παγκοσμίως, τα οποία κατηγοριοποιούνται με κριτήριο αν έχουν βλάψει ή όχι τον άνθρωπο. Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα θανατηφόρα ατυχήματα, αυτά που προκάλεσαν τραυματισμούς και τα απλά επιβλαβή σε μικρότερο βαθμό για την ανθρώπινη υγεία, ενώ στη δεύτερη έχουμε κυρίως τα περιβαλλοντικά και ηλεκτρομηχανικά ατυχήματα, τις αστοχίες στα πτερά, τις πυρκαγιές, τις εκρήξεις, τις πτώσεις κεραυνών και πάγου, τα ατυχήματα κατά τη μεταφορά κ.ά. Τα καταγραφέντα ατυχήματα κατανέμονται σε σχέση με το είδος του ατυχήματος, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα :

	Είδος ατυχήματος	Πλήθος
Ατυχήματα που έβλαψαν ανθρώπους	Θανατηφόρα ατυχήματα	110
	Ατυχήματα που προκάλεσαν τραυματισμούς σε ανθρώπους	125
	Ατυχήματα που ήταν επιβλαβή για την ανθρώπινη υγεία	49

Ατυχήματα που δεν έβλαψαν ανθρώπους	Ατυχήματα πρόκλησης βλάβης στα πτερά της Α/Γ	300
	Ατυχήματα σκόνης	1
	Περιβαλλοντικά ατυχήματα (συμπεριλαμβανομένων των θανάτων πουλιών)	156
	Εκρήξεις	1
	Πυρκαγιές	236
	Πτώσεις πάγου από τα πτερά	35
	Ατυχήματα από κεραυνούς	5
	Δομικά και ηλεκτρομηχανικά ατυχήματα	179
	Ατυχήματα στη μεταφορά	131
	Ατυχήματα διείσδυσης νερού	1
	Λοιπά ατυχήματα	285
Σύνολο	1.614	

Πίνακας [1]: Πλήθος καταγεγραμμένων ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα ανά είδος

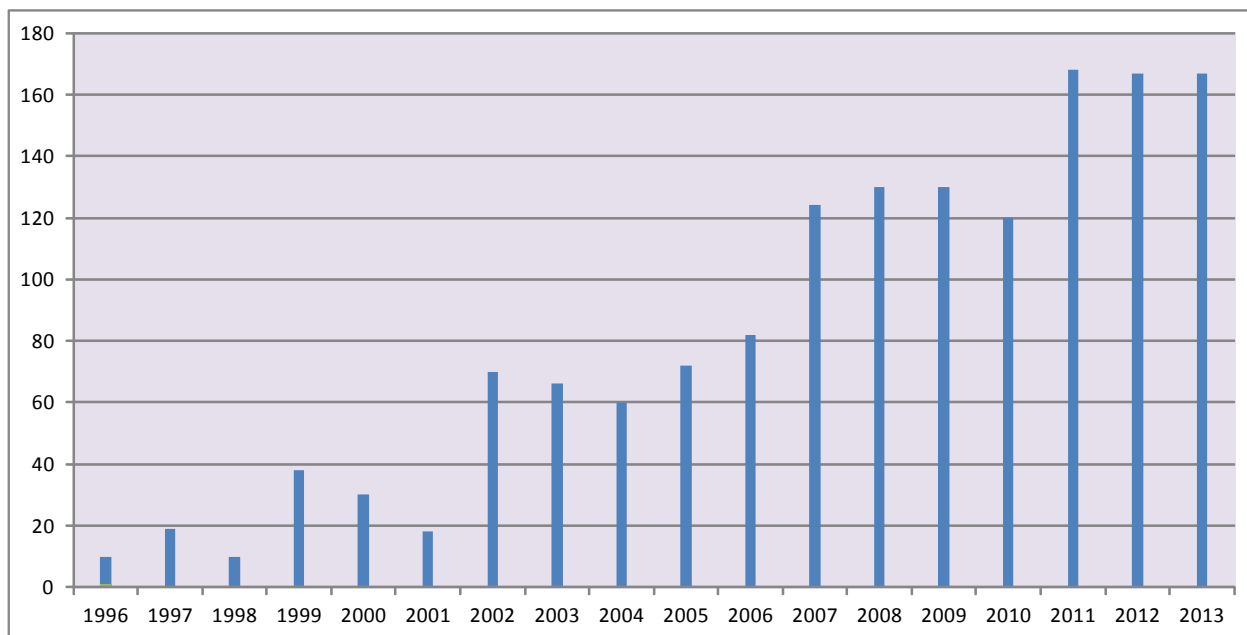
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο επόμενος πίνακας που καταγράφει την διασπορά των ατυχημάτων ανά δεκαετία :

Ατυχήματα ανά δεκαετία	Πλήθος
1980 - 1989	10
1990 - 1999	98
2000 - 2009	781
2010 - 30.09.2014	725
Σύνολο	1.614

Πίνακας [2]: Πλήθος καταγεγραμμένων ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα ανά δεκαετία

Στο παρακάτω διάγραμμα του Caithness Windfarm Information Forum ([1], 2015), αποτυπώνεται ο ακρι-

βής αριθμός των ατυχημάτων ανά έτος από το 1996 έως το 2013 :

Σχήμα [1]: Αριθμός καταγεγραμμένων ατυχημάτων από το 1996 και μετά (Πηγή: Caithness Windfarm Information Forum)

Σύμφωνα με το Caithness Windfarm Information Forum ([1], 2015) και όσον αφορά τα 110 συνολικά θανατηφόρα ατυχήματα, στοίχισαν τη ζωή σε 151 ανθρώπους, εκ των οποίων οι 90 ήταν άμεσα συνδεδεμένοι με τα εν λόγω αιολικά πάρκα:

- μηχανικοί
- εργαζόμενοι στην κατασκευή
- εργαζόμενοι στην συντήρηση
- δύτες σε παράκτια αιολικά πάρκα
- ιδιοκτήτες μικρότερων ανεμογεννητριών.

Οι υπόλοιποι 61 δεν ήταν άμεσα συνδεδεμένοι με τους αιολικούς σταθμούς :

- εργαζόμενοι στην μεταφορά υλικών προς τα αιολικά πάρκα
- επισκέπτες.

Στον επόμενο πίνακα βλέπουμε τον αριθμό των θανατηφόρων καταγεγραμμένων ατυχημάτων ανά δεκαετία :

Θανατηφόρα ατυχήματα ανά δεκαετία	Πλήθος
1980 - 1989	9
1990 - 1999	15
2000 - 2009	45
2010 - 30.09.2014	41
Σύνολο	110

Πίνακας [3]: Πλήθος θανατηφόρων ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα ανά δεκαετία

Αναμφίβοτα περαιτέρω διερεύνησης για τη λήψη πρόσθετων μέτρων χρήζουν τα νούμερα της τρέχουσας δεκαετίας. Σε μόλις μία τετραετία έχουμε σχεδόν φτάσει σε πλήθος τα θανατηφόρα συμβάντα της προηγούμενης δεκαετίας, κάτι που μπορεί να οφείλεται σε :

- πιθανά κενά ασφαλείας
- ασυστήρα χρονοδιαγράμματα και προθεσμίες στον βωμό της μεγιστοποίησης του κέρδους
- ελλιπή εκπαίδευση, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, πάνω στις τελευταίες τεχνολογίες και κατασκευές

Εικόνα 2: Εκδήλωση πυρκαγιάς σε ανεμογεννήτρια (Πηγή: wind-watch.org, Kristy Ausborn)

- μη επικαιροποίηση των εκτιμήσεων κινδύνου
- εισαγωγή στον χώρο νέων κατασκευαστριών εταιρειών Α/Γ που δεν πληρούν τα κριτήρια ή δεν συμμορφώνονται με τα διεθνή πρότυπα για την ασφάλεια.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο επόμενος πίνακας, στον οποίο συνοψίζονται οι αιτίες θανάτου για τα 151 θύματα :

Αιτία θανάτου	Πλήθος
Πτώση	19
Ηλεκτροπληξία	6
Καταπλάκωση, Σύνθλιψη	38
Στραγγαλισμός	1
Αυτοκινητιστικό	27
Αεροπορικό δυστύχημα	14
Έκρηξη	1
Απανθράκωση	6
Αυτοκτονία	1
Ασφυξία	2
Πνιγμός	2
Αδιευκρίνιστη	34
Σύνολο	151

Πίνακας [4]: Αιτίες θανάτου σε αιολικά πάρκα

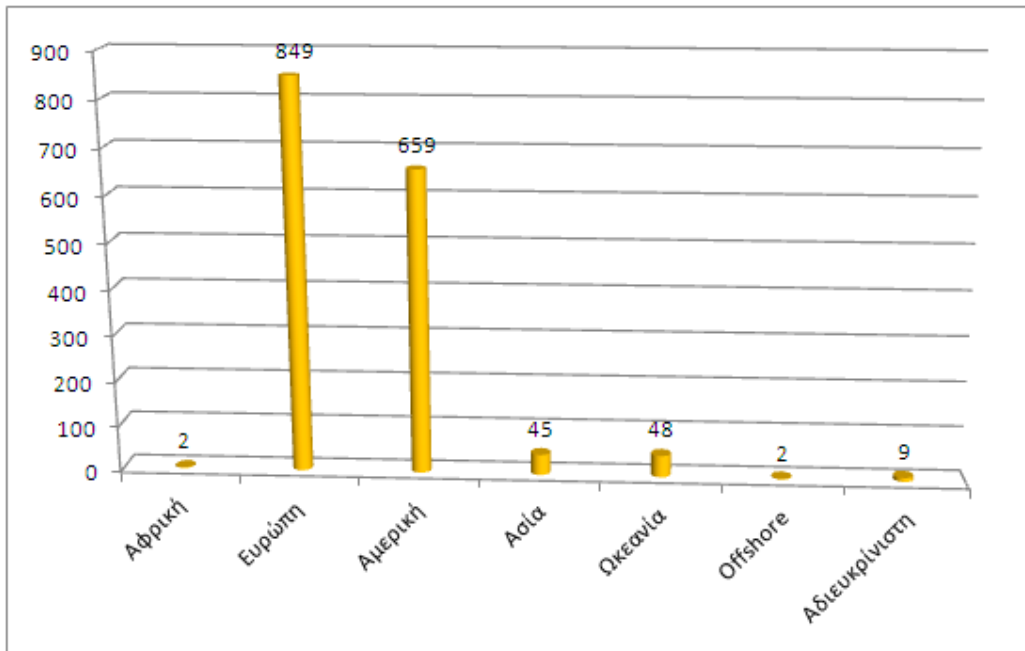
Προβληματισμό θα πρέπει να προκαλεί το γεγονός ότι σε ποσοστό 22,52%, η αιτία θανάτου παραμένει αδιευκρίνιστη. Επίσης, το 27,15% των θανάτων, συνολικά 41 άτομα, θα μπορούσε να αποφευχθεί με εφαρμογή

ελάχιστων - απλών κανόνων ασφαλείας, αφού αφορά αυτοκινητιστικά και αεροπορικά δυστυχήματα.

Εικόνα 3: Αποκοπή πτερού ανεμογεννήτριας στο Ιλλινόις των ΗΠΑ, το οποίο προσγειώθηκε σε απόσταση 45 m από την βάση του πύργου (Πηγή: Ragheb, 2011)

Στη συνέχεια καταγράφεται αναλυτικά η γεωγραφική διασπορά των ατυχημάτων ανά ήπειρο και ανά χώρα.

Σχήμα [2]: Γεωγραφική διασπορά των ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα ανά ήπειρο (Πηγή: Caithness Windfarm Information Forum)

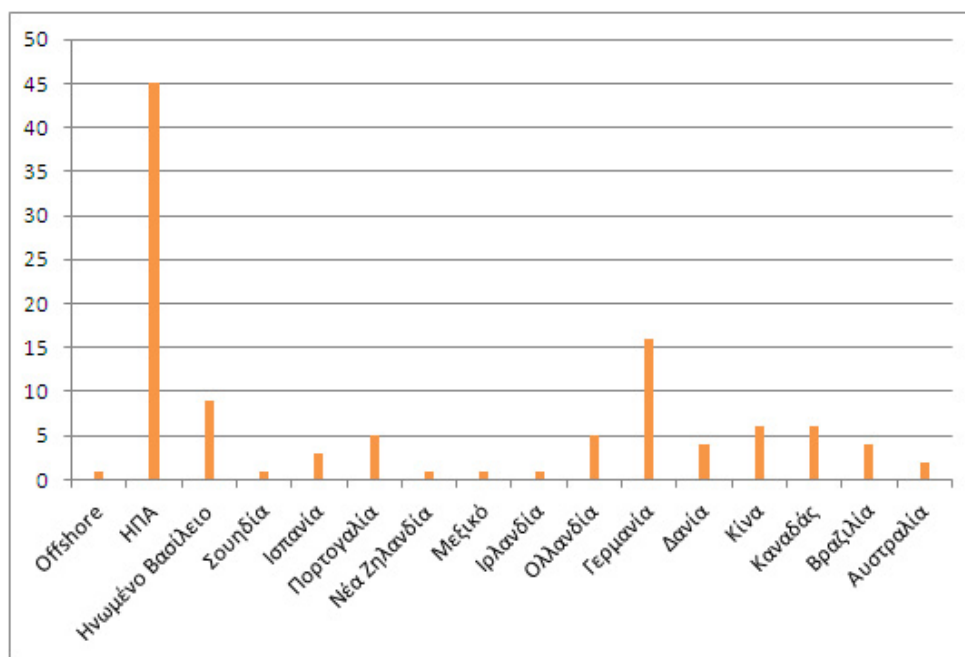
Όπως είναι φυσικό η συντριπτική πλειοψηφία των εργατικών ατυχημάτων έχουν λάβει χώρα στις ηπείρους του δυτικού κόσμου, Ευρώπη και Αμερική, όπου και είναι εγκατεστημένα τα περισσότερα αιολικά πάρκα.

Στον επόμενο πίνακα, καταγράφεται η γεωγραφική διασπορά των ατυχημάτων ανά χώρα. Η θλιβερή πρωτιά των ΗΠΑ με 572 συμβάντα, η δεύτερη θέση για το Ηνωμένο Βασίλειο με 315 και η τρίτη θέση της Γερμανίας με 233 ατυχήματα, θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης για τους ιθύνοντες των εν λόγω χωρών. Αντίστοιχα, τα 45 επιβεβαιωμένα θανατηφόρα ατυχήματα στις ΗΠΑ, όπως αποτυπώνονται στο παρακάτω ιστόγραμμα, δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από το αυξημένο πλήθος των αιολικών εγκαταστάσεων που βρίσκονται στις ΗΠΑ, καθώς η Κίνα με μεγαλύτερη εγκατεστημένη αιολική ισχύ, 114.763 MW έναντι 65.879 MW στις ΗΠΑ στα τέλη του 2014 (σύμφωνα με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Αιολικής Ενέργειας, Global Wind Energy Council), καταλαμβάνει μόλις την τέταρτη θέση με 6 θανατηφόρα ατυχήματα.

Ατυχήματα ανά χώρα	Πλήθος
Αυστραλία	36
Αυστρία	8
Βέλγιο	3
Βραζιλία	7
Βουλγαρία	8
Καναδάς	70
Κίνα	18
Δανία	106
Νήσοι Φερόε	2
Γαλλία	25

Γερμανία	233
Ελλάδα	2
Ολλανδία	46
Ινδία	10
Ιρλανδία	20
Ιταλία	5
Ιαπωνία	13
Μεξικό	6
Νέα Ζηλανδία	12
Νορβηγία	18
Πορτογαλία	14
Πουέρτο Ρίκο	1
Ρουμανία	2
Νότιος Αφρική	1
Ισπανία	33
Σουηδία	11
Ελβετία	2
Ταϊβάν	4
Ηνωμένο Βασίλειο	315
ΗΠΑ	572
Offshore	2
Αδιευκρίνιστη	9
Σύνολο	1614

Πίνακας [5]: Γεωγραφική διασπορά των ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα ανά χώρα

Σχήμα [3]: Γεωγραφική διασπορά των θανατηφόρων ατυχημάτων σε αιολικά πάρκα ανά χώρα (Πηγή: Caithness Windfarm Information Forum)

Ανάλυση αιτιών εργατικών ατυχημάτων

Όπως προκύπτει η πληθιοψηφία των ατυχημάτων στα αιοηλικά πάρκα συναντάται στο ρότορα των ανεμογεννητριών και συγκεκριμένα στα πτερά, ενώ έπονται οι πυρκαγιές. Η σωστή και τακτική συντήρηση των ανεμογεννητριών σε ημερήσια βάση, ελαχιστοποιεί την πιθανότητα πρόκλησης ατυχήματος λόγω βλάβης στον εξοπλισμό. Επιπλέον, οι αναλυτικές και εμπειριστωμένες αναφορές των τεχνικών και μηχανικών συντήρησης, προλαμβάνουν την εμφάνιση εκτεταμένων βλαβών. Επιπρόσθετα, και εφόσον το ατύχημα λάβει χώρα, μείζονος σημασίας αποτελεί η με σαφήνεια καταγραφή του είδους, των πιθανών αιτιών, των εμπλεκόμενων προσώπων, των προκληθέντων δυσλειτουργιών και βλαβών, των πιθανών τραυματισμών και των επιδιορθωτικών ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν.

Η αύξηση του πλήθους των ατυχημάτων σε αιοηλικούς σταθμούς μπορεί να θεωρηθεί ως ένα σημείο λογική, εξαιτίας της μεγάλης αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος σε παγκόσμιο επίπεδο τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Το γεγονός όμως ότι σε λιγότερο από 4 έτη στην τρέχουσα δεκαετία, έχουν σημειωθεί σχεδόν τα ίδια σε αριθμό ατυχήματα με αυτά που σημειώθηκαν την δεκαετία 2000 - 2009, θα πρέπει να θορυβήσει τους υπευθύνους της αιοηλικής βιομηχανίας, έτσι ώστε να διερευνήσουν ενδεχόμενες παραλείψεις στα μέτρα ασφαλείας.

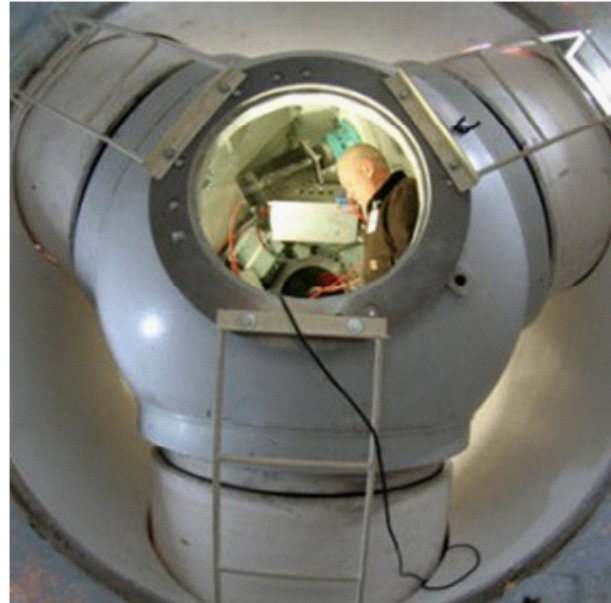
Σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα που επέφεραν ανθρώπινες απώλειες ο συνολικός αριθμός των 110 ατυχημάτων ακόμα και σε χρονικό ορίζοντα 34 ετών, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σε καμία περίπτωση αποδεκτός. Ιδιαίτερα ανησυχητικά είναι όμως τα στατιστικά της τελευταίας τετραετίας, καθώς τα 41 θανατηφόρα ατυχήματα προσεγγίζουν τα 45 συνολικά αντίστοιχα συμβάντα της περιόδου 2000 - 2009. Αν οι αντίστοιχοι ρυθμοί συνεχιστούν, στο τέλος της τρέχουσας δεκαετίας θα καταγραφεί αύξηση μεγαλύτερη του 100%, στο πλήθος των θανατηφόρων ατυχημάτων, συγκριτικά με την αμέσως προηγούμενη δεκαετία. Το εν λόγω συμπέρασμα δεν μπορεί σε καμία των περιπτώσεων να δικαιολογηθεί από τη συνεχιζόμενη αύξηση της εγκατεστημένης αιοηλικής ισχύος, καθώς θα πρέπει να λάβουμε υπόψη ταυτόχρονα πως με την πάροδο των χρόνων ο εξοπλισμός ασφαλείας και οι τηρούμενες διαδικασίες βελτιώνονται διαρκώς.

Αν θέλουμε να περιορίσουμε την ανάλυσή μας σε επίπεδο έτους τα αποτελέσματα είναι εξίσου ανησυχητικά, καθώς ο μέσος όρος των ατυχημάτων συνεχώς αυξάνεται από τα 44,2 ατυχήματα/έτος την πενταετία 1999 - 2003, στα 93,4 ατυχήματα/έτος την πενταετία 2004 - 2008 έως τα 149,4 ατυχήματα/έτος την πενταετία 2009 - 2013.

Η γεωγραφική διασπορά των ατυχημάτων ανά χώρα που προκάλεσαν ανθρώπινες απώλειες αποτελεί σαφή ένδειξη πληθυσμολογικής τήρησης των προβλεπόμενων μέτρων ασφαλείας. Οι ΗΠΑ κατέχουν τη θλιβερή πρωτιά στην συγκεκριμένη λίστα με 45 επιβεβαιωμένα θανατηφόρα ατυχήματα.

Σύμφωνα με τους Hirschberg et al. ([4], 2004), στα πλαίσια των περαιτέρω βελτιώσεων του πεδίου διερεύ-

νησης των εργατικών ατυχημάτων, περιλαμβάνεται η διαρκής επέκταση της βάσης δεδομένων, οι ευρύτερες εφαρμογές ανάλυσης πιθανοτήτων, η σχολαστική ανάλυση των οικονομικών συνεπειών, καθώς και η στενή συνεργασία με κοινωνικούς επιστήμονες με σκοπό τον προσδιορισμό των ψυχολογικών και κοινωνιολογικών

Εικόνα 4: Εργασίες συντήρησης μέσα στο Hub (Πηγή: infrastructureusa.org)

πτυχών των πιθανών κινδύνων.

Τα προαναφερθέντα στατιστικά αναδεικνύουν μια προβληματική τήρηση των μέτρων ασφαλείας, η οποία εν μέρει οφείλεται στην ατέρμονη προσπάθεια των επιχειρηματιών για αύξηση του κέρδους εις βάρος της ασφαλείας, αλλά και στην εισαγωγή στον χώρο νέων και λιγότερο αξιόπιστων εταιρειών κατασκευής, κυρίως από τις ταχέως αναπτυσσόμενες οικονομίες, οι οποίες στερούνται τεχνονγνωσίας, καθώς και έμπειρου και καταρτισμένου ανθρωπίνου δυναμικού. Η ευλαβική συμμόρφωση του συνόλου των εργαζομένων με τις καλές πρακτικές, απομακρύνει αναμφίβολα την πιθανότητα εκδήλωσης εργατικού ατυχήματος. Η εν λόγω λίστα θα πρέπει να ανανεώνεται συνεχώς, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες κάθε φορά τεχνολογίες, ενώ ξεπερασμένες και αμφιλεγόμενες διαδικασίες ασφαλείας και εποπτείας θα πρέπει να διαγράφονται απ' αυτή.

Οδηγός Πρόληψης Εργατικών ατυχημάτων σε Αιοηλικά Πάρκα

Σχετικά με την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων σε αιοηλικούς σταθμούς και όπως προκύπτει από την παραπάνω ανάλυση, ύψιστης σημασίας είναι η τήρηση μιας σειράς καλών πρακτικών από το σύνολο του προσωπικού. Σύμφωνα με το European Agency for Safety and Health at Work ([2], 2014), οι πρακτικές αυτές εντάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Διαχείριση εργοταξιακού χώρου
- Επικίνδυνες και βλαβερές ουσίες
- Διαδικασία μεταφοράς
- Κατασκευαστικό στάδιο

- Λειτουργία και συντήρηση.

Στον επόμενο πίνακα συνοψίζονται οι κυριότερες καλές πρακτικές, ανά κατηγορία.

Καλές πρακτικές πρόληψης εργατικού ατυχήματος σε αιοδικά πάρκα				
Διαχείριση εργοταξιακού χώρου	Ενημέρωση	Ορισμός Υπευθύνου Ασφαλείας	Ορισμός ζωνών ελεγχόμενης πρόσβασης, πινακίδες	Εξοπλισμός πρώτων βοηθειών
	Εκπαίδευση θεωρητική και πρακτική	Ενθάρρυνση για τήρηση των μέτρων ασφαλείας	Γραπτές οδηγίες, σχέδια επείγουσας απόκρισης	Εγκεκριμένος εξοπλισμός και μέτρα ατομικής προστασίας
	Αξιολόγηση ληφθέντων μέτρων	Ενεργή συμμετοχή όλων στις διαδικασίες ασφάλειας	Εύκολη πρόσβαση στο συναγερμό	Προστασία έναντι καιρικών φαινομένων
Επικίνδυνες και βλαβερές ουσίες	Σύστημα ταυτοποίησης ουσιών	Μηχανικός εξαερισμός	Αποθήκευση τοξικών ουσιών σε κατάλληλα δοχεία	
	Μειωμένη έκθεση σε χημικές ουσίες και σκόνη	Εκπαίδευση θεωρητική και πρακτική	Ντους έκτακτης ανάγκης	
	Φύλλα δεδομένων ασφαλείας επικίνδυνων ουσιών	Εγκεκριμένος εξοπλισμός και μέτρα ατομικής προστασίας	Σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της ποιότητας του αέρα	
Διαδικασία μεταφοράς	Ταυτοποίηση περιορισμών οδικού δικτύου	Ταυτοποίηση διαφόρων τεχνικών χαρακτηριστικών	Αντιολισθητικές επιφάνειες πάνω στα οχήματα	Εκπαίδευση θεωρητική και πρακτική
	Κατάλληλη σήμανση	Άμεση ορατότητα	Μέτρα προφύλαξης των οδηγών	
	Διαθεσιμότητα οχημάτων-συνοδών	Προστασία έναντι καιρικών φαινομένων	Σύστημα αναφοράς βλαβών	
Κατασκευή	Κοινά αποδεκτοί μέθοδοι επικοινωνίας	Προστασία έναντι καιρικών φαινομένων	Διαδικασίες διάσωσης τραυματιών	Ολοκληρωμένο σχέδιο ανυψωτικών εργασιών
	Αναλυτική εκτίμηση κινδύνων για εργασίες σε μεγάλα ύψη	Ορισμός περιοχών ασφαλούς φόρτωσης-εκφόρτωσης	Ορισμός ζωνών ελεγχόμενης πρόσβασης, πινακίδες	Πρόβλεψη για επαρκή διαλείμματα
	Αναλυτική εκτίμηση κινδύνων για ηλεκτρολογικές εργασίες	Εγκεκριμένος εξοπλισμός και μέτρα ατομικής προστασίας	Αναλυτική εκτίμηση κινδύνων για εργασίες με θόρυβο	Αναλυτική εκτίμηση κινδύνων για εργασίες με δονήσεις

Λειτουργία και συντήρηση	Αναλυτική εκτίμηση κινδύνων για το σύνολο των εργασιών	Ασφάλεια έναντι ηλεκτροφόρων αγωγών	Περιορισμό στη χρήση εύφλεκτων υλικών	Ολοκληρωμένο σύστημα πυρόσβεσης
	Τήρηση προγράμματος τακτικής συντήρησης	Ηλεκτρική απομόνωση και γείωση του εξοπλισμού	Ολοκληρωμένο σύστημα προστασίας έναντι κεραυνών	Αυτόματο σύστημα ανίχνευσης πάγου στα πτερά
	Επαρκής συντονισμός και καταμερισμός ευθυνών	Εγκεκριμένος εξοπλισμός και μέτρα ατομικής προστασίας	Ταυτοποίηση κλειστών χώρων και ποιότητας αέρα	Εργονομικά σχεδιασμένα εργαλεία
	Γραπτές οδηγίες, σχέδια επείγουσας απόκρισης	Αυτόματο σύστημα κλειδώματος του ρότορα	Ταυτοποίηση σημείων αγκύρωσης	Μηχανική υποβοήθηση στην ανύψωση εργαλείων

Πίνακας [6]: Κυριότερες καλές πρακτικές, στον τομέα της πρόληψης εργατικού ατυχήματος σε αιολικά πάρκα.

Συμπεράσματα

Συνοψίζοντας στα βασικά σημεία της παραπάνω ανάλυσης, ο αρνητικός αντίκτυπος του εργατικού ατυχήματος δεν περιορίζεται στο κόστος, άλλα έχει και κοινωνικές προεκτάσεις. Τα ατυχήματα που δεν βλάπτουν τον άνθρωπο, είναι σαφώς περισσότερα σε πλήθος και δεν θα πρέπει να περνάνε σε δεύτερη μοίρα. Τα στατιστικά της τρέχουσας δεκαετίας θα πρέπει άμεσα να αντιστραφούν, και κυρίως το πλήθος των θανατηφόρων συμβάντων. Ομοίως, ανησυχία θα πρέπει να προκαλέσει η αληθινή αύξηση σε ετήσια βάση. Περαιτέρω μελέτη χρήζει το πεδίο της ασφάλειας των επισκεπτών σε αιολικούς σταθμούς, καθώς το 40% των ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους δεν ήταν άμεσα συνδεδεμένοι με τα εν λόγω πάρκα. Επιπρόσθετα, αντικείμενο μελέτης θα πρέπει να αποτελέσουν και οι θλιβερές πρωτιές στις λίστες ατυχημάτων, τεχνολογικά πρωτοπόρων χωρών, όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γερμανία. Σε πρώτο πλάνο για τα στελέχη της αιολικής βιομηχανίας, θα πρέπει να

είναι η σωστή και τακτική συντήρηση του εξοπλισμού, η επικαιροποίηση των καλών πρακτικών, η κατάρτιση των συνεργείων από εξειδικευμένο προσωπικό, η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, καθώς και η τοποθέτηση της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία πάνω από το κέρδος.

Βιβλιογραφία

- [1] Caithness Windfarm Information Forum (2015), "Accident Statistics", <http://www.caithnesswindfarms.co.uk/AccidentStatistics.htm> [accessed 08/10/2015]
- [2] European Agency for Safety and Health at Work (2014), "Hazard Identification Checklist: Occupational Safety and Health (OSH) Risks in the Wind Energy Sector", <https://osha.europa.eu/en/publications/e-facts/e-fact-79-occupational-safety-andhealth-in-the-wind-energy-sector/view> [accessed 20/10/2015]
- [3] Hanjalic, K., Van de Krol, R., Lekic, A., (2008), Sustainable Energy Technologies, The Netherlands: Springer
- [4] Hirschberg, S., Burgherr, P., Spiekerman, G., Dones, R., (2004), "Severe accidents in the energy sector: comparative perspective", Journal of Hazardous Materials, 111 (2004), pp. 57-65
- [5] Lafferty, W., Ruud, A., (2008), Promoting Sustainable Electricity in Europe, UK: Edward Elgar Publishing Limited
- [6] Marquez, F.P.G., Tobias, A., Perez, J.M.P., Papaelias, M., (2012), "Condition Monitoring of wind turbines: Techniques and methods", Renewable Energy 46 (2012), pp. 169-178
- [7] Patel, M., (1999), Wind and Solar Power Systems, USA: CRC Press
- [8] Twidell, J., Weir, T., (2006), Renewable Energy Resources, USA: Taylor & Francis

Εικόνα 5: Διαδικασία διάσωσης εξωτερικά του πύργου της ανεμογεννήτριας (Πηγή: windpowerengineering.com)

Εκπόνηση και εφαρμογή προτύπων διαδικαστικών πρωτοκόλλων (ΔΠ) για βελτίωση υπηρεσιών ιατρικής της εργασίας (ΙΕ)

Των: Σαμουήλ Ζορμπά¹, Θεόδωρου Μπάζα², Αλκινόης Κρικέλλας³, Ηλία Ζορμπά⁴, Ελένης Ζορμπά⁵, Αθανάσιου Νταβέλου⁶, Κωνσταντίνος Καψάλη⁷, Βασιλείου Δρακόπουλου⁸, Θεόδωρου Κωνσταντινίδη⁹

Εισαγωγή

Στην Ελλάδα, μετά το 2009, ουδέν περιστατικό επαγγελματικής νόσου καταγράφηκε στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από αναγγελία επιχείρησης ή οργανισμού του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα. Σημειωτέον, ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2013 διαγνώστηκαν από οικογενειακούς ιατρούς (General Practitioners - ιατρούς κατόχους Γενικής Ιατρικής στην Ελλάδα) 2.604 νέες περιπτώσεις επαγγελματικών ασθενειών και την ίδια χρονιά «αυτοαναφέρθηκαν» από εργαζόμενους σε επίσημη κρατική δημοσκόπηση 535.000 νέες περιπτώσεις επαγγελματικών νόσων. Συνεπώς, φρονούμε ότι στην Ελλάδα, (της οποίας ο πληθυσμός είναι υποπενταπλάσιος εκείνου του Ηνωμένου Βασιλείου), αν υποθεθεί ότι οι συνθήκες εργασίας δεν είναι περισσότερο υγιεινές και ασφαλείς σε σύγκριση με τις αντίστοιχες στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα πρέπει, κατ' αναλογία, να διαγιγνώσκονται και να καταγράφονται 8.000 έως και 100.000 νέες περιπτώσεις επαγγελματικών νόσων κάθε έτος. Αλλά και στην Ελλάδα, σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευμένη μελέτη, διαγνώστηκαν από Ειδικούς Ιατρούς Εργασίας (αλλά δεν αναγγέλλθηκαν από τους εργοδότες στο Υπουργείο Εργασίας για διαφόρους λόγους) 2.326 νέες περιπτώσεις επαγγελματικών δερματοπαθειών, την περίοδο 2006 - 2012. Επίσης, τις τελευταίες δεκαετίες έως και το 2015, ουδείς υγειονομικός επιθεωρητής εργασίας ήταν Ειδικός Ιατρός Εργασίας, παρ' όσον ότι στα καθήκοντα αυτών των επιθεωρητών περιλαμβάνεται και η επιδιαιτησία στις περιπτώσεις που οι εργοδότες δεν εφαρμόζουν τις γραπτές συστάσεις ειδικών ιατρών εργασίας, γιατί διαφωνούν με αυτές. Ακόμη, ο ισχύων έως σήμερα νόμος 3850/2010 ορίζει ότι υπηρεσίες ιατρικής της εργασίας πρέπει να δέχονται μόνο επιχειρήσεις και οργανισμοί όπου απασχολούνται περισσότεροι από πενήντα εργαζόμενοι (εκτός και αν πρόκειται για επιχειρήσεις όπου διεξάγονται εργασίες στις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε συγκεκριμένους παράγοντες υψηλού επαγγελματικού κινδύνου, π.χ. καρκινογόνες ουσίες) αφήνοντας ουσιαστικά ακάλυπτους από αυτές τις υπηρεσίες τουλάχιστον το 77% των εργαζόμενων στη χώρα μας, οι οποίοι απασχολούνται σε μικρότερες

Ο κος Σαμουήλ Ζορμπάς.

επιχειρήσεις (με 50 ή λιγότερους εργαζόμενους) ή είναι αυτοαπασχολούμενοι. Μέσα στο παραπάνω περιγραφόμενο πλαίσιο, σε πολλές επιχειρήσεις και οργανισμούς ο εργοδότης παραπέμπει προφορικά (και με ασαφές ερώτημα) εργαζόμενους για εξέταση στον Ιατρό Εργασίας. Αυτός γνωματεύει, επίσης προφορικά, και μάλιστα χωρίς να μπορεί, με γραπτή συνέναιση του εργαζομένου, να επικοινωνήσει με τον θεράποντα ιατρό του.

Γι' αυτό, τον Νοέμβριο του 2014, κρίναμε απαραίτητο να εκπονήσουμε μετά από μελέτη* (και δοκιμαστική εφαρμογή σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, το 2015) Πρότυπα Διαδικαστικά Πρωτόκολλα (ΔΠ) για την άσκηση των κλινικών καθηκόντων του Ιατρού Εργασίας (ΙΕ) (τα οποία έχουν θεσμοθετηθεί με ανάλογη, αλλά όχι ταυτόσημη μορφή και περιεχόμενο και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ στην Ελλάδα δεν υπάρχουν) για τους ακόλουθους λόγους:

Τα ΔΠ είναι: 1. πρακτικό και εύκολο κατανοητό εργαλείο για τον εργοδότη και τον Ιατρό Εργασίας (ΙΕ), 2. χρήσιμος οδηγός για τους νέους ΙΕ, 3. εγγύηση και παράγων βελτίωσης της ποιότητας των υπηρεσιών των ΙΕ, 4. απαραίτητα για την αναβάθμιση της επαγγελματικής υπόστασης του ΙΕ, γιατί αναδεικνύοντας εγγράφως το έργο του μπορούν να συμβάλουν στην εδραίωση (δηλαδή και με επίσημη τυποποίηση) του έργου του ΙΕ, 5. αναγκαία για την εξειδίκευση της πληροφόρησης, τόσο του εργοδότη από τον ΙΕ, αναφορικά με τη γνωμάτευση

¹Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παν. & Αργλαίας Κυριακού», ²Επιτροπή Υγείας και Πρόνοιας Δήμου Φιλοθέης Ψυχικού, Αττικής, ³Cosmote Κινητές Τηλεπικοινωνίες Α.Ε., ⁴Δήμος Πετρούπολης, Αττικής, ⁵Δήμος Διονύσου, Αττικής, ⁶Δήμος Άργους Μυκηνών, ⁷Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, ⁸Ελληνική Εταιρεία Ιατρικής Εργασίας και Περιβάλλοντος, Αθήνα, ⁹Δημοκράτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

*Η μελέτη αυτή παρουσιάστηκε από τον κ. Σαμουήλ Ζορμπά στις 11/12/2015 στο «11ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές της Υγείας» 10-12/12/2015 (Αθήνα, HILTON)

Από δεξιά προς αριστερά, τέσσερις από τους συν-συγγραφείς: κα Ελένη Ζορμπά, Δρ Θεόδωρος Μπάζας, κος Σαμούηλ Ζορμπάς, κος Ηλίας Ζορμπάς.

του ΙΕ, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του εργοδότη και του εργαζομένου, όσο και του ΙΕ, αναφορικά με τις εξετάσεις και τις γνωματεύσεις που ζητά ο εργοδότης από τον ΙΕ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Ελληνικής Εταιρείας Ιατρικής Εργασίας και Περιβάλλοντος (ΕΕΙΕΠ), αποφάσισε στη συνεδρίασή του, στις 9 Οκτωβρίου 2014, τη συγκρότηση «Επιτροπής για την εκπόνηση προτύπων Διαδικαστικών Πρωτοκόλλων για την Ιατρική της Εργασίας»**, και όρισε Πρόεδρο της εν λόγω Επιτροπής τον Δρα Θεόδωρο Μπάζα, ειδικό ιατρό εργασίας, μέλος της ΕΕΙΕΠ, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία να εισηγηθεί τη συγκρότηση της Επιτροπής. Επιπλέον, μέλη της Επιτροπής ήταν οι: Δρ Θεόδωρος Κωνσταντινίδης, Δρ Βασίλειος Δρακόπουλος (ex officio μέλος, ως Πρόεδρος του ΔΣ της ΕΕΙΕΠ κατά το μεγαλύτερο διάστημα των εργασιών της Επιτροπής και κατά τη συνεδρίαση του ΔΣ της ΕΕΙΕΠ κατά την οποία διορίσθηκε αυτή η Επιτροπή), κα Αθκινόνη Κρικέλα, κ. Αθανάσιος Νταβέλος, κα Ελένη Ζορμπά, κ. Σαμούηλ Ζορμπάς (Γραμματέυς), κ. Ηλίας Ζορμπάς.

Όπως όλα τα κλινικά ή διαδικαστικά πρωτόκολλα, τα διαδικαστικά πρωτόκολλα για την κλινική άσκηση της Ι.Ε (process protocols), είναι χρήσιμα γιατί αποσκοπούν,

κυρίως στην εξασφάλιση: 1. του εργαζομένου ότι ακολουθείται η ορθή διαδικασία, με τη γραπτή συναίνεσή του, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα επαγγελματικής υγείας του, το ταχύτερο δυνατό, τηρουμένου του ιατρικού απορρήτου και με χρήση των προσφορότερων μέσων, 2. του ΙΕ ότι πραγματοποιεί έγκαιρα, με τήρηση του ιατρικού απορρήτου και με ακρίβεια, την ειδική γνωμάτευση που του ζητείται, 3. του εργοδότη, ότι θέτει με ακρίβεια και εξειδίκευση συγκεκριμένο ερώτημα στον ΙΕ, ότι έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες σε περιπτώσεις άρνησης εργαζομένου για εξέταση, και ότι λαμβάνει έγκαιρα τα τυχόν υποδεικνυόμενα από τον ΙΕ προληπτικά και διοικητικά μέτρα, 4. της δημόσιας υγείας και της υγείας «τρίτων» (επισκεπτών, εργολάβων και πελατών ή χρηστών των προϊόντων ή των υπηρεσιών της επιχείρησης ή του οργανισμού, συγγενών του εργαζομένου κ.λπ.), μετά από προβλήματα επαγγελματικής υγείας εργαζομένων, 5. της τήρησης της ιατρικής δεοντολογίας στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Σκοπός

Σκοπός της μελέτης μας, με πρώτιστο στόχο την προστασία και την προαγωγή της υγείας των εργαζομένων, ήταν η καταγραφή των εγκεκριμένων, τυποποιημένων διαδικασιών, που πρέπει να υιοθετούνται και να εφαρμόζονται στη πράξη, σε μια επιχείρηση ή οργανισμό του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα: 1. Ωστε να ζητείται από τον εργοδότη ή τον εργαζόμενο γνωμάτευση από τον ΙΕ, για πιθανή ειδική επίδραση της εργασίας στην υγεία του εργαζομένου ή της υγείας του στην εργασία, 2. ώστε να ανταποκρίνεται στο ανωτέρω αίτημα ο ΙΕ και να παρέχει γνωμάτευση σε ειδικό ερώτημα, 3. ώστε να αυξηθεί ο βαθμός τήρησης του ιατρικού απορρήτου, 4. ώστε να παρακολουθείται η συμμόρφωση ή μη με τη γνωμάτευση του Ι.Ε. από όλους τους εμπλεκόμενους, 5. ώστε να παρακολουθείται η ταχύτητα (ή η χρονοτριβή) και η αποτελεσματικότητα (ή η αναποτελεσματικότητα) της γνωμάτευσης του ΙΕ μετά από κάθε εξέταση εργαζομένου (ή, συλλογικά και ανώνυμα, ομάδας εργαζομένων), από τη στιγμή που θα προκύψει η ανάγκη και η παραπομπή στον ΙΕ για εξέταση, έως τη στιγμή που επιλύεται το τυχόν προκύψαν πρόβλημα επαγγελματικής υγείας, 6. ώστε να διαπιστωθεί κατ' αρχήν η εφαρμοσιμότητα των ΔΠ σε επιχειρήσεις και οργανισμούς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα στην Ελλάδα (χωρίς όμως να υπολογιστεί ή να εκτιμηθεί το ποσοστό εφαρμοσιμότητας). Γνωρίζαμε εκ των προτέρων, ότι ορισμένοι εργοδότες δεν θα δεχτούν τα ΔΠ ή θα είναι διστακτικοί. Αυτό που μας ενδιέφερε ήταν να διερευνήσουμε: α) Αν κατ' αρχήν τα ΔΠ μπορούν να γίνουν δεκτά από κάποιες εταιρείες και οργανισμούς στην Ελλάδα, β) με ποιο τρόπο πείθονται οι εργοδότες (και οι εργαζόμενοι) να τα δεχθούν (όσοι τα δέχονται) και, γ) να κάνουμε και τυχόν απαραίτητες τροποποιήσεις για την πληρέστερη και ευκολότερη εφαρμογή τους.

**Η αναφερόμενη Επιτροπή (εκτός από ένα μέλος της) της ΕΕΙΕΠ συνέστησε στα μέλη της ΕΕΙΕΠ να χρησιμοποιήσουν αυτά τα πρότυπα Διαδικαστικά Πρωτόκολλα, με τυχόν μικρές τροποποιήσεις ή προσαρμογές (σε βαθμό που να μην αλλοιώνεται η ουσία τους), ανάλογα με το είδος και το μέγεθος των επιχειρήσεων/οργανισμών, όπου απασχολούνται, κατά την κρίση τους.

Υλικό και μέθοδος

Κατ' αρχάς συντάξαμε κείμενο περιγραφής και οδηγιών εφαρμογής των πρότυπων ΔΠ και ακολούθως τρία δελτία κατάγραφης: Α. Δελτίο Διευθυντού/Προϊσταμένου για παραπομπή εργαζομένου για εξέταση και γνωμάτευση από τον Ιατρό Εργασίας (ΙΕ) (ή αυτοπαραπομπής εργαζομένου για εξέταση και γνωμάτευση από τον ΙΕ), Β. Δελτίο συναίνεσης ή μερικής ή πλήρους άρνησης εργαζομένου προς εξέταση (για μια ή περισσότερες εξετάσεις), Γ. Δελτίο γνωμάτευσης του ΙΕ απευθυνόμενο προς τον Διευθυντή/Προϊστάμενο του εργαζομένου (τηρουμένου του ιατρικού απορρή-

του) μετά την εξέταση. Οι οδηγίες για την εφαρμογή των πρότυπων ΔΠ σχετικά με τα παραπάνω δελτία καταγραφής περιελάμβαναν: 1. Ποιος, Πώς, Πότε, τα συμπληρώνει, 2. Σε Πόσα αντίτυπα, Πού και Πώς τα στέλνει, 3. Πού τα αρχειοθετεί/φυλάσσει, 4. Ποιος έχει πρόσβαση σε αυτά.

Εν συνεχεία τα ΔΠ εφαρμόστηκαν δοκιμαστικά (μετά από έγγραφη σχετική έγκριση των εργοδοτών), επί τρεις μήνες το 2015, στις κάτωθι επιχειρήσεις και οργανισμούς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, που φαίνονται στον πίνακα 1:

Πίνακας 1.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
Γενικό Νοσοκομείο Παιδων Αθηνών «Παν. & Αγλαΐας Κυριακού»	1000
Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού, Αττικής	300
ΕΛΜΙΝ Α.Ε. (Μεταλλευτική Επιχείρηση, Στυλίδα Φθιώτιδος)	120
Δήμος Πετρούπολης, Αττικής	700
Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, Αθήνα	808
Ιδιωτική Πολυεθνική Επιχείρηση (Υπάλληλοι Γραφείων)	50
Ναυτιλιακή Εταιρεία (Υπάλληλοι Γραφείων, Επιθεωρητές Πλοίων, Πειραιάς)	80

Αποτελέσματα

Μετά τη δοκιμαστική εφαρμογή των προτύπων ΔΠ προέβημεν σε ορισμένες βελτιώσεις τους, τόσο στο κείμενο

περιγραφής και οδηγιών, το οποίο παρατίθεται κατωτέρω, όσο και στα τρία δελτία καταγραφής, τα οποία φαίνονται στους πίνακες 2, 3 και 4 που το ακολουθούν.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ή ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ Ή ΑΥΤΟΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΚΟΠΟΣ: Το παρόν πρωτόκολλο ορίζει τη διαδικασία που ακολουθείται

1. όταν ο Διευθυντής Προσωπικού ή ο προϊστάμενος ή ο διευθυντής της υπηρεσίας ή του τμήματος παραπέμπει κάποιον εργαζόμενο για εξέταση στον ιατρό εργασίας και
2. όταν εργαζόμενος θέλει, με δική του πρωτοβουλία, να προσέλθει για εξέταση στον ιατρό εργασίας.

Σκοπός της εξέτασης μπορεί να είναι η γνωμάτευση σχετικά με το αν

1. κάποια ασθένεια οφείλεται στην εργασία που διεξάγει ο εργαζόμενος ή επιδεινώνεται εξ αιτίας της,
2. η κατάσταση της υγείας του εργαζομένου του επιτρέπει και σε ποιο βαθμό, με ποιους τυχόν απαραίτητους περιορισμούς και επί ποιο χρονικό διάστημα να είναι ιατρικώς ικανός ή μη να εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται για τη θέση εργασίας του.

Οι υπόλοιποι σκοποί αναφέρονται στο Σημείωμα Παραπομπής (Παράρτημα στον Πίνακα 2.)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Αυτή η διαδικασία είναι συμβατή με τις σχετικές διατάξεις του νόμου.

Ο όρος «ιατρός εργασίας» αναφέρεται στον ιατρό εργασίας της επιχείρησης/οργανισμού.

Ο όρος «εργαζόμενος», περιλαμβάνει εκείνους, οι οποίοι είναι υπάλληλοι ή συμβασιούχοι ή εργαζόμενοι του εργολάβου, όπου αυτό προβλέπεται από σχετική σύμβαση με τον εργοδότη.

Για την ως άνω παραπομπή χρησιμοποιείται το έντυπο παραπομπής/Αυτοπαραπομπής (Παράρτημα στον Πίνακα 2.). Ο παραπέμπων Διευθυντής Προσωπικού ή ο παραπέμπων διευθυντής ή προϊστάμενος του εργαζομένου συμπληρώνουν καταλλήλως σε δύο αντίτυπα το έντυπο Παραπομπής.

Η παραπομπή ή η αυτοπαραπομπή εργαζομένου μπορεί να γίνει:

1. Αμέσως μετά την πρόσληψη, πριν από την αρχική ιατρική εξέταση,
2. Πριν από τη διενέργεια των προβλεπομένων από τις διατάξεις του νόμου υποχρεωτικών για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων ειδικών ιατρικών κλινικών, εργαστηριακών και παρακλινικών εξετάσεων, και εμβολιασμών,
3. Επί υποψίας επίδρασης της εργασίας στην υγεία ή την ασφάλεια του παραπεμπόμενου εργαζομένου,
4. Επί υποψίας προσωρινής ή μόνιμης ιατρικής ανικανότητας ή ακαταλληλότητας του παραπεμπόμενου εργαζομένου προς εργασία μετά από νόσηση ή τραυματισμό,
5. Επί υποψίας προσωρινής ή μόνιμης ιατρικής ανικανότητας ή ακαταλληλότητας προς εργασία του παραπεμπόμενου εργαζομένου κατά την επιστροφή του στην εργασία μετά από νοσηλεία διάρκειας πλέον των τεσσάρων εβδομάδων,
6. Επί υποψίας ότι η κατάσταση της υγείας του παραπεμπόμενου εργαζομένου μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την υγεία ή την ασφάλεια τη δική του ή των συναδέλφων του ή των επισκεπτών ή των εργολάβων ή των χρηστών των υπηρεσιών ή τη δημόσια υγεία.

Πριν από την εξέτάσή του ως ανωτέρω, ο εργαζόμενος καλείται από τον παραπέμποντα Διευθυντή Προσωπικού, προϊστάμενο ή διευθυντή να υπογράψει το έντυπο Συναίνεσης προς Εξέταση (Παράρτημα στον Πίνακα 3.) σε δύο αντίτυπα παρουσία ενός εκ των ανωτέρω (ή παρουσία ενός υπαλλήλου αρμοδίως εντεταλμένου να υποκαθιστά τον Διευθυντή, όταν αυτός απουσιάζει από το Γραφείο του), σε κάθε περίπτωση που ο εργαζόμενος παραπέμπεται για να υποστεί ρητά οριζόμενες από τον νόμο υποχρεωτικές περιοδικές ιατρικές, εργαστηριακές και παθιατρικές εξετάσεις. Όταν ο εργαζόμενος παραπέμπεται ή αυτοπαραπέμπεται στον Ι.Ε. για οποιονδήποτε άλλον λόγο από τον ανωτέρω, ο εργαζόμενος υπογράφει το έντυπο Συναίνεσης προς Εξέταση, παρουσία του Ι.Ε. Σε κάθε περίπτωση,

χορηγείται στον εργαζόμενο φωτοαντίγραφο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση, που υπέγραψε, αν αυτός το ζητήσει.

Αν ο εργαζόμενος αρνείται να υπογράψει ότι συναινεί στην εξέταση, του ζητείται να υπογράψει ότι δεν συναινεί και να αναφέρει τους τυχόν λόγους της άρνησής του, στο έντυπο Συναίνεσης προς Εξέταση.

Αν κάποιος εργαζόμενος αρνείται να συναινέσει να υποβληθεί στις από τις σχετικές διατάξεις του νόμου υποχρεωτικές εξετάσεις που προβλέπονται, λόγω του είδους της εργασίας του, του ζητείται ομοίως να υπογράψει ότι δεν συναινεί και να αναφέρει, προαιρετικά, τους τυχόν λόγους της άρνησής του, στο έντυπο Συναίνεσης προς Εξέταση. Αν δεν υπογράψει είτε ότι συναινεί, είτε ότι δεν συναινεί, τηρούνται τυχόν ισχύουσες σχετικές διατάξεις του νόμου, και του Υπαλληλικού Κώδικα ή προκαθορισμένες, γραπτές Πολιτικές Προσωπικού.

Αν ο παραπέμπων είναι ο Διευθυντής Προσωπικού, αυτός θέτει στον φάκελο του εργαζομένου ένα αντίτυπο του εντύπου Παραπομπής και ένα αντίτυπο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση, υπογεγραμμένο από τον εργαζόμενο, και αποστέλλει υπηρεσιακά ένα αντίτυπο του εντύπου Παραπομπής και ένα αντίτυπο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση, υπογεγραμμένο από τον εργαζόμενο, στον ιατρό εργασίας.

Αν ο παραπέμπων είναι ο διευθυντής ή ο προϊστάμενος του εργαζομένου, αυτός θέτει στον φάκελο του εργαζομένου ένα αντίτυπο του εντύπου Παραπομπής και ένα αντίτυπο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση, υπογεγραμμένο από τον εργαζόμενο και αποστέλλει υπηρεσιακά ένα αντίτυπο του εντύπου Παραπομπής/Γνωμάτευσης και ένα αντίτυπο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση, υπογεγραμμένο από τον εργαζόμενο, στον ιατρό εργασίας.

Ένα αντίτυπο του εντύπου Παραπομπής/Αυτοπαραπομπής και ένα αντίτυπο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση τηρείται και φυλάσσεται στο Γραφείο Προσωπικού ή στο Γραφείο του διευθυντού ή του προϊσταμένου του εργαζομένου και ένα αντίτυπο του εντύπου Παραπομπής και ένα αντίτυπο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση και ένα αντίτυπο του εντύπου Γνωμάτευσης τηρείται και φυλάσσεται στον απόρρητο ιατρικό φάκελο του εργαζομένου.

Ο εργαζόμενος, ο οποίος παραπέμπεται προς εξέταση, εξετάζεται από τον ιατρό εργασίας εντός δέκα εργασίμων ημερών από την ημερομηνία παραπομπής του ή σε μικρότερο χρονικό διάστημα σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, κατά την κρίση του παραπέμποντος (ή του αυτοπαραπεμπομένου).

Όταν κάποιος εργαζόμενος αυτοπαραπέμπεται για εξέταση, του χορηγείται από τον Διευθυντή Προσωπικού ή τον προϊστάμενο ή διευθυντή του προς υπογραφή, παρουσία ενός εκ των ανωτέρω, το έντυπο Συναίνεσης προς Εξέταση (Παράρτημα στον Πίνακα 3.) σε δύο αντίτυπα. Χορηγείται στον εργαζόμενο φωτοαντίγραφο του εντύπου Συναίνεσης προς Εξέταση, που υπέγραψε, αν αυτός το ζητήσει. Επιπλέον, ένας εκ των ανωτέρω χορηγεί στον αυτοπαραπεμπόμενο εργαζόμενο προς συμπλήρωση το έντυπο Παραπομπής/Αυτοπαραπομπής σε δύο αντίτυπα. Κατόπιν ακολουθεί η ίδια διαδικασία όπως και επί παραπομπής του εργαζομένου προς εξέταση από τον Διευθυντή Προσωπικού ή τον διευθυντή ή τον προϊστάμενο του εργαζομένου.

Ο εργαζόμενος, ο οποίος αυτοπαραπέμπεται προς εξέταση στον ιατρό, εξετάζεται από τον ιατρό εργασίας της επιχείρησης ή του οργανισμού εντός δέκα εργασίμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του εντύπου Παραπομπής/Αυτοπαραπομπής του στον Ιατρό Εργασίας.

Έντυπα Σημειωμάτων Παραπομπής/Αυτοπαραπομπής προς εξέταση από τον Ι.Ε., και Σημειωμάτων Συναίνεσης/Άρνησης προς εξέταση, διατίθενται στους Διευθυντές των Διευθύνσεων ή/και των Τμημάτων και σε όσους εργαζόμενους ενδιαφέρονται να αυτοπαραπεμφθούν, από τη Διεύθυνση/Γραφείο Προσωπικού/Ανθρωπίνων Πόρων. Σε κάθε περίπτωση, ο εργαζόμενος υπογράφει το έντυπο Συναίνεσης, όπως ορίζεται ανωτέρω.

B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ ΙΑΤΡΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Ι.Ε.)

ΣΚΟΠΟΣ: Το παρόν Πρωτόκολλο ορίζει τη διαδικασία γνωμάτευσης και γνωστοποίησης της γνωμάτευσης του ιατρού εργασίας (Ι.Ε.).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Αυτή η διαδικασία είναι συμβατή με τις σχετικές διατάξεις του νόμου.

Ο όρος «ιατρός εργασίας» αναφέρεται στον ιατρό εργασίας της επιχείρησης/οργανισμού.

Ο όρος «εργαζόμενος», περιλαμβάνει εκείνους, οι οποίοι είναι υπάλληλοι ή συμβασιούχοι ή εργαζόμενοι του εργοστάβου, όπου αυτό προβλέπεται από σχετική σύμβαση με τον εργοδότη.

Α. Αναφορικά με κλινικές εξετάσεις που διενεργεί ο Ι.Ε.

Ο Ι.Ε. εξετάζει εργαζομένους στην επιχείρηση ή στον οργανισμό όπου προσφέρει υπηρεσίες.

Ο Ι.Ε., και επί παραπομπής του εργαζομένου προς εξέταση και επί αυτοπαραπομπής του εργαζομένου καταγράφει τη γνωμάτευσή του σε δύο αντίτυπα του εντύπου της Εμπιστευτικής Γνωμάτευσης Ικανότητας/ Ανικανότητας προς Εργασία (Παράρτημα στον Πίνακα 4.). Ο ΙΕ υπογράφοντας αυτή τη Γνωμάτευση δηλώνει ότι έχει εξετάσει τον εργαζόμενο και ότι έχει ενεργήσει σύμφωνα με την ιατρική του κρίση και βάση ενός λογικού βαθμού ιατρικής βεβαιότητας. Η γνωμάτευσή του ισχύει κατά τον χρόνο της υπογραφής της από τον ΙΕ και δεν είναι δεσμευτική σε περίπτωση μελλοντικής σοβαρής μεταβολής της κατάστασης υγείας του εργαζομένου.

Το περιεχόμενο της εν λόγω Γνωμάτευσης εξασφαλίζει το ιατρικό απόρρητο υπέρ του εργαζομένου και μπορεί να ελεγχθεί από τους Υγειονομικούς Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ο ΙΕ φυλάσσει ένα εκ των αντιτύπων της Γνωμάτευσης στον ιατρικό φάκελο του εργαζομένου και αποστέλλει ένα αντίτυπο στον παραπέμποντα Διευθυντή Προσωπικού ή διευθυντή ή προϊστάμενο του εργαζομένου που φθάνει σε αυτόν εντός τριών εργάσιμων ημερών από την εξέταση. Μετά τη συμπλήρωση του εντύπου Γνωμάτευσης από τον Ι.Ε., χορηγείται στον εργαζόμενο φωτοαντίγραφο του συμπληρωμένου εντύπου Γνωμάτευσης, αν αυτός το ζητήσει.

Η γνωμάτευση του Ι.Ε. δεν περιέχει και δεν υπαινίσσεται την τυχόν διαπιστωθείσα διαταραχή της υγείας του εξεταζομένου ή τη φύση αυτής της διαταραχής. Η ονομασία και η περιγραφή της βλάβης της υγείας του εργαζομένου καταγράφεται αποκλειστικά και μόνο στο δεητίο καταγραφής ιατρικών στοιχείων του εργαζομένου που φυλάσσεται μόνο στον ιατρικό φάκελο του εργαζομένου που τηρεί ο Ι.Ε. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Διαδικαστικό Πρωτόκολλο Γ. για την τήρηση του ιατρικού απορρήτου, που ακολουθεί κατωτέρω.

Το Γραφείο Προσωπικού ή ο διευθυντής ή ο προϊστάμενος του εργαζομένου, που παρέπεμψαν τον εργαζόμενο για εξέταση στον Ι.Ε., λαμβάνουν το αντίτυπο Γνωμάτευσης, το οποίο του αποστέλλει, ως «εμπιστευτικό», υπηρεσιακά ο Ι.Ε., εντός τριών εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της εξέτασης ή σε συντομότερο χρονικό διάστημα επί επειγουσών περιστάσεων, κατά την κρίση του Ι.Ε. Αν ο παραπέμπων είναι ο Διευθυντής Προσωπικού, αυτός αποστέλλει υπηρεσιακά αντίγραφο του αντίτυπου της Γνωμάτευσης του Ι.Ε. στον διευθυντή ή τον προϊστάμενο του εργαζομένου εντός τριών εργάσιμων ημερών.

Ο Ι.Ε. φυλάσσει ένα αντίγραφο του Σημειώματος Γνωμάτευσής του προς τον εργοδότη (όπου δεν αναφέρεται οποιαδήποτε ιατρική πληροφορία), μετά από εξέταση εργαζομένου, σε ξεχωριστό «Αρχείο Εμπιστευτικών Γνωματεύσεων Ι.Ε. μετά από εξέταση εργαζομένων».

Β. Διαδικασία μετά από αποκάλυψη γενικότερων κινδύνων της υγείας κατά την κλινική εξέταση

Μετά από κλινική εξέταση που διενήργησε ο Ι.Ε.

Αν ο Ι.Ε. κρίνει ότι η κατάσταση της υγείας του εργαζομένου θέτει σε άμεσο κίνδυνο την υγεία ή την ασφάλεια του εργαζομένου ή των συναδέλφων του ή των επισκεπτών ή των εργολάβων ή των πελατών ή γενικά τη δημόσια υγεία, συμπληρώνει τρία επιπλέον αντίτυπα του εντύπου Γνωμάτευσης. Αποστέλλει επειγόντως: Ένα στον μη παραπέμποντα διευθυντή, δηλαδή είτε στον Διευθυντή Προσωπικού, είτε στον διευθυντή της Υπηρεσίας (όπου εργάζεται ο εργαζόμενος), ώστε και όποιος εξ αυτών δεν παρέπεμψε τον εργαζόμενο για εξέταση να λάβει τάχιστα αντίτυπο της γνωμάτευσης του Ι.Ε., και ένα, αν χρειάζεται κατά την κρίση του, στις αρμόδιες Υγειονομικές Αρχές.

Γ. Διαδικασία για τις περιπτώσεις που ο Ι.Ε. κρίνει ως απαραίτητη την εξέταση των συνθηκών εργασίας ή την παροχή αποτελεσμάτων ιατρικών εξετάσεων.

Όταν, κατά την κρίση του ιατρού εργασίας, απαιτείται επιτόπια εξέταση των συνθηκών εργασίας του εργαζομένου, ή προσκόμιση από τον εξεταζόμενο αποτελεσμάτων ιατρικών εξετάσεων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παροχή γνωμάτευσης, είτε αυτός παραπέμπεται προς εξέταση είτε αυτός αυτοπαραπέμπεται προς εξέταση, το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία λήψης του αρχικού εντύπου Παραπομπής/Αυτοπαραπομπής έως την ημερομηνία αποστολής του εντύπου Γνωμάτευσης με την τελική γνωμάτευση παρατείνεται έως και κατά δέκα εργάσιμες ημέρες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ (Α.) ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ (Β.)

Ανά τριετία, μετά από συνεννόηση και σε συνεργασία με το Γραφείο Προσωπικού, ο ιατρός εργασίας διενεργεί μελέτη με σκοπό: 1. την εμπειριστατωμένη και έγγραφη διερεύνηση του βαθμού ικανοποίησης των διευθυντών και των προϊσταμένων Υπηρεσιών και Τμημάτων, που παρέπεμψαν εργαζομένους προς εξέταση στον ιατρό εργασίας, από τις διαδικασίες Παραπομπής και Γνωμάτευσης, και 2. τη μέτρηση και την αξιολόγηση του χρόνου μεταξύ της αρχικής παραπομπής ή αυτοπαραπομπής εργαζομένου προς εξέταση και του χρόνου ενημέρωσης του διευθυντού του και του χρόνου υλοποίησης των τυχόν ενεργειών που σύστησε ο Ι.Ε. στη γνωμάτευσή του.

Γ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

ΣΚΟΠΟΣ: Το παρόν Πρωτόκολλο ορίζει τη διαδικασία τήρησης του ιατρικού απορρήτου των ιατρικών φακέλων και δελτίων καταγραφής ιατρικών στοιχείων των εξεταζομένων από τον ιατρό εργασίας.

Ο ιατρικός φάκελος όλων των εργαζομένων τηρείται και φυλάσσεται σε φορειαμό ή ντουλάπι ή συρτάρι, με ασφαλή κλειδαριά.

Ο όρος «ιατρός εργασίας» αναφέρεται στον ιατρό εργασίας της επιχείρησης/οργανισμού.

Ο όρος «εργαζόμενος», περιλαμβάνει εκείνους, οι οποίοι είναι υπάλληλοι ή συμβασιούχοι ή εργαζόμενοι του εργοστάβου, όπου αυτό προβλέπεται από σχετική σύμβαση με τον εργοδότη.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του νόμου, πρόσβαση στον απόρρητο ιατρικό φάκελο του εργαζομένου, έχουν μόνο οι ακόλουθοι:

Ο ιατρός εργασίας

Ο ιατρός του Ασφαλιστικού Ταμείου του εργαζομένου, νομίμως εντεταλμένος

Ο υγειονομικός επιθεωρητής του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) ή του Κέντρου Επιθεώρησης Επαγγελματικού Κινδύνου (Κ.ΕΠ.Ε.Κ.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας, νομίμως εντεταλμένος, και εφόσον είναι ιατρός.

Ένα κλειδί της ως άνω κλειδαριάς έχει στην κατοχή του, με υποχρέωση ασφαλούς φύλαξης, ο ιατρός εργασίας. Ένα δεύτερο κλειδί της ως άνω κλειδαριάς φυλάσσεται ασφαλώς σε σφραγισμένο φάκελο, αναγραφόμενης επ' αυτού της ημερομηνίας σφράγισης, των υπογραφών του ιατρού εργασίας και της Διευθύντριας ή της προϊσταμένης του Γραφείου Προσωπικού τιθεμένων επί του φακέλου, ο οποίος τοποθετείται σε κλειδωμένο συρτάρι ή ντουλάπι, στο Γραφείο Προσωπικού, που κλειδί του έχει μόνο ο Διευθυντής Προσωπικού και ο Προϊστάμενος Προσωπικού.

Σε περίπτωση που ο ιατρός του Ασφαλιστικού Ταμείου του εργαζομένου, νομίμως εντεταλμένος ή ο υγειονομικός επιθεωρητής του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) ή του Κέντρου Επιθεώρησης Επαγγελματικού Κινδύνου (Κ.ΕΠ.Ε.Κ.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας, νομίμως εντεταλμένος, και εφόσον είναι ιατρός, ζητήσει πρόσβαση στο συρτάρι ή φορειαμό ή ντουλάπι, όπου φυλάσσονται οι απόρρητοι ιατρικοί φάκελοι των εργαζομένων, αποσφραγίζεται ο εν λόγω φάκελος, παρουσία του Ι.Ε., για τυχόν απαραίτητη παροχή διευκρινίσεων επί του περιεχομένου των ιατρικών φακέλων, σε ημέρα και ώρα οριζόμενη στο πρόγραμμα επισκέψεων του Ι.Ε., που έχει δοθεί από τον εργοδότη στο Κ.ΕΠ.Ε.Κ. Το περιεχόμενο κλειδί, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης του ιατρικού φακέλου εργαζομένου ή των εργαζομένων από έναν εκ των ως άνω αναφερομένων, επανασφραγίζεται με την προαναφερόμενη διαδικασία.

Ο ιατρός του Ασφαλιστικού Ταμείου του εργαζομένου, ο νομίμως εντεταλμένος ή ο υγειονομικός επιθεωρητής του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) ή του Κέντρου Επιθεώρησης Επαγγελματικού Κινδύνου (Κ.ΕΠ.Ε.Κ.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας, ο νομίμως εντεταλμένος, και εφόσον είναι ιατρός, υπογράφουν δις έντυπο παράδοσης παραλαβής μαζί με τον ιατρό εργασίας, δηλαδή παράδοσης των ιατρικών φακέλων (αναφερομένου σε αυτό και του αριθμού τους) από τον ιατρό εργασίας και επιστροφής τους στον ιατρό εργασίας, όπου δηλώνουν ότι είναι υπεύθυνοι για την τήρηση του ιατρικού απορρήτου, καθ' όλον τον χρόνο που ο ιατρικός φάκελος ή οι ιατρικοί φάκελοι είναι στην κατοχή τους προς εξέταση στο ιατρείο εργασίας της επιχείρησης/οργανισμού.

Τα παραπάνω Διαδικαστικά Πρωτόκολλα, Α., Β. και Γ. εγκρίνονται από τον εργοδότη, θα αναθεωρηθούν και θα τροποποιηθούν όταν οι σχετιζόμενες με αυτά συνθήκες το απαιτήσουν μετά από τεκμηριωμένη πρόταση του εργοδότη ή οποιουδήποτε από τους διευθυντές Υπηρεσιών του Δήμου και από τους ιατρούς εργασίας, τους οποίους αφορούν τα ως άνω Διαδικαστικά Πρωτόκολλα Α., Β. και Γ.

Τα ως άνω Διαδικαστικά Πρωτόκολλα δεν καλύπτουν όλες διαδικασίες που αφορούν στα καθήκοντα και στις δραστηριότητες του ιατρού εργασίας.

Πίνακας 2
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ Ή ΑΥΤΟ- ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ.....
 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΥΤΟ- ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ..... ΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ
 ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 ΑΠΟ: ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ κ/κα:.....
 ΑΠΟ: ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ..... ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟ.... ΤΜΗΜΑΤΟΣ/ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ κο/κα:.....

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ

- 1) ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ.....
- 2) ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ..... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ..... ΦΥΛΟ: Α Θ
- 3) ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:.....
- 4) ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ/ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ:.....
- 5) ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:.....

B. ΣΚΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

- 1) ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:.....
 - α) ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ:.....
 - β) ΠΟΥ ΗΔΗ ΚΑΤΕΧΕΙ:.....
 - γ) ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΑΧΘΕΙ/ΜΕΤΑΤΕΘΕΙ:.....
 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΣΗ:.....
 δ) ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΣΥΧΝΟΥ ΑΠΟΥΣΙΑΣΜΟΥ (ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΔΙΜΗΝΟ=)
 ε) ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ Η ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ > ΤΩΝ 4 ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ.....
- 2) ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΠΙΘΑΝΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ:.....
- 3) ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΠΙΘΑΝΗΣ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΥΓΕΙΑΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥ

ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ/ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ: α) ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥ: β) ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΤΟΥ: γ) ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ:
- 4) ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ Π.Χ. Ο.Τ.Α.
- 5) ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ.....
- 6) ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ (ΠΡΟΣΥΜΠΤΩΜΑΤΚΟΣ) ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΓΕΙΑΣ.....
- 7) ΑΛΛΟΣ ΣΚΟΠΟΣ (Π.Χ. Επιστροφή από τροπική χώρα, σύσταση ιατρού εργασίας).....

Ο/Η ΠΑΡΑΡΑΠΕΜΠΩΝ/ΟΥΣΑ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ, ΥΠΟΓΡΑΦΗ)..... Αθήνα,/..../.....

Ο/Η ΑΥΤΟ-ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΜΕΝΟΣ/Η (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ, ΥΠΟΓΡΑΦΗ)..... (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ, ΥΠΟΓΡΑΦΗ)

(ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ)

ΑΝΤΙΤΥΠΟ ΓΙΑ:

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥ/ΝΤΟΥ/ΠΡΟΙΣΤ/ΝΟΥ: ΤΟΝ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ

Το έντυπο του Σημειώματος Παραπομπής συμπληρώνεται κατάλληλα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σχετικό Διαδικαστικό Πρωτόκολλο, όταν: εργαζόμενος αυτοπαραπέμπεται για να εξετασθεί δωρεάν από τον ιατρό εργασίας, ή εργαζόμενος παραπέμπεται από το Γραφείο Προσωπικού ή τον διευθυντή ή τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας όπου εργάζεται, προς δωρεάν εξέταση από ιατρό εργασίας.

Πίνακας 3
ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ/ ΑΡΝΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ/ΑΡΝΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ

- ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
- ΝΑ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΛΛΕΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ, ΠΑΡΑΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ,
- ΝΑ ΥΠΟΣΤΕΙ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ ΚΑΤΑ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ,
- Ο ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΑ ΛΑΒΕΙ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΡΑΠΟΝΤΑ ΙΑΤΡΟ ΤΟΥ

Ο/ Η υπογεγραμμένος/η (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο)
 Εργαζόμενος/η στην Υπηρεσία/Διεύθυνση
 Ως (επάγγελμα/εργασιακός τίτλος)
 Κάτοικος δήμου:..... επί της οδού..... αριθμός:.....Τ.Κ.:.....
 Δηλώνω υπεύθυνα, ότι συναινώ να υποβληθώ σε ιατρική εξέταση από
 τον/ην ιατρό εργασίας κύριο/α
 (και ιδιοχειρώς, ολογράφως)..... **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 Προβαίνω στην παραπάνω δήλωση, αφού κατενόησα επαρκώς τη χρησιμότητα της ιατρικής εξέτασης από ιατρό εργα-
 σίας και τις σχετικές διατάξεις του νόμου όπως μου τις εξήγησε

Ο ιατρός εργασίας **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 Δηλώνω υπεύθυνα, ότι συναινώ να εμβολιασθώ με το εμβόλιο κατά της νόσου (Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία):

 (και ιδιοχειρώς, ολογράφως)..... **ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 Δηλώνω υπεύθυνα, ότι συναινώ να υποβληθώ σε όλες τις προληπτικές ιατρικές, εργαστηριακές και παρακλινικές
 εξετάσεις που προβλέπονται για τους εργαζομένους π.χ. σε ορισμένες εργασίες π.χ. στους Οργανισμούς Τοπικής
 Αυτοδιοίκησης), από τις διατάξεις του νόμου
 (και ιδιοχειρώς, ολογράφως).....**ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 Με εξαιρέσεις.....**ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 τις ακόλουθες:.....
 Οι λόγοι της άρνησής μου να μην υποβληθώ στις παραπάνω εξετάσεις είναι ιατρικοί.....**ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 και συνυποβάλλω σχετικό ιατρικό πιστοποιητικό.....**ΝΑΙ** **ΟΧΙ**
 Δηλώνω υπεύθυνα, ότι συναινώ να λάβει ο/η ιατρός εργασίας κύριος/α
 ιατρικές πληροφορίες που με αφορούν, απευθείας από τον/ην θεράποντα ιατρό μου, κύριο/α
 (και ιδιοχειρώς, ολογράφως).....**ΝΑΙ** **ΟΧΙ**

Ο/Η Υπευθύνως Δηλών/ούσα (ονοματεπώνυμο, υπογραφή)
 Αθήνα...../...../.....
 (Ημερομηνία)

ΑΝΤΙΤΥΠΟ ΓΙΑ:
 ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘ/ΝΤΟΥ/ΠΡΟΙΣΤ/ΝΟΥ: ΤΟΝ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ:

Το έντυπο «Υπεύθυνης Δήλωσης συναίνεσης/άρνησης εργαζομένου να εξετασθεί ιατρικώς από ιατρό εργασίας,
 ή να υποβληθεί σε ορισμένες ιατρικές, εργαστηριακές ή παρακλινικές εξετάσεις ή να υποστεί εμβολιασμό κατά
 ορισμένων ασθενειών, συμπληρώνεται κατάλληλα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Διαδικαστικό Πρωτόκολλο
 Παραπομπής ή Αυτοπαραπομπής Εργαζομένου για Εξέταση, κατά περίπτωση.

Τροποποιήσεις/διευκρινήσεις στο βασικό νομοθετικό πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας (Μέρος Β')

Μετά την κύρωση με το Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84/Α/2.6.2010) του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια στους Χώρους Εργασίας, ακολούθησαν κανονιστικές πράξεις, εγκύκλιοι κ.λπ., με τις οποίες έγιναν σημαντικές τροποποιήσεις και διευκρινήσεις στα θέματα αυτά.

Το κείμενο που ακολουθεί περιλαμβάνει ορισμένες από τις αλλαγές αυτές με τη μορφή ερωτήσεων - απαντήσεων και παραπομπή στην αντίστοιχη αναφορά.

- **Τι σημαίνουν οι όροι: επιχείρηση προσωρινής απασχόλησης, προσωρινά απασχολούμενος, προσωρινή απασχόληση, έμμεσος εργοδότης, ιδιαίτερα καταχρηστικοί όροι εργασίας;**

Επιχείρηση προσωρινής απασχόλησης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο συνάπτει συμβάσεις εργασίας ή σχέσεις εξαρτημένης εργασίας με προσωρινά απασχολούμενους, με σκοπό να τους τοποθετεί σε έμμεσους εργοδότες για να εργασθούν προσωρινά υπό την επίβλεψη και τη διεύθυνσή τους, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις οικείες διατάξεις.

Προσωρινά απασχολούμενος: ο εργαζόμενος, ο οποίος έχει σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας με επιχείρηση προσωρινής απασχόλησης, προκειμένου να τοποθετηθεί σε έμμεσο εργοδότη για να εργασθεί προσωρινά υπό την επίβλεψη και τη διεύθυνσή του.

Προσωρινή απασχόληση: η εργασία, η οποία παρέχεται σε άλλον εργοδότη (έμμεσος εργοδότης) για περιορισμένο χρονικό διάστημα από μισθωτό, ο οποίος συνδέεται με τον εργοδότη του (άμεσος εργοδότης) με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου.

Έμμεσος εργοδότης: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το οποίο και υπό την επίβλεψη και τη διεύθυνση του οποίου εργάζεται προσωρινά ο προσωρινά απασχολούμενος.

Ιδιαίτερα καταχρηστικοί όροι εργασίας: όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένων όσων οφείλονται σε διακρίσεις λόγω φύλου ή άλλης διακρίσεις, οι οποίοι είναι κατάφωρα δυσανάλογοι προς τους όρους εργασίας των νόμιμα απασχολούμενων εργαζομένων, έχοντας επίπτωση, για παράδειγμα, στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Ν. 4052/2012 (ΦΕΚ 41/Α`/1.3.2012) (άρθ. 78§η, 115§β, 115§γ, 123§2, 115§δ) Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για εφαρμογή του νόμου «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας και άλλες διατάξεις» (Εγκ. οικ. 9086/49/4.5.2012).

- **Ποιος έχει την ευθύνη ως προς την ασφάλεια και υγεία του μισθωτού και το εργατικό ατύχημα στις επιχειρήσεις προσωρινής απασχόλησης;**

Οι μισθωτοί με σύμβαση ή σχέση προσωρινής απασχόλησης απολαμβάνουν όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία, το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που παρέχεται στους άλλους εργαζόμενους του έμμεσου εργοδότη. Ο έμμεσος εργοδότης, με την επιφύλαξη συμβατικής πρόβλεψης για συνευθύνη σωρευτικά και της Ε.Π.Α., είναι υπεύθυνος για τις συνθήκες υπό τις οποίες εκτελείται η εργασία του μισθωτού και για το εργατικό ατύχημα.

Ν. 4052/2012 (ΦΕΚ 41/Α`/1.3.2012) (άρθρο 125§1) (δες πάνω)

- **Ποιες είναι αναλυτικά οι υποχρεώσεις της ΕΠΑ στο πλαίσιο των ευθυνών της για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων;**

α. Η Ε.Π.Α. έχει την υποχρέωση απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, ανεξάρτητα από τον αριθμό μισθωτών (εργαζομένων) που απασχολεί.

β. Ο ελάχιστος πραγματικός χρόνος ετήσιας απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας, καθορίζεται σε 0,4 ώρες ανά εργαζόμενο ετησίως. Ο χρόνος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 75 ωρών ετησίως.

γ. Τα στοιχεία και ο συνολικός ετήσιος χρόνος απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας ανεξάρτητα από τη σχέση εργασίας τους, η κατανομή του χρόνου αυτού κατά μήνα, καθώς και το ωράριο απασχόλησής τους αναγράφονται υποχρεωτικά στους πίνακες προσωπικού που κατατίθενται από την Ε.Π.Α. στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

δ. Οι αρμοδιότητες του ιατρού εργασίας της Ε.Π.Α. καθορίζονται στα άρθρα 17 και 18 του «Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.)», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (Α' 84).

ε. Στην περίπτωση έμμεσου εργοδότη, ο οποίος απασχολεί περισσότερους από 50 εργαζόμενους, λαμβάνοντας υπόψη και τους προσωρινά απασχολούμενους, αυτός υποχρεούται να απασχολεί ιατρό εργασίας. Οι προσωρινά απασχολούμενοι προσμετρώνται για τον καθορισμό του ελάχιστου ετήσιου χρόνου απασχόλησής του ιατρού εργασίας και του τεχνικού ασφαλείας του έμμεσου εργοδότη.

στ. Εάν ο συνολικός αριθμός εργαζομένων του έμμεσου εργοδότη, λαμβάνοντας υπόψη και τους προσωρινά απασχολούμενους, είναι μικρότερος του 50, ισχύουν οι γενικές διατάξεις για την παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης. Πέραν αυτού, ο ιατρός εργασίας της Ε.Π.Α. ασκεί τις αρμοδιότητες παρακολούθησης της υγείας των προσωρινά απασχολούμενων.

ζ. Οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφαλείας της Ε.Π.Α. καθορίζονται στα άρθρα 14 και 15 του «Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.)», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (Α' 84), ιδίως σε ό,τι αφορά την ενημέρωση και εκπαίδευση των μισθωτών σχετικά με τους χώρους εργασίας που θα απασχοληθούν.

η. Η Ε.Π.Α. συνεργάζεται συστηματικά με τον έμμεσο εργοδότη προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των προσωρινά απασχολούμενων.

θ. Κατά τα λοιπά, για τους μισθωτούς των Ε.Π.Α. ισχύουν οι σχετικές με την ασφάλεια και υγεία διατάξεις.

ι. Σε ό,τι αφορά τα θέματα ασφάλειας και υγείας των προσωρινά απασχολούμενων που καλύπτει ο παρών νόμος, εφαρμογή έχουν οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις των άρθρων 71 και 72 του «Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.)», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (Α' 84).

Ν. 4052/2012 (ΦΕΚ 41/Α' /1.3.2012) (άρθρο 125§1) (δες σελ. 19)

• **Πώς κατατάσσονται από πλευράς επικινδυνότητας τα πλοία;**

Τα πλοία κατατάσσονται σε τρεις (3) κατηγορίες επικινδυνότητας:

- (Υ) Υψηλή κατηγορία επικινδυνότητας
- (Μ) Μεσαία κατηγορία επικινδυνότητας
- (Χ) Χαμηλή κατηγορία επικινδυνότητας.

Στην **Υψηλή (Υ) κατηγορία** υπάγονται:

α. Τα Δ/Ξ (πετρελαιοφόρα, υγραεριοφόρα κ.λπ.) εφόσον σ' αυτά εκτελούνται:

- ☞ εργασίες για τις οποίες προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία έκδοση πιστοποιητικού απαλλαγής από επικίνδυνα αέρια διάρκειας το πολύ 36 ωρών ή
- ☞ εργασίες σε κλειστούς χώρους, που περιείχαν καύσιμα, εύφλεκτα ή άλλα υλικά που μπορεί να αποκτήσουν επικίνδυνες φυσικοχημικές ιδιότητες από τις εκτελούμενες εργασίες ή
- ☞ θερμές εργασίες:
 - α1. σε χώρους που γειτνιάζουν με χώρους φορτίου ή
 - α2. στο αντλιοστάσιο και στα δίκτυα μεταφοράς φορτίων.

β. Όλα τα πλοία εφόσον σ' αυτά εκτελούνται εργασίες που απαιτούν την ταυτόχρονη παρουσία άνω των 150 εργαζομένων.

Στη **Μεσαία (Μ) κατηγορία** υπάγονται:

α. Τα Δ/Ξ (πετρελαιοφόρα, υγραεριοφόρα κ.λπ.) εφόσον σ' αυτά εκτελούνται εργασίες αποκλειστικά και μόνο εκτός των χώρων φορτίου και φυσικά εφόσον δεν εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις της υψηλής κατηγορίας επικινδυνότητας.

β. Τα πλοία κατά τη διάρκεια που λαμβάνουν χώρα εργασίες βαφής σε εσωτερικούς χώρους ή εργασίες αμμοβολής ή εργασίες υδροβολής.

γ. Τα πλοία εφόσον σ' αυτά εκτελούνται εργασίες για τις οποίες προβλέπεται:

- η χρήση ικριωμάτων όγκου συνολικά άνω των 500 m³ή
- η χρήση σιδήρου άνω των 70.000 Kgs.

δ. Τα πλοία εφόσον σ' αυτά εκτελούνται εργασίες που απαιτούν την ταυτόχρονη εργασία 50 έως 150 εργαζομένων.

Στη **Χαμηλή (Χ) κατηγορία** υπάγονται:

Όλα τα λοιπά πλοία και για εργασίες που δεν εμπίπτουν σε καμία από τις παραπάνω περιπτώσεις, καθώς και τα ναυπηγούμενα μετά την καθέλκυσή τους και εφόσον δεν απαιτούν την ταυτόχρονη εργασία περισσότερων των 49 εργαζομένων.

Υ.Α. οικ. 16935/Δ10.104/2010 (ΦΕΚ 1346/Β' /31.8.2010) (άρθρο 2) «Όροι παροχής υπηρεσιών και χρονικά όρια υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών σε πλοία».

• **Πώς καθορίζεται ο μέγιστος αριθμός πλοίων στα οποία μπορεί ταυτόχρονα να παρέχει υπηρεσίες ο ίδιος τεχνικός ασφάλειας;**

Ο μέγιστος αριθμός πλοίων στα οποία μπορεί ταυτόχρονα να παρέχει υπηρεσίες ο ίδιος τεχνικός ασφάλειας ορίζεται σε:

α. Γενική πρόβλεψη

- 1 πλοίο Υψηλής επικινδυνότητας και 1 πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 1 πλοίο Μεσαίας επικινδυνότητας και 3 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 2 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας και 1 πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 4 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας

β. Εάν όλα τα πλοία βρίσκονται στην περιοχή αρμοδιότητας του ίδιου Λιμεναρχείου:

- 1 πλοίο Υψηλής επικινδυνότητας και 2 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 1 πλοίο Υψηλής επικινδυνότητας και 1 πλοίο Μεσαίας επικινδυνότητας ή
- 1 πλοίο Μεσαίας επικινδυνότητας και 4 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 2 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας και 2 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 3 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας
- 5 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας

γ. Εάν όλα τα πλοία βρίσκονται εντός της ίδιας ναυπηγοεπισκευαστικής επιχείρησης:

- 1 πλοίο Υψηλής επικινδυνότητας, 1 πλοίο Μεσαίας επικινδυνότητας και 1 πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 1 πλοίο Υψηλής επικινδυνότητας και 2 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας ή
- 1 πλοίο Υψηλής επικινδυνότητας και 3 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 2 πλοία Υψηλής επικινδυνότητας ή
- 1 πλοίο Μεσαίας επικινδυνότητας και 5 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 2 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας και 3 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 3 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας και 1 πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας ή
- 4 πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας ή
- 6 πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας.

Υ.Α. οικ. 16935/Δ10.104/2010 (ΦΕΚ 1346/Β' /31.8.2010) (άρθρο 3) «Όροι παροχής υπηρεσιών και χρονικά όρια υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών σε πλοία».

• **Πώς καθορίζεται ο ελάχιστος ημερήσιος χρόνος υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και παρουσίας του επί του πλοίου κατά το χρονικό διάστημα που εκτελούνται εργασίες;**

Ο ελάχιστος ημερήσιος χρόνος υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και παρουσίας του επί του πλοίου κατά το χρονικό διάστημα που εκτελούνται εργασίες ορίζεται σε:

- α) Πέντε (5) ώρες για κάθε πλοίο της Υψηλής κατηγορίας επικινδυνότητας
- β) δύο (2) ώρες για κάθε πλοίο της Μεσαίας κατηγορίας επικινδυνότητας
- γ) μία (1) ώρα για κάθε πλοίο της Χαμηλής κατηγορίας επικινδυνότητας.

Ο χρόνος αυτός πρέπει να είναι συνεχόμενος.

Ειδικότερα για τα πλοία της Υψηλής κατηγορίας επικινδυνότητας και για τις περιπτώσεις 1β και 1γ του άρθρου 3 παρέχεται η δυνατότητα ο συνολικός χρόνος να καλύπτεται το πολύ σε δύο φάσεις

μετά από έγκριση της αρμόδιας Τεχνικής και Υγειονομικής Επιθεώρησης Εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

Υ.Α. οικ. 16935/Δ10.104/2010 (ΦΕΚ 1346/Β`/31.8.2010) (άρθρο 4§1) «Όροι παροχής υπηρεσιών και χρονικά όρια υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών σε πλοία».

- **Πώς αποδεικνύεται η παρουσία του τεχνικού ασφάλειας επί του πλοίου;**

Η παρουσία του τεχνικού ασφάλειας επί του πλοίου αναφέρεται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφάλειας που ορίζεται στο άρθρο 14 του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α`).

Συγκεκριμένα αναγράφεται από τον ίδιο τον τεχνικό ασφάλειας, ενυπόγραφα και με τη σφραγίδα του, η ώρα προσέλευσης, καθώς και η ώρα αποχώρησής του καθημερινά.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α`), το ακριβές ωράριο του τεχνικού ασφάλειας αναφέρεται τόσο στη σχετική σύμβαση όσο και στο βιβλίο υποδείξεων. Κάθε αλλαγή των στοιχείων αυτών πρέπει να ανακοινώνεται έγκαιρα στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας. Ο γενικός εργολάβος και εάν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου, υποχρεούται να μεριμνά για την ανελλιπή τήρηση των παραπάνω διατυπώσεων.

Υ.Α. οικ. 16935/Δ10.104/2010 (ΦΕΚ 1346/Β`/31.8.2010) (άρθρο 4§2) «Όροι παροχής υπηρεσιών και χρονικά όρια υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών σε πλοία».

- **Απαιτείται γνωστοποίηση στοιχείων του τεχνικού ασφάλειας στις επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων;**

Η ανάληψη καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας, πέραν των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις κείμενες διατάξεις, πρέπει να γνωστοποιείται άμεσα στη αρμόδια Υπηρεσία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

Ομοίως και η παύση από τα καθήκοντα αυτά μετά το πέρας των εργασιών ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

Τα στοιχεία δηλώνονται πριν την έναρξη των εργασιών στην αρμόδια Τεχνική και Υγειονομική Επιθεώρηση Εργασίας του Σ.ΕΠ.Ε. από το γενικό εργολάβο και, αν δεν υπάρχει, από τον κύριο του έργου.

Υ.Α. οικ. 16935/Δ10.104/2010 (ΦΕΚ 1346/Β`/31.8.2010) (άρθρο 5§1) «Όροι παροχής υπηρεσιών και χρονικά όρια υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών σε πλοία».

- **Ποιες διευκολύνσεις υπάρχουν για τις θηλάζουσες μητέρες στους χώρους εργασίας;**

Για τη διευκόλυνση των θηλάζουσών μητέρων:

α) Δημιουργείται χώρος θηλασμού σε δημόσιες υπηρεσίες που εξυπηρετούν κοινό, σε φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, σε αερολιμένες, σε λιμένες, σε σταθμούς υπεραστικών λεωφορείων, σε σταθμούς μέσων σταθερής τροχιάς, σε μουσεία, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε χώρους άθλησης, σε εμπορικά κέντρα, καθώς και σε άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους.

β) Οι εργαζόμενες θηλάζουσες μητέρες στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα μπορούν να αντλούν με έκθλιψη και να αποθηκεύουν το μητρικό γάλα κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας τους και εντός του χώρου που ορίζεται από το φορέα εργασίας τους και ο οποίος ονομάζεται χώρος θηλασμού στην εργασία.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού και γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής για το Μητρικό Θηλασμό, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης, οργάνωσης, λειτουργίας και εποπτείας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια των χώρων θηλασμού και των χώρων θηλασμού στην εργασία. Αρμόδια υπηρεσία για την εφαρμογή των ανωτέρω είναι η Διεύθυνση Δημόσιας Υγιεινής του Υπουργείου Υγείας.

Ν. 4316/2014 (ΦΕΚ 270/Α`/24.12.2014) (άρθ. 3§1) «Ίδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, βελτίωση περιγεννητικής φροντίδας, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις».

Επιμέλεια: Αφροδίτη Δαΐκου

Πίνακας 4.
ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ ΙΑΤΡΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ/ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑ
(Σύμφωνα με το Ν.3850/2010 Άρθρο 18, Παρ. 1)

ΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ/ΣΤΗΝ (ΟΝΟΜΑ, ΕΠΩΝΥΜΟ, ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ).....

1) ΙΚΑΝΟΣ/Η ΓΙΑ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΕΡΓΑΣΙΑ:..... ΝΑΙ ΟΧΙ

2) ΙΚΑΝΟΣ/Η ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:..... ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΟΝΟΜΑΣΙΑ/ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

3) ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΘΕΙ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ
 ΓΙΑ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΑΝΑΠΗΡΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ:..... ΝΑΙ ΟΧΙ

4) ΑΝΙΚΑΝΟΣ/Η ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ / ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ / ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ... ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΜΟΝΙΜΑ..... ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ..... ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΕΠΙ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

5) ΝΑ ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΘΕΙ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΑΠΟ ΕΜΕΝΑ, ΤΟΝ Ι.Ε. ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

6) ΙΚΑΝΟΣ/Η ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ / ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ / ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 ΑΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Η ΜΕΘΟΔΟΣ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ Ο ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
 ΑΝ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΕΦΙΚΤΟ, ΩΣ ΕΞΗΣ:.....

8) ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΗ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ
 ΙΑΤΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:..... ΝΑΙ ΟΧΙ
 ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ:..... ΝΑΙ ΟΧΙ

9) ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΕΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΤΟΥ/ΗΣ..... ΝΑΙ ΟΧΙ

10) ΝΑ ΠΑΡΑΠΕΜΦΘΕΙ Ο ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΕ ΙΑΤΡΟ ΑΛΛΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ/Τ.Ε.Π./ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΑΙ ΟΧΙ

11) ΣΧΟΛΙΑ/ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

.....

Ο/Η ΓΝΩΜΑΤΕΥΩΝΩΝ/ΟΥΣΑ ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Αθήνα, ... /.../.....
 (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ, ΥΠΟΓΡΑΦΗ, ΣΦΡΑΓΙΔΑ) (ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ)

ΑΝΤΙΤΥΠΟ ΓΙΑ:
 ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘ/ΝΤΟΥ/ΠΡΟΙΣΤ/ΝΟΥ: ΤΟΝ ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΦΑΚΕΛΟ:

Το έντυπο Εμπιστευτικής Ιατρικής Γνωμάτευσης Ικανότητας/Ανικανότητας προς Εργασία συμπληρώνεται κατάλληλα και υπογράφεται από τον/ην ιατρό εργασίας σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σχετικό Διαδικαστικό Πρωτόκολλο, που συναποδέχθηκαν αυτός/ή και ο εργοδότης, σε όλες τις περιπτώσεις που ο/η ΙΕ προβαίνει σε κλινική αξιολόγηση εργαζομένου ως προς την ιατρική καταλληλότητά του προς εργασία.

Στις έξι από τις επτά επιχειρήσεις/οργανισμούς, όπου εφαρμόστηκαν (με έγγραφη συγκατάθεση του εργοδότη) τα ΔΠ, μετά από κατάλληλη επαναλαμβανόμενη προεργασία και συστηματική ενημέρωση, η χρησιμότητά τους έγινε κατανοητή και η εφαρμογή τους ήταν πλήρης και επιτυχής. Μόνο σε μια ιδιωτική επιχείρηση, με μικρό αριθμό (50) εργαζομένων, αποκλειστικά υπαλλήλων γραφείων, η εφαρμογή τους ατόνησε, λόγω σχετικής απροθυμίας, τόσο από πλευράς διοίκησης της επιχείρησης (που θεώρησε τα ΔΠ ως άχρηστη γραφειοκρατία και «παρέμβαση» στη σχέση μεταξύ ΙΕ και εργαζομένου) όσο και από πλευράς εργαζομένων (που αμελούσαν να συμπληρώσουν το Δελτίο Συναίνεσης για εξέταση από τον ΙΕ).

Συζήτηση

Μετά τη δοκιμαστική εφαρμογή των Πρότυπων ΔΠ θεωρούμε απαραίτητες τις παρακάτω διευκρινήσεις ορισμένων σημείων του δελτίου της εμπιστευτικής ιατρικής γνωμάτευσης του ΙΕ, ώστε αυτά να γίνουν περισσότερο κατανοητά και για να αρθούν τυχόν επιφυλάξεις, όσον αφορά την ορθότητά τους:

Σημείο 1ο : Μπορεί κάποιος εργαζόμενος να χαρακτηριστεί «ΙΚΑΝΟΣ/Η ΓΙΑ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΕΡΓΑΣΙΑ»; Ναι, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1. Εφόσον η φύση της εργασίας πολλών υπαλλήλων σε μια επιχείρηση είναι ομοειδής (π.χ.σε επιχείρηση που έχει μόνο γραφεία, σε ένα μικρό συνεργείο αυτοκινήτων). 2. Όταν η εταιρεία απασχολεί μικρό αριθμό εργαζομένων, οπότε ο ΙΕ γνωρίζει τους επαγγελματικούς κινδύνους στις διαφορετικές θέσεις εργασίας, με σκοπό την διευκόλυνση της διοίκησης στο να αλλάζει θέσεις εργασίας στον εργαζόμενο, αν και όταν χρειαστεί, π.χ. στο διάστημα μεταξύ δύο επισκέψεων του ΙΕ στην επιχείρηση. Εάν, όμως, η επιχείρηση είναι μεγάλη και ο Ιατρός Εργασίας (ΙΕ) δεν γνωρίζει ακόμα, όλους τους διαφορετικούς κινδύνους στις διάφορες θέσεις εργασίας ή αν η πρακτική της επιχείρησης δεν προβλέπει συχνές μετακινήσεις εργαζομένων από μια θέση εργασίας σε άλλη, τότε σε αυτή την επιχείρηση μπορεί στο συγκεκριμένο δελτίο γνωμάτευσης να απαλειφθεί το στοιχείο «ικανός /η για οποιαδήποτε εργασία».

Σημείο 2ο : Πρέπει «ΝΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΘΕΙ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ Α. ΙΑΤΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, Β. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ;»

Σε ιδιωτικές εταιρείες ή δημόσιους οργανισμούς όπου ο αριθμός των εργαζομένων είναι μεγάλος και πολλές οι ειδικότητες των εργαζομένων, οι επαγγελματικοί κίνδυνοι που αυτοί διατρέχουν, είναι διαφορετικοί και ενδέχεται να αλλιάζουν με την πάροδο του χρόνου. Στην περίπτωση αυτή πρέπει ο ΙΕ να διερευνήσει ο ίδιος ή να ζητήσει διερεύνηση, για να διαπιστωθεί η τρέχουσα επικινδυνότητα ή και οι εργασιακές απαιτήσεις στην εκάστοτε θέση εργασίας, από τον τεχνικό ασφαλείας ή την τεχνική υπηρεσία προκειμένου ο ΙΕ να εκδώσει τη γνωμάτευση ικανότητας/ανικανότητας του εργαζομένου. Γι' αυτό, αυτό το στοιχείο πρέπει να περιλαμβάνεται στο δελτίο γνωμάτευσης ΙΕ, για να πληροφορείται ο εργοδότης, τον λόγο για τον οποίο θα καθυστερήσει η γνωμάτευση του ΙΕ. Με τον όρο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ» υπονοείται στο Δελτίο Γνωμάτευσης ΙΕ και ο Τεχνικός Ασφαλείας.

Σημείο 3ο: Η ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΤΟΥ ΙΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΩΣ «ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ» ; Ναι, γιατί αφορά μόνο τον εργοδότη (ή τον εντεταλμένο εκπρόσωπό του π.χ. τον παραπέμποντα Διευθυντή του εργαζομένου), τον εργαζόμενο και τον ΙΕ. Δεν είναι βέβαια «απόρρητο». Το δελτίο Γνωμάτευσης του ΙΕ μπορεί, να ελεγχθεί από τους Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ακόμα και αν αυτοί δεν είναι ιατροί, γιατί δεν περιέχει κανένα ιατρικό στοιχείο. Η οποιαδήποτε άλλη κοινοποίηση της Γνωμάτευσης εναπόκειται στον εργοδότη και τον εργαζόμενο. Η αναφορά σε «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΙΑΤΡΟ ΑΛΛΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ/Τ.Ε.Π./ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ». Ακόμα και η παραπομπή του εργαζομένου σε νοσοκομείο δεν καταστρατηγεί το ιατρικό απόρρητο, γιατί πιθανώς να είναι άρρωστος, μπορεί και να μην είναι, μπορεί να έχει βλάβη στην υγεία του, μπορεί και όχι, μπορεί να έχει κάποια ευαισθησία π.χ. αλλεργία ή η μυϊκή του διάπληση να είναι απλώς ανεπαρκής σε σχέση με τυχόν βαρύ χειρωνακτικό έργο που απαιτεί η εργασία του.

Σημείο 4ο: ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΙΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ; Όχι. Κατ' αυτόν τον τρόπο το δελτίο Γνωμάτευσης του ΙΕ των προτύπων ΔΠ είναι λεπτομερέστερο και περισσότερο περιεκτικό από άλλα δελτία γνωμάτευσης ιατρικής καταλληλότητας. Δηλαδή, σε αυτό περιλαμβάνονται και στοιχεία που αφορούν α) διερεύνηση υγείας συναδέλφων του εξεταζομένου και β) περαιτέρω διερεύνηση της επικινδυνότητας (και συνεπώς πιθανής επίδρασης της εργασίας στην υγεία εργαζομένου, που προηγουμένως ήταν υγιής) και των εργασιακών απαιτήσεων της θέσης εργασίας του εργαζομένου. Επιπροσθέτως, τα πρότυπα ΔΠ και το δελτίο γνωμάτευσης του ΙΕ αποσκοπούν στη διαφώτιση του εργοδότη για π.χ. Α) τις ενέργειες και τον ρόλο του ΙΕ, Β) για τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, ώστε να θεωρηθεί ιατρικώς ικανός ο εργαζόμενος για συγκεκριμένη θέση εργασίας.

Σημείο 5ο : ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΣΤΕΘΟΥΝ ΩΣ ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΠ ΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΥΟ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ; «1. Δηλώνω ότι έχω εξετάσει τον εργαζόμενο που αναφέρεται παραπάνω και ότι έχω ενεργήσει σύμφωνα με την ιατρική μου κρίση και βάση ενός λογικού βαθμού ιατρικής βεβαιότητας. Η παρούσα γνωμάτευση ισχύει κατά τον χρόνο σύνταξής της και δεν είναι δεσμευτική σε περίπτωση σοβαρής μεταβολής της κατάστασης της υγείας του εργαζομένου. 2. Το περιεχόμενο του Δελτίου Καταλληλότητας εξασφαλίζει το ιατρικό απόρρητο υπέρ του εργαζομένου και μπορεί να ελεγχθεί από τους Υγειονομικούς Επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης;». Γιατί το Δελτίο Γνωμάτευσης του ΙΕ

αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του κειμένου περιγραφής και οδηγιών των ΔΠ, το οποίο έχουν συναποδεχθεί (όπως φαίνεται στην υποσημείωση της προαναφερόμενης Γνωμάτευσης) ο εργοδότης και ο ΙΕ. Σε αυτό το κείμενο γίνεται σχετική αναφορά. Εφόσον ο ΙΕ υπογράφει τη γνωμάτευση δεν χρειάζεται να δηλώνει ότι εξέτασε τον εργαζόμενο, καθώς μπορεί άλλωστε αυτός να το αποδείξει από τα ιατρικά στοιχεία που υπάρχουν στο Ατομικό Δελτίο Υγείας Εργαζομένου και από την ημερομηνία που υπάρχει στο Δελτίο Γνωμάτευσης ΙΕ. Σύμφωνα με την ιατρική δεοντολογία, η οποία είναι καταγεγραμμένη στον νόμο, αν δώσει ο ΙΕ γνωμάτευση χωρίς να εξετάσει τον εργαζόμενο παρανομεί. Επομένως, αν δεν έχει εξετάσει τον εργαζόμενο και δηλώσει ψευδώς ότι τον εξέτασε δεν τον σώζει η υποσημείωση. Αν πάλι αποδειχθεί από τα πραγματικά περιστατικά ότι έγινε ιατρικό σφάλμα, καταδεικνύεται ότι δεν είχε τη «σωστή ιατρική κρίση και ότι ενήργησε με βάση ένα λογικό βαθμό ιατρικής βεβαιότητας». Εξάλλου, είναι πασιφανές, αλλά και νομικά είναι αποδεκτό, ότι ο ΙΕ δεν μπορεί να προβλέψει σε πολλές περιπτώσεις πιθανή μελλοντική σοβαρή μεταβολή της υγείας του εργαζομένου (ή οποιουδήποτε υγιούς ή ασθενούς εξεταζομένου, μετά από την ημερομηνία που έχει το Δελτίο Γνωμάτευσης ΙΕ. Εξ ορισμού όμως, ο ΙΕ πραγματοποιεί γνωμάτευση, η οποία αφορά το μέλλον, μέσα στα πλαίσια της λογικής.

Σχετικά με το ιατρικό απόρρητο επισημαίνουμε τα εξής:

Τη γνωμάτευση μπορεί να την δει οποιοσδήποτε, καθώς αυτή δεν περιέχει ιατρικά στοιχεία, αλλά κατ' αρχήν αυτή αφορά τον εργοδότη, τον εργαζόμενο και τον ΙΕ (γι' αυτό είναι «εμπιστευτική»). Επίσης, στο κείμενο οδηγιών των ΔΠ υπάρχει το ΔΠ Γ., το οποίο αναφέρεται στην τήρηση του ιατρικού απορρήτου. Ακόμα και η παραπομπή του εργαζομένου σε νοσοκομείο δεν καταστρατηγεί το ιατρικό απόρρητο γιατί πιθανώς αυτός ενδέχεται να μην είναι άρρωστος. Δηλαδή, μπορεί να έχει κάποια ευαισθησία π.χ. αλλεργία ή η μυϊκή του διάπληση να είναι απλώς ανεπαρκής σε σχέση με βαρύ χειρωνακτικό έργο που απαιτεί η εργασία του. Συναφώς, έχει διαπιστωθεί ότι σε πολλές επιχειρήσεις και οργανισμούς στην Ελλάδα, πολλοί μη υγειονομικοί υπάλληλοι, π.χ. υπάλληλοι Γραφείων Προσωπικού, λαμβάνουν γνώση εγγράφως (παραλαμβάνοντας σχετικά ιατρικά πιστοποιητικά από θεράποντες ιατρούς ή νοσοκομεία) ιατρικών στοιχείων των εργαζομένων. Φρονούμε, ότι αυτό το θέμα άπτεται της τήρησης του ιατρικού απορρήτου, θα πρέπει να εξεταστεί αρμοδίως και να διευθετηθεί το συντομότερο δυνατό.

Συμπεράσματα

Τα Πρότυπα ΔΠ που συντάξαμε προς όφελος της υγείας των εργαζομένων:

1. Είναι χρήσιμα και εφαρμόσιμα σε επιχειρήσεις και οργανισμούς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, στην Ελλάδα.
2. Η επιτυχής και εκτεταμένη εφαρμογή τους απαιτεί δεξιότητες επικοινωνίας από τον ΙΕ, κατάλληλη, επίμονη, προεργασία και επαναλαμβανόμενη ενημέρωση από τον ΙΕ των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων, ώστε να αρθούν τυχόν υπάρχουσες επιφυλάξεις και, δυσπιστία.
3. «Θωρακίζουν» την εργασία του ΙΕ, διασφαλίζουν την ορθή και ακριβή διαχείριση των σχετικών πληροφοριών και οριοθετούν με επιστημονικό και πρακτικά αξιολογισμό τρόπο τη σχέση ΙΕ, εργαζομένου και εργοδότη και παράγουν άμεσα ελέγξιμο αποτέλεσμα από κάθε (εξωτερικό ή εσωτερικό) ελεγκτικό μηχανισμό.
4. Είναι ένα πολύ πρακτικό και εύκολα κατανοητό εργαλείο, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τις ποιτικές υπηρεσίες του ειδικού ΙΕ. Τα ΔΠ, ως χρήσιμος οδηγός, θα βοηθήσουν τους ΙΕ, ιδίως τους νέους, στις ιατρικές τους πράξεις, όταν αυτοί εισέρχονται σε ένα εργασιακό περιβάλλον με λιγοστή εμπειρία και τεράστιες προκλήσεις.
5. Θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών του ΙΕ και στην αναβάθμιση της επαγγελματικής υπόστασής του, αναδεικνύοντας εγγράφως το έργο του και διαφωτίζοντας σχετικά εργοδότες και εργαζόμενους.
6. Θα εξειδικεύσουν τις γνωματεύσεις του ΙΕ.
7. Θα κατοχυρώσουν (νομικά) τον εργοδότη (ως προς τις νόμιμες υποχρεώσεις του για την ΙΕ) και τον ΙΕ (ως προς εργοδότη και τους Υπουργείο Εργασίας - ΣΕΠΕ)
8. Θα καταστήσουν δυνατή τη βράχυνση του χρονικού διαστήματος μεταξύ αρχικής παραπομπής του εργαζομένου για εξέταση και της τελικής γνωμάτευσης του ΙΕ.
9. Θα βελτιώσουν τη συνεργασία του ΙΕ με τον θεράποντα ιατρό του εργαζομένου.
10. Θα προάγουν περαιτέρω την τήρηση της ιατρικής δεοντολογίας.

Ο James Bond εκτίθεται σε επαγγελματικούς κινδύνους εδώ και 50 χρόνια

NIOSH Science Blog

4 Νοεμβρίου 2015 – Nura Sadeghpour, MPH (Μετ. Δημόσιας Υγείας)

Καθώς η καρδιά σας πάλλεται από αγωνία, το βλέμμα σας ακολουθεί εκείνη την εμβληματική φιγούρα που δεν είναι άλλη από τον James Bond, ενώ εκείνος δικαιώνει τις προσδοκίες σας κάνοντας απλώς τη δουλειά του: οδηγεί σε απίστευτες ταχύτητες ανάμεσα σε στενά δρομάκια, διασχίζει σιδηροδρομικές διαβάσεις και συχνά περνά μέσα από ανατινάξεις εκρηκτικών και άλλα ανυπέβλητα εμπόδια. Ίσως να αναρωτιέστε πώς θα επιζήσει οδηγώντας ένα αυτοκίνητο που μόλις έχει εκτιναχθεί πάνω σε έναν διάδρομο αεροδρομίου ή μέσα σε έναν ωκεανό. Για αυτόν τον Βρετανό μυστικό πράκτορα, όμως, δεν υπάρχει τίποτα που να τον σταματά.

Η πρεμιέρα της νέας ταινίας SPECTRE, στις 6 Νοεμβρίου σε όλες τις αίθουσες παγκοσμίως, επίσης, υπόσχεται να σταθεί επάξια απέναντι στις προηγούμενες μεγαλειώδεις πρεμιέρες του διάσημου πράκτορα 007. Ο James Bond εμφανίζεται την ημέρα εορτασμού της Día de los Muertos (Ημέρα των Νεκρών), εκτελώντας ένα εντυπωσιακό ακροβατικό στον αέρα, με τη συμμετοχή ενός ελικοπτερου και ενός μεγάλου πλήθους ανθρώπων που αναπαριστούσε το εντυπωσιακό φεστιβάλ της Νύχτας των Νεκρών, στο Μεξικό.

Και με τα χρόνια, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η καρδιά του Bond έχει δοκιμαστεί πέρα από τα όρια. Το δέρμα του έχει υποστεί μελανιές, εκδορές, σκασίματα, εγκαύματα και κρουπαγήματα λόγω των ακραίων ακροβατικών, της καταπόνησης από τη ζέστη ή το κρύο και της εμπλοκής του σε σκηνές βίας. Οι περιπέλοκοι χειρισμοί και οι καταδιώξεις σε υψηλές ταχύτητες, εγείρουν τον κίνδυνο απόσπασης της προσοχής του κατά την οδήγηση με συνέπεια την πρόκληση θανατηφόρου ατυχήματος, σε πιο έντονο βαθμό από τον καθημερινό κίνδυνο που διατρέχουν οι οδηγοί κατά την καθημερινή τους μετακίνηση στην εργασία, όπου σημειωτέον τα τροχαία αποτελούν, σταθερά, την κύρια αιτία θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ο νυχτερινός ύπνος διάρκειας 7 - 8 ωρών συνδέεται με την καλύτερη υγεία, από ότι εκείνος μικρότερης διάρκειας ή καθόλου, όμως δεν φαίνεται ο ήρωας μας να τον απολαμβάνει ιδιαίτερα. Είναι πιθανό να νιώθει εξάντληση από την έλλειψη ύπνου και τη διαρκή εναλλαγή ζωνών ώρας, λόγω των πολλαπλών πτήσεων σε μακρινούς προορισμούς. Υπάρχει το ενδεχόμενο να υποφέρει από χρόνιες αγχώδεις διαταραχές, δεδομένης της έντονης φύσης της συγκεκριμένης εργασίας και του συνεχούς κινδύνου πρόκλησης τραυματισμού ή θανάτου. Στην πραγματικότητα, ο Bond εκτίθεται για περισσότερο από πενήντα χρόνια σε επαγγελματικούς κινδύνους, οι οποίοι θα αποτελούσαν στον οποιοδήποτε από εμάς αιτία ασθένειας, τραυματισμού ή και θανάτου. Ο πράκτορας 007 διαθέτει σεναριογράφους και ομάδα ειδικών εφέ προκειμένου να καταφέρει να ξεπεράσει όλες τις

δυσκολίες. Στην πραγματική ζωή, απαιτείται μια συντονισμένη συνεργασία μεταξύ πολλών παραγόντων ώστε να προληφθεί το εργατικό ατύχημα και η ασθένεια.

Έξι ηθοποιοί φόρεσαν το κουστούμι του 007, διανύοντας μια πενήνταχρονη πορεία στο ρόλο του Bond. Από το 1962, όπου εμφανίζεται για πρώτη φορά ο Bond, στην ταινία Dr.No, όλες οι ταινίες που ακολούθησαν έπρεπε να προσαρμοστούν στις αλλαγές της νοοτροπίας και της τεχνολογίας - άλλοτε με ιδιαίτερη επιτυχία και άλλοτε όχι, όπως για παράδειγμα η εισαγωγή τεχνολογιών και διαφόρων καινοτόμων συσκευών που γινόντουσαν ολόένα και πιο πολύπλοκες. Με το πέρασμα των χρόνων, επίσης, διακρίναμε ορισμένους από τους πολλούς επαγγελματικούς κινδύνους που ξεχώρισαν:

Στην ταινία Goldfinger (1964), ο Bond εκτίθεται σε αρκετούς από τους παραδοσιακούς κινδύνους πρόκλησης ενός τραυματισμού, ενώ ο κίνδυνος μιας ατομικής έκρηξης απειλεί την πόλη Fort Knox και την ενδεχόμενη διάχυση της ακτινοβολίας στην ευρύτερη περιοχή. Ο πανούργος Χρυσοδάκτυλος σχεδιάζει συνωμοσία εναντίον των στρατευμάτων των ΗΠΑ με σκοπό να τα εξηλωθεί με νευροπαραλυτικό αέριο. Ωστόσο, ο Bond, υποδόμενος από τον ηθοποιό Sean Connery, σταθερά μας υπενθυμίζει μια από τις πιο καιρίες μεθόδους ελέγχου της έκθεσης: καταφεύγει στην αποτελεσματική μέθοδο της «αντικατάστασης» στην ιεραρχία των ελέγχων όταν ο Bond πείθει το κορίτσι «της τελευταίας στιγμής» να αντικαταστήσει το νευροπαραλυτικό αέριο με μια ακίνδυνη ουσία. Πριν παρατηρήσουμε τους διαφόρους κινδύνους που πρόκειται να εκτεθεί σε επόμενα κινηματογραφικά σενάρια, θεωρήθηκε απλώς σωστό να αναγνωρίσουμε τα θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας μέσα από τον φακό από τον οποίο διακρινόταν ο Bond στην συγκεκριμένη ταινία, είτε ο ίδιος τα αντιλαμβάνονταν είτε όχι.

Στην ταινία On Her Majesty's Secret Service (1969) ανακαλύπτει ότι η τρομοκρατική οργάνωση και παγκόσμιο συνδικάτο του εγκλήματος SPECTRE σχεδιάζει να απελευθερώσει έναν μολυσματικό ιό σε διάφορες χώρες, ο οποίος θα καταστήσει άγονη κάθε μορφή βιολογικής ζωής, συμπεριλαμβανομένου του ανθρώπου. Ενώ ο Bond, που τον υποδύεται ο ηθοποιός George Lazenby, καλείται να σώσει τον κόσμο, ταυτόχρονα χρειάζεται να προστατευθεί από την έκθεση στους μολυσματικούς παράγοντες και τις τρομοκρατικές επιθέσεις, όσο εκείνος προσπαθεί να πλησιάσει τον εχθρό και να σταματήσει την εξάπλωση του ιού σε όλη τη χλωρίδα και την πανίδα. Επιπλέον, οι κυβερνήσεις πρέπει να θέσουν σε επιφυλακή όλο το υγειονομικό προσωπικό και τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης εν όψει μιας ενδεχόμενης πανδημίας.

Στην εναρκτήρια σκηνή της ταινίας For Your Eyes Only (1981) εμφανίζεται ο σατανικός εγκέφαλος της οργάνω-

σης SPECTRE να έχει τον πλήρη έλεγχο του ελικοπτερού μέσα στο οποίο βρίσκεται ο Bond. Αυτή τη φορά τον ρόλο του πρωταγωνιστή αναλαμβάνει ο Roger Moore, ο οποίος προσπαθεί απεγνωσμένα να ανακτήσει τον έλεγχο του ελικοπτερού ενώ αυτό βρίσκεται στον αέρα και τελικά τα καταφέρνει αποσυνδέοντας τον πίνακα ελέγχου του αντιπάλου του. Η σκηνή αυτή μας είναι γνώριμη και από άλλες ταινίες του Bond, όπου παρουσιάζονται επικίνδυνοι χειρισμοί αεροσκαφών και ρεαλιστικά πλάνα αντρών και γυναικών, που σε καθημερινή βάση χρησιμοποιούν ελικόπτερα και άλλα ιπτάμενα μέσα, στο πλαίσιο της εργασίας τους: αντί να καταδιώκουν φανταστικούς αντιπάλους, έχουν να αντιμετωπίσουν τους «εχθρούς της φύσης» -κυρίως τις ανεξέλεγκτες πυρκαγιές. Σε μια πρόσφατη μελέτη, οι κύριες αιτίες θανατηφόρων συντριβών των πυροσβεστικών αεροσκαφών εν ώρα υπηρεσίας ήταν η μηχανική βλάβη, το κατασκευαστικό ελάττωμα ή η αποτυχία εξαρτήματος, η απώλεια ελέγχου του πιλότου, η αποτυχία διατήρησης καθαρού πεδίου στο έδαφος, το νερό ή τα αντικείμενα και λόγω καιρικών συνθηκών κίνδυνοι, οι οποίοι είναι τόσο γνωστοί σε όλους τους φανταστικούς μας ήρωες, πόσο μάλλον στους πραγματικούς ήρωες που αντιμετωπίζουν καθημερινά τέτοιου είδους προκλήσεις.

Στην ταινία *The Living Daylights* (1987) αναλαμβάνει ο Timothy Dalton τον ρόλο του Bond και ενώ κλιμακώνεται η ένταση ανάμεσα στη Σοβιετική Ένωση και τη Δύση, ο μυστικός μας πράκτορας συμμετέχει σε μια εκπαιδευτική άσκηση από κοινού με άλλους πράκτορες της MI6. Η άσκηση έχει μοιραία κατάληξη όταν εμφανίζεται ένας Ρώσος δολοφόνος και σκοτώνει τους άλλους πράκτορες, αφήνοντας πίσω του το μήνυμα *Smiert Spionam* ή αλλιώς «θάνατος στους κατασκόπους». Είτε είσαι ο Bond ή ένας κατάσκοπος, ένας μυστικός πράκτορας, ένας αστυνομικός είτε κάποιος άλλος αξιωματούχος επιβολής του νόμου, από την εκπαίδευση σε κλειστά σκοπευτήρια μέχρι την πραγματική ανταλλαγή πυρών σε πεδία μαχών, οι επαγγελματικοί κίνδυνοι που εμπεριέχονται μεταξύ άλλων είναι τα αυξημένα επίπεδα μόλυνσης στο αίμα και η έκθεση στο θόρυβο. Μιλώντας για τον θόρυβο, πώς είναι, άραγε, η ακοή του Bond ύστερα από 50 χρόνια έκθεσης σε πολύ υψηλούς θορύβους;

Στην ταινία *GoldenEye* (1995), όπου εμφανίζεται ο Pierce Brosnan στον ρόλο του Bond, επιδιώκει να αποτρέψει μια τρομοκρατική οργάνωση να εξαπολύσει το *GoldenEye*, ένα δορυφορικό μυστικό όπλο (ένα κύμα ακτινοβολίας), εναντίον της πόλης του Λονδίνου προκειμένου να προκαλέσει ένα παγκόσμιο οικονομικό όλεθρο. Εκπληκτική η παρουσία της Judi Dench στο ρόλο της «M», ως επικεφαλής της Μυστικής Υπηρεσίας MI6 και αφεντικό του Bond. Υποδεχόμαστε με ενθουσιασμό τις μεταβολές στη νοοτροπία του εργασιακού περιβάλλοντος, όπου ολόένα και περισσότερες γυναίκες επιδέξια ανταποκρίνονται σε καθήκοντα που παραδοσιακά αναθέτονταν σε άντρες.

Κατά τα πιο πρόσφατα χρόνια του Bond, ο ηθοποιός Daniel Craig συνεχίζει να αντιμετωπίζει παραδοσιακούς κινδύνους, αλλά επίσης και αναδυόμενα θέματα. Στην ταινία *Skyfall* (2012), ο αντίπαλος του Bond παραβιάζει το δίκτυο υπολογιστών της Βρετανικής Μυστικής Υπηρε-

σίας και προκαλεί την έκρηξη μιας βόμβας στο αρχηγείο της υπηρεσίας. Οι πραγματικές τρομοκρατικές επιθέσεις των τελευταίων δύο δεκαετιών έχουν ισχυροποιήσει την ανάγκη για έναν στρατηγικό σχεδιασμό ετοιμότητας έναντι καταστροφών στον εργασιακό χώρο. Τότε που μια τρομερή καταστροφή κάποτε φάνταζε ως σενάριο επιστημονικής φαντασίας, πλέον αποτελεί μια πραγματική απειλή. Το NIOSH (Εθνικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας των Η.Π.Α.) αναβάθμισε την Πρωτοβουλία Επιστημονικής Έρευνας των Καταστροφών (DSRI) βελτιώνοντας την τεκμηρίωση, την κατανόηση, την πρόβλεψη και την αποτροπή των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι ομάδες διαχείρισης εκτάκτων αναγκών κατά τις επιχειρήσεις έρευνας, διάσωσης και ανάκαμψης.

Η εγκληματική οργάνωση SPECTRE εξαρθώθηκε στην ταινία *Diamonds are Forever* (1971), όμως αυτήν την εβδομάδα θα αναγεννηθεί στην νέα ομότιτλη ταινία SPECTRE. Και αν τα τελευταία 50 χρόνια έχουμε αντιληφθεί τους κινδύνους που πιθανόν έχει να αντιμετωπίσει και φέτος ο Bond, είμαστε σίγουροι πως παρά το γεγονός ότι και αυτή τη φορά θα καταφέρει να παραμείνει ζωντανός, αν και ίσως χρειαστεί να παλέψει με κάθε είδους οξείας ή χρόνιας κατάστασης. Από την άλλη, το εργασιακό στρες μπορεί να προσδιοριστεί ως οι επιβλαβείς φυσικές και συναισθηματικές αντιδράσεις που εμφανίζονται όταν οι απαιτήσεις της εργασίας δεν συνάδουν με τις ικανότητες, τους πόρους ή τις ανάγκες του εργαζόμενου. Από ότι έχουμε καταλάβει, ο κομπός μυστικός μας πράκτορας γνωρίζει πολύ καλά τις απαιτήσεις της δουλειάς του και έχουμε πίστη στον «Q» ότι θα συνεχίσει να του παρέχει κάθε δυνατή τεχνολογική καινοτομία, διοικητική βοήθεια και ατομική προστασία.

Δεν χρειάζεται να είστε ο James Bond για να παραμείνετε στην εργασία. Μάθετε περισσότερα στην επίσημη ιστοσελίδα του NIOSH και πείτε μας για περαιτέρω μέτρα πρόληψης που συστήνετε για τον θαρραλέο 007, στην ενότητα σχολίων που αναφέρεται παρακάτω.

Η Nura Sadeghpour, MPH, είναι ειδικός επικοινωνίας σε θέματα υγείας, στο Γραφείο Διεύθυνσης του NIOSH.

<http://blogs.cdc.gov/niosh-science-blog/2015/11/04/james-bond/>

Μετάφραση: Μαρίνα Τριάντη

Η επίδραση ανθρώπινων συμπεριφορών στην υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Πολλές φορές ένα εργατικό ατύχημα δεν οφείλεται αποκλειστικά στην έλλειψη κατάλληλων μέτρων αλλά και στην ύπαρξη και εκδήλωση συμπεριφορών, που οδηγούν σε αυτό.

Οι ανθρώπινες συμπεριφορές οφείλονται, είτε σε ασυμβατότητες απαιτήσεων καθηκόντων και ταμπεραμέντου είτε στον χαρακτήρα ανθρώπων, ο οποίος ωστόσο είναι δυνατό (υπό προϋποθέσεις) να επηρεαστεί.

Είναι συνηθισμένο φαινόμενο η καθημερινή σχεδόν ανάγκη για διαχείριση συμπεριφορών και των επιπτώσεων αυτών στην κουλτούρα μιας επιχείρησης. Είναι ωστόσο δύσκολο να ερμηνεύσει κανείς γιατί και πώς οι διάφορες συμπεριφορές επηρεάζουν την κουλτούρα ενός οργανισμού και αντίστροφα.

Αυτό συμβαίνει πρωτίστως διότι φαίνεται να υπάρχει μια αρχική δυσκολία στην επίτευξη ομοφωνίας αναφορικά με το τί είναι πραγματικά η 'κουλτούρα μιας επιχείρησης' (σύμφωνα και με άλλα δημοσιεύματα στο Harvard Business Review).

Θα εστιάσουμε στην επίπτωση συμπεριφορών στην κουλτούρα μιας επιχείρησης αναφορικά με την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.

Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Το επίπεδο υγείας και ασφάλειας στην εργασία, σε μια επιχείρηση, επηρεάζει και διαμορφώνει την κουλτούρα και τη φήμη της επιχείρησης.

Σκεφθείτε πόσο επιζήμια είναι για μια επιχείρηση και για τη φήμη αυτής τα εργατικά ατυχήματα.

Η κουλτούρα μιας επιχείρησης αναφορικά με την υγεία και ασφάλεια δεν εξαρτάται ωστόσο αποκλειστικά από τη Διοίκηση της επιχείρησης και από την ύπαρξη ή όχι επαρκών 'τεχνικών' μέτρων για την αποφυγή ασθενειών και ατυχημάτων.

Είναι αποδεδειγμένο στην πράξη ότι η κουλτούρα μιας επιχείρησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία επηρεάζεται συχνά από τις συμπεριφορές των εργαζομένων στην επιχείρηση.

Η επίδραση των ανθρώπινων συμπεριφορών

Οι άνθρωποι έχουμε σύνθετη προσωπικότητα. Κατά συνέπεια και οι καθημερινές μας συμπεριφορές 'ενεργοποιούνται' από πολλούς παράγοντες. Οι σημαντικότεροι είναι:

- οι ανάγκες μας
- οι προτιμήσεις μας
- δυσκολίες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μας

- το ταμπεραμέντο μας
- οι νοοτροπίες/τα πιστεύω μας
- άλλα χαρακτηριστικά του χαρακτήρα όπως η αυτενέργεια, η σταθερότητα και επιμονή και η συναισθηματική ωριμότητα.

Κατά συνέπεια, τα ανωτέρω εκφράζονται συχνά ως συμπεριφορές, οι οποίες ενδέχεται, υπό συνθήκες, να έχουν καταστρεπτικές επιπτώσεις στην πολιτική και κουλτούρα μιας επιχείρησης αναφορικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Ταμπεραμέντο και χαρακτήρας

Το ταμπεραμέντο απαρτίζεται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, με τα οποία γεννιέται ο άνθρωπος και τα οποία λέγεται ότι αναπτύσσονται έως το 18ο έτος της ηλικίας.

Αυτά τα χαρακτηριστικά δεν αλλιάζουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, δηλαδή το βασικό ταμπεραμέντο ενός ανθρώπου δεν αλλιάζει οριστικά και μόνιμα. Αν κάποια χαρακτηριστικά αλλιάξουν, τότε η αλλιάγή αυτή είναι συνήθως προσωρινή και επέρχεται υπό συνθήκες.

Το ταμπεραμέντο καθορίζει πώς ένας άνθρωπος θα τείνει να αποδώσει στην εργασία του.

- Έχει ο άνθρωπος μια ισχυρά ανεξάρτητη προσωπικότητα; Δεν του αρέσει να του υποδεικνύουν πώς να κάνει τη δουλειά του;
- Είναι ο άνθρωπος κυρίως ευσυνείδητος, ένας καλός ομαδικός παίκτης, ο οποίος δεν αισθάνεται άβολα στο να ακολουθεί κανόνες, οδηγίες και διαδικασίες;
- Αποδίδει ο άνθρωπος καλύτερα σε καθήκοντα ρουτίνας;
- Μήπως ο άνθρωπος προτιμά ένα κυρίως μεταβλητόμο εργασίακό περιβάλλον όπου έχει τη δυνατότητα να ασχολείται με ποικιλία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων; Αποδίδει καλύτερα εντός συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων;
- Πόση πίεση μπορεί να δεχτεί ο εργαζόμενος χωρίς να μειωθεί η απόδοσή του;

Αυτά είναι μερικά μόνο παραδείγματα (και ίσως και ερωτήματα), από τα όσα συχνά απαντώνται στους χώρους εργασίας.

Οι συμπεριφορές, που πηγάζουν από το ταμπεραμέντο ονομάζονται *φυσικές συμπεριφορές*.

Αντίθετα, οι συμπεριφορές που πηγάζουν από τον χαρακτήρα ονομάζονται *μαθημένες συμπεριφορές* και μπορούν (αν και όχι πάντοτε εύκολα) να αλλιάξουν, αρ-

κεί να το θέλει ο ίδιος ο άνθρωπος.

Ευρέως γνωστά χαρακτηριστικά του χαρακτήρα είναι οι νοοτροπίες/τα πιστεύω, η αυτενέργεια (αυτοπαράκλιση), η σταθερότητα και επιμονή και η συναισθηματική ωριμότητα.

Και τώρα;

Τώρα ίσως να είναι σκόπιμο να ξεκινήσετε να προδιαγράψετε και καθορίζετε καταρχήν τις απαιτούμενες συμπεριφορές για βελτίωση των συνθηκών, που σχετίζονται με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, στην επιχείρησή σας. Υπάρχουν εξειδικευμένα συστήματα, που παρέχουν ειδικά εργαλεία για τον σκοπό αυτό.

Αφού αισθανθείτε ότι έχετε καθορίσει σωστά τις απαιτούμενες 'ασφαλείς' συμπεριφορές, θα πρέπει να συγκρίνετε αυτές με το προφίλ των εργαζομένων ή των υποψηφίων για μια θέση (που να σχετίζεται με την υγεία

και την ασφάλεια) στην επιχείρησή σας.

Τέλος, είναι σημαντικό να απομονώσετε συμπεριφορές, που οφείλονται στο χαρακτήρα των ανθρώπων και που ενδέχεται να οδηγήσουν σε ατυχήματα για τους ίδιους ή για συναδέλφους τους. Αυτές τις συμπεριφορές είτε θα πρέπει να βρείτε τον τρόπο να τις επηρεάσετε θετικά, είτε να τοποθετήσετε τους ανθρώπους εκείνους, που αρνούνται να υιοθετήσουν πιο ασφαλείς συμπεριφορές, σε θέσεις εργασίας στις οποίες μπορούν να ανταπεξέλθουν καλύτερα.

Ιωάννης Ν. Γουσγούνης

Χημικός Μηχανικός (TH Karlsruhe - Germany)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

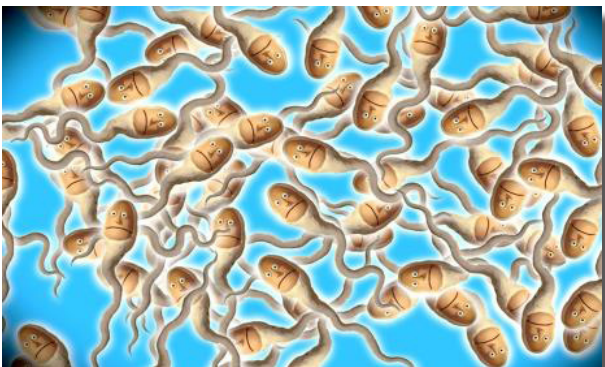
Κινηματογραφικά βραβεία για τους ασφαλείς και υγιείς χώρους εργασίας στη Λειψία

Ανακοινώθηκαν οι νικητές για το 2015 του κινηματογραφικού βραβείου για τους ασφαλείς και υγιείς χώρους εργασίας στο **Διεθνές Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ και Ταινιών Κινουμένων Σχεδίων της Λειψίας DOK Leipzig**.

Φέτος, το βραβείο απονεμήθηκε από κοινού στους σκηνοθέτες **Alejandra Tomei** και **Alberto Couceiro** από τη Γερμανία για την ταινία κινουμένων σχεδίων **Automatic Fitness** και **Rita Bakacs**, επίσης από τη Γερμανία, για το ντοκιμαντέρ **Tagelöhner Syndrom**.

Το **Automatic Fitness** είναι μια ταινία κινουμένων σχεδίων γυρισμένη με την τεχνική stop motion που βρήκε από ιδέες. Πρόκειται για μια σάτιρα του «θαυμαστού καινού-

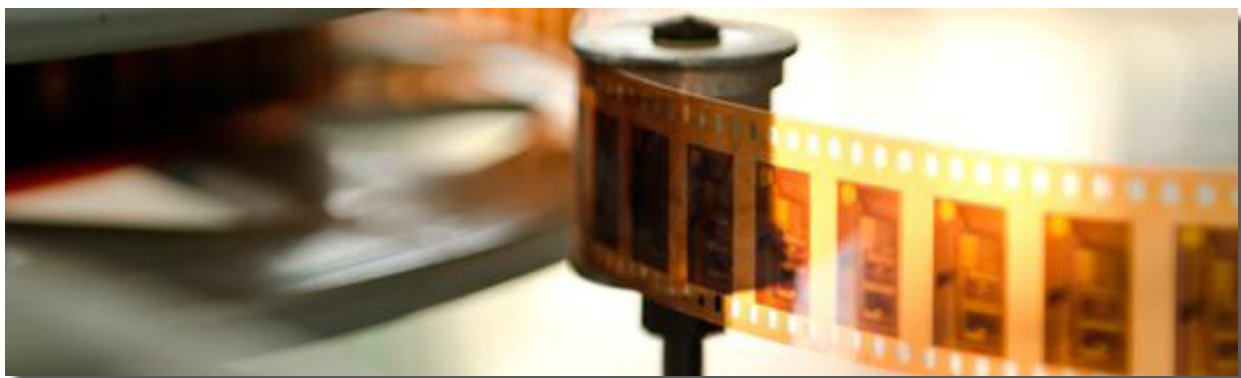
ριου κόσμου» της εργασίας στον οποίο ζούμε, η οποία ακροβατεί στα λογικά όρια του όρου «ανθρώπινοι πόροι».

Το **Tagelöhner Syndrom** καταγράφει τα αδιέξοδα των επισφαλών μορφών εργασίας σε ένα γραφείο εύρεσης εργασίας του Βερολίνου.

Εξηγώντας την απόφαση της κριτικής επιτροπής, η πρόεδρος της επιτροπής ανέφερε: «Οι δύο αυτές ταινίες είναι - κατά τη γνώμη μας - πολύ σχετικές μεταξύ τους - η μία πραγματεύεται το να μην βρίσκει κανείς εργασία και η άλλη το να εργάζεται υπέρ του δέοντος. Αποφασίσαμε να τους απονεύσουμε το βραβείο από κοινού γιατί οι δύο αυτές ταινίες αλληλοϋποστηρίζονται και αλληλοσυμπληρώνονται, και έτσι θεωρήσαμε ότι θα πρέπει να προβληθούν και μαζί.»

Το βραβείο για την καλύτερη ταινία σε θέματα που σχετίζονται με την εργασία απονέμεται στο πλαίσιο του Φεστιβάλ από το 2009 και έχει την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην

Εργασία (EU-OSHA). Στόχος είναι να προάγει τον διάλογο στην Ευρώπη όσον αφορά στη σπουδαιότητα τόσο της ΕΑΥ όσο και εκείνη του ανθρώπου στον μεταβαλλόμενο κόσμο της εργασίας. Το βραβείο αφορά ντοκιμαντέρ και το 2015 επεκτάθηκε για πρώτη φορά και σε ταινίες κινουμένων σχεδίων.

Το βραβείο παίζει κεντρικό ρόλο στις εκστρατείες «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας». Κάθε χρόνο, η νικήτρια ταινία προβάλεται στα πλαίσια ειδικών τραπεζιών διαλόγου που διοργανώνονται από τα εστιακά σημεία του EU-OSHA, συμβάλλοντας στην προώθηση του μηνύματος της ΕΑΥ σε ακόμη ευρύτερο κοινό.

Οι σκηνοθέτες των νικητριών ταινιών θα λάβουν υποτιτλισμένα DVD που θα παραχθούν από τον EU-OSHA σε αρκετές ευρωπαϊκές γλώσσες και θα μοιραστούν το χρηματικό έπαθλο των 5.000 ευρώ.

Στις ταινίες που επιλέχθηκαν για να διαγωνιστούν για το κινηματογραφικό βραβείο για τους ασφαλείς και υγιείς χώρους εργασίας του 2015 περιλαμβάνονταν τόσο ντοκιμαντέρ όσο και ταινίες κινουμένων σχεδίων, οι οποίες κάλυπταν ευρύ φάσμα θεμάτων ΕΑΥ. Τα κινηματογραφικά καρτέ των επιλεγμένων ταινιών καταγράφουν πληθώρα χώρων εργασίας και εργαζόμενων, από ψυχιατρικές πτέρυγες παιδιών και εφήβων στην Αυστρία έως ανθρακωρυχεία στη Γαλλία, και από νεαρούς ανταποκριτές πολέμου έως γυναίκες που εργάζονται σε εργοστάσια.

Πηγές: <https://osha.europa.eu/el/about-eu-osha/press-room/joint-winners-healthy-workplaces-film-award-2015-announced-leipzig>

<https://osha.europa.eu/el/healthy-workplaces/campaigns/awards/hw-film-award>

<http://www.dok-leipzig.de/>

Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία: *as* εργαζομαστε μαζί για τη διαχείριση του άγχους - Η Διάσκεψη-Κλήσιμο

Η **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία του 2015**, ένα από τα ορόσημα της εκστρατείας «Διαχείριση του άγχους σε Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας», άρχισε στις 19 Οκτωβρίου.

Το εργασιακό άγχος καταγράφεται ως το δεύτερο σε συχνότητα πρόβλημα υγείας που σχετίζεται με την εργασία στην Ευρώπη. Αντιπροσωπεύει σχεδόν το ήμισυ επί

του συνόλου των χαμένων εργάσιμων ημερών, συμπεριλαμβανομένων των απουσιών με άδεια ασθένειας, και κοστίζει στην ευρωπαϊκή οικονομία 136 δισεκατομμύρια ευρώ, λόγω της απώλειας παραγωγικότητας.

Το **δίκτυο των Εθνικών Εστιακών Πόλων του EU-OSHA** διοργάνωσε σειρά εκδηλώσεων σε περισσότερες από 30 χώρες για την προβολή των μηνυμάτων της εκ-

στρατείας. Μεταξύ των θεμάτων που καλύφθηκαν, συγκαταλέγονται το άγχος και οι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι σε σχέση με τις ώρες εργασίας, ένα νέο πρωτόκολλο για την αντιμετώπιση του εκφοβισμού και της παρενόχλησης, η αξιολόγηση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στις μικρές επιχειρήσεις και η σχέση μεταξύ των φορέων για την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία (EAY), του εκπαιδευτικού τομέα και των επιχειρήσεων στη διαχείριση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων.

Συνέδρια για την παρουσίαση των δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν στη διάρκεια των δύο ετών της εκστρατείας πραγματοποιήθηκαν στην Αυστρία, το Βέλγιο, την Ισπανία, την Ουγγαρία και τη Σουηδία. Στην Ελλάδα διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη ημερίδα από το Υπουργείο Εργασίας (δες επικαιριότητα).

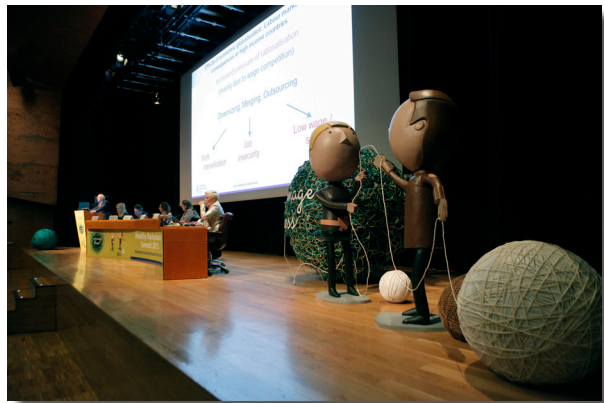
Σχετικές δραστηριότητες πραγματοποιήσαν, επίσης, οι επίσημοι εταίροι του EU-OSHA στην εκστρατεία. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τους Εργασιακούς Κινδύνους (European Work Hazards Network, EWHN), π.χ., διοργάνωσε μια τελετή λήξης στην Ιταλία όπου συζητήθηκαν οι εμπειρίες και οι βέλτιστες πρακτικές από την Ιταλία, καθώς και τρόποι για την πρόληψη, την εκτίμηση και την καταπολέμηση των κινδύνων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο γερμανικός φορέας παροχής υπηρεσιών EAY B-A-D πραγματοποίησε συνέδριο με θέμα την εκτίμηση κινδύνου της πνευματικής κόπωσης, ενώ η Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Οργανισμών Εργονομίας (Federation of European Ergonomics Societies, FEES) αφιέρωσε τον Ευρωπαϊκό Μήνα Εργονομίας της στην «εργονομία για τη διαχείριση του άγχους που οφείλεται στην εργασία».

Εκτός από τη Διαχείριση του άγχους σε Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας, η φετινή Ευρωπαϊκή Εβδομάδα ανέδειξε και δύο ειδικά ζητήματα: τη σεξουαλική παρενόχληση και τη βία από τρίτους, θέματα για τα οποία εκπονήθηκαν δύο νέα πληροφοριακά γραφήματα. Το πρώτο εξετάζει τί συνιστά **σεξουαλική παρενόχληση**, τον αριθμό των εργαζομένων που πλήττονται και τί μέτρα μπορούν να ληφθούν από τις επιχειρήσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Το δεύτερο περιγράφει τη **βία από τρίτους** -τον πιο διαδεδομένο ψυχοκοινωνικό κίνδυνο για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις- τις πιο ευάλωτες ομάδες, τα επαγγέλματα υψηλού κινδύνου και τις επιπτώσεις της στους εργαζομένους.

Η **διετής εκστρατεία για τη «Διαχείριση του άγχους»** έκλεισε, από τον EU-OSHA, στις **3 Νοεμβρίου** στο πλαίσιο της **Διάσκεψης για τους Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας 2015**, στο Μπιλμπάο της Ισπανίας.

Περισσότεροι από 300 εκπρόσωποι από ολόκληρη την Ευρώπη συζήτησαν για τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και τη διαχείριση του εργασιακού άγχους και των ψυχοκοινωνικών κινδύνων από την έναρξη της εκστρατείας, τον Απρίλιο του 2014.

Ένα από τα κεντρικά μηνύματα της εκστρατείας ήταν ότι το άγχος και οι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι μπορούν να αξιολογηθούν και να αντιμετωπιστούν με συστηματικό τρόπο, ακριβώς όπως και οι άλλοι εργασιακοί κίνδυνοι. «Αυτό ήταν που μελέτησαν, υπέβαλαν σε πειράματα και εφάρμοσαν στους χώρους εργασίας τους οι εταίροι της διετούς εκστρατείας «Διαχείριση του άγχους σε Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας» - καταγράφοντας τις απόψεις των εργαζομένων τους μέσω σφυγμομετρήσεων και, για ορισμένους, διενεργώντας εκτιμήσεις ψυχοκοινωνικών κινδύνων. Τα αποτελέσματα τους έπεισαν ότι τα οφέλη για τις επιχειρήσεις υπερεισχύουν του κόστους εφαρμογής και είμαστε περήφανοι για το γεγονός ότι μπορέσαμε να ευαισθητοποιήσουμε κορυφαίους παράγοντες του επιχειρηματικού κλάδου» υπογράμμισε η Δρ. Christa Sedlatschek, διευθύντρια του EU-OSHA.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσφατα δημοσιευθείσας **μελέτης ESENER-2**, το 53% των εργοδοτών δήλωσαν

ότι δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι για το πώς μπορούν να συμπεριλάβουν τους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους στις εκτιμήσεις κινδύνου που διενεργούν, επιβεβαιώνοντας την αντίληψη ότι η αντιμετώπιση των συγκεκριμένων παραγόντων κινδύνου θεωρείται πιο δύσκολη σε σχέση με τους συμβατικούς κινδύνους της ΕΑΥ.

Ο ΕΥ-OSHA έχει δημιουργήσει έναν [ηλεκτρονικό οδηγό για τη διαχείριση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων](#) ο οποίος παρέχει καθοδήγηση στις μικρές επιχειρήσεις που αποφασίζουν να ασχοληθούν με αυτό το θέμα. Ο οδηγός διατίθεται στο διαδίκτυο σε 30 εθνικές εκδόσεις.

Στους συμμετέχοντες της Διάσκεψης συμπεριλαμβάνονταν οι επίσημοι εταίροι της εκστρατείας, οι εταίροι επιχειρηματίες, και τα εθνικά εστιακά σημεία - οι οποίοι συνέβαλαν σημαντικά στην επιτυχία της εκστρατείας.

Στη Διάσκεψη ανακοινώθηκε για πρώτη φορά και το θέμα της επικείμενης εκστρατείας «Υγιείς και ασφαλείς χώροι εργασίας για όλες τις ηλικίες» για το 2016-2017 με θέμα την προώθηση ενός βιώσιμου εργασιακού βίου και την περαιτέρω ευαισθητοποίηση σε σχέση με τη σπουδαιότητα της καλής διαχείρισης της ΕΑΥ σε όλες τις ηλικίες και την προσαρμογή της εργασίας στις ικανότητες του κάθε ατόμου.

Ο Οργανισμός και η κοινότητα ΕΑΥ αφιέρωσαν τη διάσκεψη στη μνήμη του Δρ. Eusebio Rial González, πρώην Προϊσταμένου της Μονάδας Πρόληψης και Έρευνας του ΕΥ-OSHA, ο οποίος απεβίωσε το 2014, και τιμούν το έργο του στον τομέα των ψυχοκοινωνικών κινδύνων.

Πηγές

<https://osha.europa.eu/el/about-eu-osha/press-room/healthy-workplaces-summit-shows-how-manage-psychosocial-risks-work>

<https://osha.europa.eu/el/about-eu-osha/press-room/european-week-safety-and-health-work-let%E2%80%99s-work-together-manage-stress>

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/>

Ο ανακαινισμένος δικτυακός τόπος του Napo

Ανανεώθηκε ο δικτυακός τόπος του Napo. Ο νέος δικτυακός τόπος είναι σήμερα πολύ καλύτερος, πιο φιλικός και προσβάσιμος για τον χρήστη και με πολλές ενδιαφέρουσες πρόσθετες λειτουργίες. Για παράδειγμα, είναι πλέον διαθέσιμος σε κινητές συσκευές και ταμπλέτες, ώστε ο χρήστης να ενημερώνεται για τον Napo ανά πάσα στιγμή οπουδήποτε και αν βρίσκεται.

Εύκολα και γρήγορα μπορεί να βρει οτιδήποτε χρειάζεται στον ανακαινισμένο δικτυακό τόπο, είτε θέλει να παρακολουθήσει μερικές από τις βουβές ταινίες του Napo για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία ή να μάθει περισσότερα σχετικά με τον Napo για τους δασκάλους ή για την ιστορία του και την κοινοπραξία που τον δημιούργησε. Ο δικτυακός τόπος διαθέτει επίσης ένα νέο τμήμα συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων, στο οποίο μπορεί να ενημερωθεί σχετικά με τα δικαιώματα και τις εκκωρήσεις δικαιωμάτων, καθώς για το πώς μπορεί να αξιοποιήσει τον Napo με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Ο δικτυακός τόπος του Napo είναι προσβάσιμος στη διεύθυνση www.napofilm.net

Πηγή: <https://osha.europa.eu/el/highlights/new-napo-website-goes-live>

Χαλύβδινοι σωλήνες δίχως ραφές

Καταχώρηση στο ημερολόγιο "Abenteuer Geschichte 2015 - Harenberg" (Dr. Rolf Fischer, Katrin Kemper), Εκδόσεις KV&H Verlag GmbH, της 2ας Μαρτίου 2015.

Από το 1750 η οικογένεια Mannesmann διέθετε επιχειρήσεις στην περιοχή του Bergisches Land [περιοχή της βόρειας Ρηνανίας - Βεστφαλίας]. Δύο αδέρφια που ανήκαν στην οικογένεια αυτή πειραματίζονταν με νέες μεθόδους παραγωγής. Η εταιρεία παρήγαγε κυρίως μεταλλικές λήμες τις οποίες στη συνέχεια εμπορευόταν. Η μεγάλη επιτυχία, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, ήρθε για την οικογένεια τα έτη 1885 - 90 με μian εφεύρεση των αδελφών Max (1861 - 1915) και Reinhard Mannesmann (1856 - 1922). Και οι δύο είχαν ακολουθήσει τεχνικές σπουδές και λίγο μετά την αποφοίτησή τους έλαβαν το πρώτο τους δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η διαδικασία παραγωγής σωλήνων με πλάγιους κυλίνδρους ήταν μια επαναστατική για την εποχή μέθοδος για την παραγωγή χαλύβδινων σωλήνων

δίχως ραφές.

Σε μικρό χρονικό διάστημα τα αδέρφια Mannesmann εφάρμοσαν με επιτυχία σε βιομηχανικό επίπεδο τις ιδέες τους. Ίδρυσαν εργοστάσια στη Βοημία, στο Ζάρλαντ και στη Μεγάλη Βρετανία. Το όνομα «σωλήνες Mannesmann» έγινε παγκοσμίως συνώνυμο της ποιότητας για τους χαλύβδινους σωλήνες δίχως ραφές. Το 1890 μεταφέρθηκε η έδρα της επιχείρησης απ' το Reimscheid στο Βερολίνο και μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρεία. Τρία χρόνια αργότερα τα κεντρικά του ομίλου μετακόμισαν στο Düsseldorf. Οι Max και Reinhard Mannesmann απεχώρησαν από την επιχείρηση. Ο Max Mannesmann πέθανε τη 2α Μαρτίου 1915.

Κατασκευή ατμολεβήτων σε ένα εργοστάσιο των αδελφών Mannesmann. Ελαιογραφία του 1892.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Απονομή των Βραβείων Υγείας και Ασφάλειας 2015 (Health & Safety Awards 2015)

Στις **29 Σεπτεμβρίου**, στο ξενοδοχείο Grande Bretagne, πραγματοποιήθηκε η **τελετή απονομής των Βραβείων Υγείας και Ασφάλειας 2015** (Health & Safety Awards 2015).

Η διοργάνωση των Βραβείων Υγείας και Ασφάλειας επιβραβεύει και αναδεικνύει τις καλύτερες πρακτικές στη διαχείριση υγείας και ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους, από επιχειρήσεις, οργανισμούς, φορείς και πάροχους υπηρεσιών.

Στην τελετή παρευρέθη ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, **Γιώργος Κατρούγκαλος**, ο οποίος ανέφερε ότι ήδη το υπουργείο οργανώνει τη στρατηγική υγείας και ασφάλειας για το 2016-2018, καθώς και ότι η απόλυτη εφαρμογή όλων των σχετικών μέτρων μειώνει τον ανθρώπινο πόνο προσδίδοντας ταυτόχρονα σημαντικά οφέλη στην εθνική οικονομία.

Επίσης παρευρέθησαν ο πρόεδρος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., καθηγητής **Θ.Κ. Κωνσταντινίδης**, καθώς και η αντιπρόεδρος του ΔΣ, κ. **Ρένα Μπαρδάνη** (ως εκπρόσωπος του ΣΕΒ), οι οποίοι παρέδωσαν βραβεία.

Στην επιτροπή αξιολόγησης συμμετείχαν ο δρ **Ν. Μαρκάτος**, πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής, ο κ. **Σ. Ευσταθιάδης**, ο κ. **Ε. Ζημάλης**, ο δρ. **Θ.Κ. Κωνσταντινίδης**, ο κ. **Κ. Μάντζιος**, ο κ. **Γ. Μαυριδάρης**, ο δρ **Γ. Παπάζογλου**, η κ. **Δ. Πινότση**, ο κ. **Ν. Σαραφόπουλος**, η κ. **Β.**

Σουλιάνδρου και ο κ. Α. Χριστοδούλου.

Το κοινό αποτελούσαν υψηλόβαθμα στελέχη των βραβευθέντων επιχειρήσεων, εκπρόσωποι υπουργείων, φορέων και επαγγελματικών συνδέσμων, καθώς και decision makers της αγοράς και δημοσιογράφοι.

Τα βραβεία παρουσίασαν η κ. **Κ. Δρόσου**, Διευθύντρια Σύνταξης της έκδοσης Plant Management της Boussias Communications, που είναι και η διοργανώτρια εταιρεία, και ο κ. **Κ. Μάντζιος**, Συντονιστής της Κριτικής Επιτροπής των βραβείων, Ναυτικός Μηχανολόγος MSc, Επικεφαλής Επιθεωρητής Συστημάτων Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία.

Επιστημονική και ενημερωτική ημερίδα για την προαγωγή της υγείας στον χώρο εργασίας μέσω της Άθλησης, της ΚΙΝΗΣΗΣ και της Αναψυχής

Στις **30 Σεπτεμβρίου**, διοργανώθηκε από την Περιφέρεια Αττικής επιστημονική και ενημερωτική **ημερίδα** για την προαγωγή της υγείας στον χώρο εργασίας μέσω της Άθλησης, της ΚΙΝΗΣΗΣ και της Αναψυχής. Η ημερίδα διεξήχθη στον πολυχώρο τέχνης και πολιτισμού gazarte στο Γκάζι και αποτέλεσε μέρος του προγράμματος «**ευ-κίνησις - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΕΣΩ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ - ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ - ΑΝΑΨΥΧΗΣ (ΑΚΑ)**».

Την εκδήλωση χαιρέτισε ο Χρυσός Ολυμπιονίκης Ενόργανης Γυμναστικής **Δ. Ταμπάκος** και στελέχωσαν καθηγητές φυσικής αγωγής, καθηγητές αθλητικής κοινωνιολογίας, πνευμονολόγοι, κλινικοί διατροφολόγοι, αλλά και μέλη της κίνησης «yoga στο Άλσος», προτρέποντας και επισημαίνοντας τη σημαντικότητα της κίνησης και της άθλησης ως πυλώνες για την υγεία του πληθυσμού και ειδικότερα των εργαζομένων, για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του εργασιακού στρες.

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη μεθόδων ενίσχυσης της υγείας στο εργασιακό περιβάλλον με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και συμμετοχής εργαζομένων για την προαγωγή της υγείας, μέσω προγραμμά-

των άσκησης στον εργασιακό χώρο, καθώς και δράσεις αθλητικής - κινητικής συμπεριφοράς. Τα προγράμματα και οι δράσεις αφορούν πιλοτικά στους εργαζόμενους με «καθιστικό» επάγγελμα λόγω της «υποκινητικότητας» που παρουσιάζει η εργασία σε αυτά, καθώς και του μεγάλου πληθυσμού αυτών στην περιφέρεια Αττικής.

Ημερίδα για την παρουσίαση προγράμματος «Κατευθυντήριες Οδηγίες διαχείρισης μείζονων παραγόντων επαγγελματικού κινδύνου στην ΠΦΥ – Μέταλλα» από τη ΕΣΔΥ

Στις **22 Οκτωβρίου** πραγματοποιήθηκε η τελική ημερίδα του προγράμματος «**Κατευθυντήριες Οδηγίες διαχείρισης μείζονων παραγόντων επαγγελματικού κινδύνου στην ΠΦΥ**» από τον **Τομέα Επαγγελματικής και Βιομηχανικής Υγιεινής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας**.

Ο Τομέας αποτελεί σημαντικό ακαδημαϊκό φορέα της χώρας μας στην Ιατρική της Εργασίας και δραστηριοποιείται έντονα στην επιστημονική διερεύνηση όλων των παραγόντων που μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα υγείας στον εργαζόμενο και να οδηγήσουν σε επαγγελματική νόσο. Συνεργάζεται, μεταξύ άλλων, με το Υπουργείο Εργασίας, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, τα ΤΕΙ Αθήνας, το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) σε θέματα εκπαίδευσης, με το Κέντρο Διάγνωσης και Ιατρικής της Εργασίας του ΙΚΑ σε ερευνητικά και επιδημιολογικά θέματα, με πολλά νοσοκομεία του λεκανοπεδίου Αττικής, καθώς και με ειδικούς επιστήμονες που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα στην Ελλάδα αλλά και σε χώρες του εξωτερικού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται κυρίως σε Ιατρούς Εργασίας, Γενικούς Ιατρούς, Ιατροδικαστές και Υγιεινολόγους και έχει ως στόχο την προστασία εργαζομένων απασχολούμενων σε εργασίες με υπερβολική επαγγελματική

ή περιβαλλοντική έκθεση σε μεταλλικά στοιχεία όπως μόλυβδος, υδράργυρος, κάδμιο, νικέλιο, χρώμιο κ.λπ.

3η Ημερίδα ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας 2014 - 2015

Στις 23 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη η 3η Ημερίδα ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας 2014- 2015 «Διαχείριση του άγχους και των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία». Η ημερίδα διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας & Ένταξης στην Απασχόληση, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με δαπάνη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία.

Το καλωσόρισμα στην εκδήλωση έκαναν οι κ.κ. **Α. Χριστοδούλου**, Προϊστάμενος Δ/νσης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.) και **Ν. Μαραγκός**, Προϊστάμενος Δ/νσης Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία Μακεδονίας-Θράκης, Σ.ΕΠ.Ε., ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α. ενώ την έναρξη των εργασιών κήρυξε ο Γενικός Γραμματέας ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α., κος **Α. Νεφελούδης**. Χαιρετισμούς απήθυσαν εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων.

Θέματα τα οποία αναπτύχθηκαν στη συνέχεια ήταν:

Βασικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2014-2015 «Διαχείριση του άγχους και των ψυχοκοινωνικών κινδύνων στην εργασία», Δρ. Ι. Κωνσταντακόπουλος, *Μηχ/κός Μεταλλείων-Μεταλλουργός, Τμήμα Εθνικού Εστιακού Πόλου Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης, Δ/νση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.*

Παρουσίαση αποτελεσμάτων ευρωπαϊκής έρευνας για νέους και αναδυόμενους κινδύνους στις επιχειρήσεις (ESENER-2), Β. Παπαναστασίου, *Μηχ/κός Μεταλλείων-Μεταλλουργός, Προϊσταμένη Τμήματος Επιμόρφωσης και Παρακολούθησης Πολιτικών ΑΥΕ, Δ/νση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.*

Επαγγελματική ανασφάλεια και επιπτώσεις στην σωματική και ψυχική υγεία, Δ. Νέλλα, *Ειδικός Ιατρός Εργασίας*

Κλινικά συμπτώματα στο εργασιακό περιβάλλον και τρόποι διαχείρισής τους, Χ. Κουκουφίκη, *Ψυχολόγος, Επιστημονική Συνεργάτης Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής Α.Π.Θ., Γενικού Νοσοκομείου Θεσ/νίκης «Ν. Παπαγεωργίου»*

Εργασιακό Περιβάλλον και ψυχικές επιπτώσεις στον εργαζόμενο, Κ. Βαλογιάννη, *Ιατρός Χειρουργός, Προϊσταμένη Τμήματος Συντονισμού, Περιφερειακή Δ/νση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Μακεδονίας-Θράκης, Σ.ΕΠ.Ε., ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.*

Οι προκλήσεις για την Προαγωγή της Υγείας στους χώρους εργασίας την περίοδο της οικονομικής κρίσης, Σ. Ντούση, *Κοινωνική Λειτουργός, Τμήμα Προαγωγής υγείας, Βλαπτικών παραγόντων, Ασφάλειας και Εργονομίας, Δ/νση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, ΥΠ.Ε.Κ.Α.Α.*

Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στους ΟΤΑ, Γ. Στόικου, *Ειδικός Ιατρός Εργασίας*

Εργασιακό άγχος - επαγγελματική εξουθένωση στους εργαζόμενους στον κλάδο υγείας, Π. Κατσαντώνη, *Παθολόγος, Ιατρός Εργασίας, Γενικό Νοσοκομείο Θεσ/νίκης «Ν. Παπαγεωργίου»*

Πρόγραμμα διαχείρισης ψυχοκοινωνικών κινδύνων και εργασιακού άγχους στο Γενικό Νοσοκομείο Δράμας, Μ. Καμπάντα, *Ψυχολόγος, Γενικό Νοσοκομείο Δράμας*

Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι σε Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Γιατί μας ενδιαφέρουν και τί μπορούμε να κάνουμε; Κ. Γεωργαντά, *Ψυχολόγος MBA, Ερευνήτρια, Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών σπουδών και Τεχνών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας*

Σπάζοντας τον κύκλο ανατροφοδότησης του στρες στις ελληνικές επιχειρήσεις, Β. Μιξαφέντη, *Χημικός Μηχανικός, Υπεύθυνη Ανάπτυξης και Οργάνωσης ΕΞΥΠΠ Σμαράς και Συνεργάτες.*

Ημερίδα με θέμα «Πρόληψη των Κινδύνων στην Εργασία : Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση με τη συμμετοχή όλων»

Στις 30 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην Αργυρούπολη, ημερίδα με θέμα «Πρόληψη των Κινδύνων στην Εργασία : Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση με τη συμμετοχή όλων». Την ημερίδα συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Ελληνικού Αργυρούπολης και η εταιρεία PRO.EX. Ο.Ε.

Χαιρετισμούς απήθυσαν: ο Δήμαρχος Ελληνικού Αργυρούπολης, κος **Ι. Κωνσταντάτος**, ο κος **Γ. Ψαθάς** από την PRO.EX. και εκπρόσωποι των εργαζομένων του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης.

Την εκδήλωση συντόνιζε ο Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης, κος **Β. Κρητικός**.

Για την «Ανάδειξη της σπουδαιότητας των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία» μίλησε ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κος **Α. Χριστοδούλου** ενώ, από το ίδιο Υπουργείο η Προϊσταμένη Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Σ.ΕΠ.Ε), κα **Χ. Τουφεκούλα**, ανέπτυξε τον «Ρόλο του Σ.ΕΠ.Ε. στην εφαρμο-

γή των διατάξεων για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία».

«Η ολιστική αντιμετώπιση της Υγείας και Ασφάλειας» ήταν το θέμα της ομιλίας του ειδικού για θέματα προστασίας, κου Γ. Μούκα, από την PRO.EX.

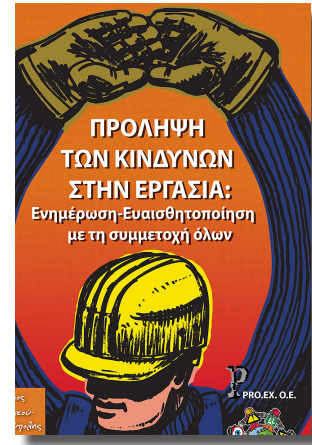
Επίσης αναπτύχθηκαν τα θέματα: «Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία κατά την μεταφορά Αστικών Απορριμμάτων» από την κα Χ. Τσακσίρα (Δ/ντρια ΚΕΠΕΚ Αθηνών).

«Ο ρόλος των Τεχνικών Ασφαλείας, η Μελέτη Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου και οι καλές πρακτικές στους χώρους Εργασίας» από τον Καθ. Εφαρμογών του ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, κο Κ. Ντελέζο.

«Ο ρόλος του Ιατρού Εργασίας και του Ιατρού γενι-

κότερα στους χώρους Εργασίας» από τον Ειδικό Παθολόγο, κο Γ. Τσαντάκη και «Η Υγειονομική κατάσταση του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης. Που βρισκόμαστε - Που θέλουμε να φτάσουμε» από τον Αντιδήμαρχο - Ιατρό, κο Κ. Μηνόπουλο.

Ακολούθησε συζήτηση και διατυπώθηκαν τα συμπεράσματα.

Εκδήλωση με θέμα «Σύγχρονοι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία: Αναγνώριση και δράσεις» στην ΕΕΔΕ

Την Πέμπτη, **29 Οκτωβρίου**, πραγματοποιήθηκε στο κτήριο της Ελληνικής Εταιρείας Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ) εκδήλωση με θέμα «Σύγχρονοι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία: Αναγνώριση και δράσεις». Η εκδήλωση διοργανώθηκε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας ΑΥΕ από το Ελληνικό Ινστιτούτο Διοικήσεως Παραγωγής Προϊόντων & Υπηρεσιών (ΕΙΔΙΠ), το Ελληνικό Ινστιτούτο Μάνατζμεντ Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΜΑΔ) και την ΕΕΔΕ.

Χαιρετισμούς απήθυσαν οι κ.κ.: **Γ. Μαυριδάρας**, Πρόεδρος Ο.Ε., **Π. Αγερίδης**, Πρόεδρος Δ.Ε. ΕΙΔΙΠ **Μ. Γεωργιάδου**, Πρόεδρος Δ.Ε. ΕΙΜΑΔ και **Α. Χριστοδούλου**, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Α.Υ.Ε., Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν τα θέματα:

«**P.R.I.W.A. : Το πρώτο ελληνικό εργαλείο μέτρησης των Ψ/Κ κινδύνων και των επιπτώσεων τους στον εργασιακό χώρο-αποτελέσματα από την εφαρμογή του σε ελληνικό Οργανισμό**», Χ. Μαζουροπούλου, *Ψυχολόγος, ΕΑΡ Σύμβουλος, Senior Account Manager, Hellas EAP*

«**Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες στους χώρους εργασίας σε περιόδους οικονομικής κρίσης**», Θ. Κουκουλάκη, *Υπεύθυνη Κέντρου Ασφάλειας ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.*

«**Ποιότητα της Εργασίας: Θεωρητικές προσεγγίσεις και Οικονομικές διαστάσεις**», Γ. Δενδρινός, *Προϊστάμενος Τμήματος Συνθηκών Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης*

«**Burnout... απειλή ή πραγματικότητα στο εργασια-**

κό περιβάλλον», Ε. Γεωργίου, *Εργασιακή Ψυχολόγος-Ψυχοθεραπεύτρια, Ιδρύτρια του Κέντρου Συμβουλευτικής & Προσανατολισμού Be YourSelf*

«**Η αγορά εργασίας και η Ψυχική Υγεία των εργαζομένων**», Ν. Καθαβά-Μυλωνά, *Δρ Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Επιστημονικός συνεργάτης του Παν/στημίου Αθηνών*

«**Προάγοντας ένα υγιές περιβάλλον εργασίας - το παράδειγμα της Τράπεζας Πειραιώς**», Ε. Χασαπογιάννη, *Senior Manager, Δ/νση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργανωσιακής Υγείας, Όμιλος Τράπεζα Πειραιώς*

Η εκδήλωση έκλεισε με συζήτηση.

Στον χώρο διανεμήθηκε έντυπο υλικό του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

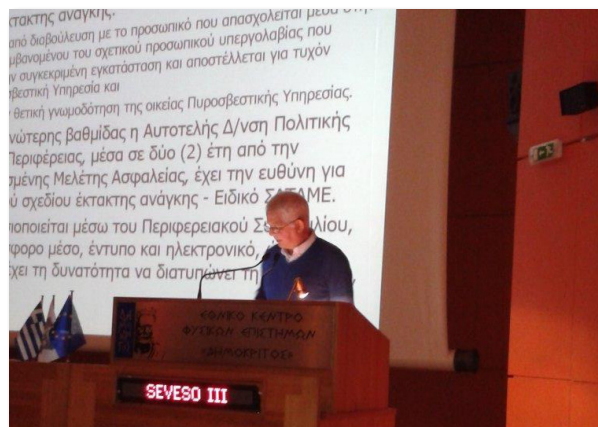
Νέα νομοθεσία για τα βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης

Μέχρι σήμερα για τα βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης (BAME) βρίσκεται σε ισχύ η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) 12044/613/2007. **Το προηγούμενο διάστημα έγινε επεξεργασία, μετά από διαβούλευση με άλλους φορείς, από τις αρμόδιες υπηρεσίες ΔΙΠΑ και ΔΔ/ΕΕ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχεδίου νέας ΚΥΑ, που βρίσκεται στο στάδιο των τελικών υπογραφών από τα αρμόδια υπουργεία.** Η νέα ΚΥΑ ενσωματώνει τις απαιτήσεις της νέας οδηγίας **Seveso III (οδηγία 2012/18/ΕΕ)** και την εμπειρία από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή της νομοθεσίας.

Στο πεδίο εφαρμογής της νέας ΚΥΑ συμπεριλαμβάνονται και η υπόγεια αποθήκευση φυσικού αερίου στα φυσικά πετρώματα, σε κοιλιότητες αλατωρυχείων και σε εγκαταλελειμμένα μεταλλεία/ορυχεία, οι εργασίες χημικής και θερμικής επεξεργασίας και αποθήκευσης που σχετίζονται με τις εργασίες αυτές, καθώς και εν ενεργεία εγκαταστάσεις διάθεσης καταλοίπων επεξεργασίας μεταλλευμάτων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, συμπεριλαμβανομένων λιμνών τελμάτων ή φραγμάτων.

Ο φορέας εκμετάλλευσης (υπεύθυνος της εγκατάστασης) ως υπόχρεος, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή αυτού για την ορθή ταξινόμηση των επικίνδυνων ουσιών και μιγμάτων, έχει την ευθύνη για την κατάταξη της εγκατάστασης ως ανώτερης ή κατώτερης βαθμίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες ποσότητες των επικίνδυνων ουσιών που υπάρχουν ή ενδέχεται να υπάρξουν στην εγκατάσταση, καθώς και για την τήρηση των απαιτήσεων της ΚΥΑ. Έχει τη δυνατότητα, πριν την υποβολή του φακέλου Κοινοποίησης, να αιτείται από τη Διεύθυνση Ενεργειακών, Βιομηχανικών και Χημικών του Γενικού Χημείου του Κράτους ή/και την οικεία Περιφερειακή Χημική Υπηρεσία, γνωμοδότηση για την ορθή ταξινόμηση των επικίνδυνων ουσιών προσκομίζοντας τα απαραίτητα στοιχεία.

Στη νέα ΚΥΑ περιλαμβάνονται προβλέψεις για την Κοινοποίηση, τη Μελέτη Ασφάλειας, τις χρήσεις γης, το φαινόμενο «ντόμινο», τα εσωτερικά και εξωτερικά σχέ-

δια έκτακτης ανάγκης, τις επιπτώσεις κ.λπ. που περιλαμβάνονταν και στην προηγούμενη, με ορισμένες αλλαγές. Μια σημαντική αλλαγή είναι ότι αναφέρεται σε παράρτημα της ΚΥΑ συγκεκριμένος κατάλογος σεναρίων ατυχημάτων και κριτήρια για την αποτύπωση ζωνών επιπτώσεων, στο πλαίσιο της εκτίμησης της επικινδυνότητας.

Στο πλαίσιο της παρουσίασης των αλλαγών στη νομοθεσία για τα BAME, το προηγούμενο διάστημα πραγματοποιήθηκαν δυο εκδηλώσεις στην Αθήνα. Στις **30 Νοεμβρίου** πραγματοποιήθηκε **ημερίδα με θέμα τη νέα οδηγία Seveso III**, η οποία διοργανώθηκε από το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος (Εργαστήριο Αξιοπιστίας Συστημάτων & Βιομηχανικής Ασφάλειας), το Πολυτεχνείο Κρήτης (Εργαστήριο Νοτική Εργονομίας & Βιομηχανικής Ασφάλειας) και το ΕΜΠ (Μονάδα Υπολογιστικής Ρευστοδυναμικής, Εργαστήριο Σχεδιασμού & Ανάλυσης). Στην ημερίδα παρουσιάστηκε εισήγηση εκ μέρους του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. από τη Δρ. **Εύη Γεωργιάδου** με θέμα «Προκλήσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας Seveso III στις σημερινές συνθήκες». Επίσης στη φετινή **34η Σύσκεψη Συνεργασίας Διυλιστηρίων** για τα ζητήματα υγείας, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος που διοργανώθηκε στις 10 Δεκεμβρίου από τα ΕΛΠΕ, παρουσιάστηκαν εισηγήσεις που εστίασαν στην εφαρμογή της νέας νόμοθεσίας

Νομοθετικές εξελίξεις

Νόμος 4342/2015 (ΦΕΚ 143/Α/9.11.2015) Συναξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 «Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/

ΕΚ», όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 «Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας» και άλλες διατάξεις

Το άρθρο 38 αναφέρεται στην άδεια φροντίδας παι-

Επιμέλεια: Αφροδίτη Δαΐκου

διού ως εξής:

«1. Δικαιούχοι της άδειας φροντίδας παιδιού του άρθρου 9 της ΕΓΣΣΕ 1993, του άρθρου 6 της ΕΓΣΣΕ 2002–2003 το οποίο κυρώθηκε με την περίπτωση Β΄ του άρθρου 7 του ν. 3144/2003 (Α΄ 111), του άρθρου 9 της ΕΓΣΣΕ 2004–2005, της περίπτωσης γ΄ του άρθρου 7 της ΕΓΣΣΕ 2006–2007, του άρθρου 6 της ΕΓΣΣΕ 2008–2009 και του άρθρου 2 της ΕΓΣΣΕ 2014, όπως ισχύουν κάθε φορά, ή, σύμφωνα με τυχόν ευνοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις, είναι εναλλακτικά οι εργαζόμενοι φυσικοί, θεοί ή ανάδοχοι γονείς και των δύο φύλων, ανεξάρτητα από το είδος της δραστηριότητας που ασκεί ο άλλος γονέας ακόμη και αν ο άλλος γονέας δεν εργάζεται. Σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια φροντίδας παιδιού λαμβάνει ο γονέας που έχει την επιμέλεια, εκτός και αν συμφωνήσουν διαφορετικά.

2. Η άδεια χορηγείται έπειτα από κοινή δήλωση των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους για το ποιος θα κάνει χρήση της άδειας, ενώ μπορούν επίσης να συμφωνήσουν να μοιραστούν την άδεια αυτή για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα τα οποία γνωστοποιούν. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν στους εργαζόμενους σχετικές βεβαιώσεις.

3. Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας ή Διαιτητικών Αποφάσεων, κανονισμών εργασίας, για την άδεια φροντίδας παιδιού εξακολουθούν να ισχύουν ανεξάρτητα από το κριτήριο του φύλου.»

Υπουργική Απόφαση οικ. 120077/ΔΤΒΝ 2100/2015 (2609/Β/3.12.2015) Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθ. Β. 20683/2134/17.11.1987 (ΦΕΚ 634/Β) «Συσκευές αερολυμάτων (αεροζόλ) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 75/324/ΕΟΚ»

Πυροσβεστική Διάταξη 16/2015 (ΦΕΚ 2326/Β/29.10.2015) Μέτρα και μέσα πυροπροστασίας εκπαιδευτηρίων.

Προεδρικό Διάταγμα 81/2015 (ΦΕΚ 158/Β/27.11.2015) Τροποποίηση του Π.Δ. 347/1998 «Εξοπλισμός των πλοίων σύμφωνα με την Οδηγία 96/98/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 1996» (231/Α), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τα Π.Δ. 158/1999 (156/Α), 137/2002 (112/Α), 294/2003 (251/Α), 194/2009 (239/Α), 39/2010 (79/Α), 128/2011 (259/Α), 121/2012 (214/Α), 156/2013 (248/Α) και 33/2015 (46/Α) σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/93/ΕΕ της Επιτροπής της 18ης Ιουλίου 2014 (L 220/1/25.7.2014).

Υπουργική Απόφαση 2133.1/29522/2015/2015 (ΦΕΚ 2387/Β/6.11.2015 και 2261/Β/20.10.2015) Έγκριση του Γενικού Κανονισμού Λιμένων αριθμ. 58 «Αντικατάσταση διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Λιμένων αριθμ. 14».

Υπουργική Απόφαση 2263.1–2/33741/2015/2015 (ΦΕΚ 2382/Β/6.11.2015) Αποδοχή τροποποιήσεων στο Παράρτημα της Διεθνούς Σύμβασης για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία, 1973, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο του 1978 που σχετίζεται με αυτή – Τροποποιήσεις στο κανονισμό 12 του Παραρτήματος Ι της Δ.Σ. MARPOL.

Υπουργική Απόφαση 2263.1–2/33739/2015/2015 (ΦΕΚ 2382/Β/6.11.2015) Αποδοχή Τροποποιήσεων στο Παράρτημα του Πρωτοκόλλου 1978 που σχετίζεται με τη Διεθνή Σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία – Τροποποιήσεις στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙV και V της ΔΣ MARPOL, που καθιστούν υποχρεωτική την εφαρμογή των προβλέψεων του Πολιτικού Κώδικα που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Υπουργική Απόφαση 2001/118518/2015 (ΦΕΚ 2359/Β/4.11.2015) Τροποποίηση της αριθ. 1420/82031 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης».

Υπουργική Απόφαση οικ. 46454/Δ9.12694/2015 (ΦΕΚ 2162/Β/20.10.2015) Παράταση της προθεσμίας του άρθρου 4, στοιχείο ν), περ. 1.ii. της υπ' αριθμ. 29502/85/1.9.2014 (ΦΕΚ 2390/Β/8.9.2014) απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 5072/6/25.2.2013 απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (ΦΕΚ 449/Β/25.2.2013), περί επανακαθορισμού των όρων και προϋποθέσεων ηλεκτρονικής υποβολής στοιχείων για θέματα αρμοδιότητας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την υπ' αριθμ. 28153/126/28.8.2013 απόφαση του (ΦΕΚ 2163/Β/30.8.2013)», όπως ισχύει, για το έτος 2015.

Υπουργική Απόφαση οικ. 152442/2015 (ΦΕΚ 2156/Β/7.10.2015) Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις για το είδος έργου με α/α 14β «Κέντρα Αποτέφρωσης Νεκρών» της 12ης Ομάδας «Ειδικά Έργα και δραστηριότητες» (Παράρτημα XII) της υπ' αριθμ. 1958/2012 (21/Β) υπουργικής απόφασης.

Υπουργική Απόφαση 39200/2015 (ΦΕΚ 2057/Β/18.9.2015) Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 41624/2057/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (1625/Β), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2013/56/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών σπληνών και συσσωρευτών όσον αφορά τη διάθεση στην αγορά φορητών ηλεκτρικών σπληνών και συσσωρευτών που περιέχουν κάδμιο και προ-

ορίζονται για ασύρματα ηλεκτρικά εργαλεία και στοιχεία - κουμπιών με χαμηλή περιεκτικότητα σε υδράργυρο και για την κατάργηση της απόφασης 2009/603/ΕΚ της Επιτροπής», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2013 και άλλες συναφείς διατάξεις.

Προεδρικό Διάταγμα 80/2015 (153/Α/23.11.2015) Άδειες απουσίας του προσωπικού Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Υπουργική Απόφαση ΑΣ4.1/60964/3095/2015 (2497/Β/19.11.2015) Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/88/ΕΕ της

Τα πλήρη κείμενα των νομοθετημάτων και των ευρωπαϊκών οδηγιών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου, στη διεύθυνση: <http://www.elinyae.gr>

Ε. Επιτροπής της 9ης Ιουλίου 2014 για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κοινούς δείκτες ασφάλειας και τις κοινές μεθόδους υπολογισμού του κόστους ατυχήματος.

Υπουργική Απόφαση 2263.1-7/36083/2015/2015 (2477/Β/18.11.2015) Οδηγίες 2015 του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού για την έγκριση συστημάτων καθαρισμού καυσαερίων των πλοίων για ισοδύναμη συμμόρφωση των πλοίων με τις διατάξεις του κανονισμού 14 (Εκπομπές SOx) του Αναθεωρημένου Παραρτήματος VI της ΔΣ MARPOL.

Συνέδρια - Ημερίδες - Εκθέσεις >

November 18 - 20, 2015, Königswinter, Germany
The 8th International Conference Safety of Industrial Automated Systems (SIAS 2015)

SIAS Conference Secretariat
 Anika Decker
 Institut für Arbeitsschutz der DGUV (IFA)

Alte Heerstraße 111
 53757 Sankt Augustin
Phone: +49 (0)2241 231 2716

Fax: +49 (0)2241 231 2234

Email: SIAS2015 [at] dguv.de

Web: <http://www.dguv.de/ifa/index.jsp>

Web: https://express2.converia.de/frontend/index.php?folder_id=167

9th International Scientific Conference on the Prevention of Work-Related Musculoskeletal Disorders (PREMUS 2016)

June 20 - 23, 2016, Toronto,

Canada

Organized by: ICOH Scientific Committee on Musculoskeletal Disorders

Hosted by: Institute for Work & Health

The conference sessions will focus on eight major themes:

1. Field evaluations of MSD prevention policies, programs and practices
2. Economic burden of work-related MSDs
3. Epidemiology of work-related MSDs
4. Biology of work-related MSDs
5. Measuring exposures in a new world of work
6. Management of work-related MSDs and sustainable employment
7. Health disparities and globalization
8. Emerging issues in the prevention and management of work-related MSDs.

Contact Us: PREMUS 2016, c/o Institute for Work & Health
 481 University Ave., Suite 800, Toronto, Ontario, Canada, M5G 2E9

Contact Information

Contact person: Cindy Moser

E-mail: cmoser@iwh.on.ca

Website: <http://premus2016.iwh.on.ca>

Επιμέλεια: Κωνσταντίνα Καψάλη

e-mail: premus2016@iwh.on.ca

tel: +1 416 927 2027, ext. 2297

fax: +1 416 927 4167

Website: premus2016.iwh.on.ca

31 August - 2 September 2016 - Basel, Switzerland

44th International MEDICHEM Congress

Organized by: ICOH Scientific Committee on Occupational Health in the Chemical Industry (MEDICHEM)

Sponsored by: MEDICHEM

Supported by: MEDICHEM

Organized by SC: ICOH Scientific Committee on Occupational Health in the Chemical Industry

(MEDICHEM)

Topics: Titles of sessions:

1. Setting the limit: influence or recent developments on workplace health risk assessments
2. Psycho social factors at work: risks and potential interventions
3. Focus Neurotoxicity
4. Sustainability: Remediation of polluted chemical sites lessons learnt
5. Open presentations (Themes to be accepted with high priority are: nano-toxicology and occupational health; Enzymes and occupational health; Reprotox and occupational health; Genetics/epigenetics and occupational health)

Contact Information Address: Martin Kuster, MD MOH Head Corporate Health & Biosafety Novartis Business Services-REFS Forum 1.331 Postfach CH-4002 Basel SWITZERLAND

Tel: +41 61 3242673.

Mobile: +41796160559

Fax: +41 61 3243457

E-mail: martin.kuster@novartis.com

Website: <http://www.medicchem.org/>

5-7 September 2016 - Barcelona, Spain

25th EPICOH - Epidemiology in Occupational Health Conference

“Occupational Health, Think Globally, Act Locally”

Organized by: ICOH Scientific Committee on Epidemiology in Occupational Health

Topics: The scientific program will cover all major topics of current epidemiologic research in occupational health. We have chosen the theme to promote the connection between local research and action with research and action in occupational health at the global level. The program will include pre/post congress courses and special care will be taken to promote participation of young researchers. Deadline for the receipt of abstracts: March 1, 2016.

Contact Information

E-mail: epicoh2016@mondial-congress.com

Website: <http://www.epicoh2016.org/>

3-6 September 2017

Website: <http://www.safety2017singapore.com/index.html>

Ο τομέας Δημόσιας και Διοικητικής Υγιεινής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.) σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Δημόσιας Υγείας (Ε.Ε.Δ.Υ) πραγματοποιούν το 11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας, με θέμα «Δημόσια Υγεία & Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας: Κοινοί Στόχοι», στις 21-23 Μαρτίου 2016, στην Αθήνα (ξενοδοχείο Divani Caravel).

Website: <http://www.free-spirit.gr/el/11o-panellinio-synedrio-dimosias-ygeias-ypiresiwn-ygeias-p437.html>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ & Χρήσιμες διασυνδέσεις

Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία

Επιμέλεια: Φανή Θωμαδάκη

Ενδεικτική βιβλιογραφία από OSHWiki και PubMed για ψυχοκοινωνικούς κινδύνους.

Assessment and analysis of workplace violence in a Greek tertiary hospital, Mantzouranis G, Fafliora E, Bampalis VG, Christopoulou I., Archives of environmental & occupational health, 2015, 70(5), 256-264

Effect of religiosity/spirituality and sense of coherence on depression within a rural population in Greece: the

Spili III project, Anyfantakis D, Symvoulakis EK, Linardakis M, Shea S, Panagiotakos D, Lionis C., BMC Psychiatry, 2015, 15, 173

Website: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4513393/pdf/12888_2015_Article_561.pdf

Exploring stress levels, job satisfaction, and quality of life in a sample of police officers in Greece, Alexopoulos EC, Palatsidi V, Tigani X, Darviri C., Safety and health at work, 2014, 5(4), 210-215

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4266800/pdf/main.pdf>

Fractions of cardiovascular diseases and mental disorders attributable to psychosocial work factors in 31 countries in Europe, Niedhammer I., Sultan-Taïeb H., Chastang JF., Vermeylen G., Parent-Thirion A., International archives of occupational and environmental health, 2014, 87(4), 403-411

Psychosocial risks and workers health / Marlen Hupke

http://oshwiki.eu/wiki/Psychosocial_risks_and_workers_health

The relationship between burnout, PTSD symptoms and injuries in firefighters, Katsavouni F, Bebetos E, Malliou P, Beneka A., Occup Med (Lond), 2015 Sep 25. pii: kv144.

Relationship of occupational stress parameters with burn-out and perceived stress, Bougea A, Kleisarchakis MK, Gioka V, Belegri SA, Psychiatriki, 2015 Apr-Jun, 26(2), 106-15.

Teacher Stress Inventory: validation of the Greek version and perceived stress levels among 3,447 educators, Kourmoussi N, Darviri C, Varvogli L, Alexopoulos EC, Psychology Research and Behavior Management, 2015, 8, 81-88

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4358647/>

Work-related stress: Nature and management / Juliet Hassard and Tom Cox

http://oshwiki.eu/wiki/Work-related_stress:_Nature_and_management

Ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι στην εργασία, Επιτροπή Ανωτέρων Επιθεωρητών Εργασίας (SLIC), 2012 <http://www.ypakp.gr/uploads/docs/5133.pdf>

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Επιμέλεια: Σπύρος Δοντάς

Les rouages de la politique de santé et sécurité dans l'Union européenne. Histoire, institutions et acteurs

Συγγραφέας: Laurent Vogel

Εκδοτικός Φορέας: European Trade Union Institute (ETUI)

Σελίδες: 88

Έκδοση: 2015

Ο Laurent Vogel είναι υπεύθυνος έρευνας στο Ινστιτούτο των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUI) με μακρά και επιτυχημένη σταδιοδρομία στις παρεμβάσεις του σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην

ευρωπαϊκή ήπειρο. Απόσταγμα της μέχρι τώρα εμπειρίας του είναι το βιβλιαράκι αυτό που στόχος του είναι να παρουσιάσει σε μian ιστορική προοπτική τους θεσμούς και τις πολιτικές για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, αρχικά στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και στη συνέχεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Ξεκινώντας την έκθεση του υλικού του από τις πρώτες ευρωπαϊκές συνθήκες στα τέλη της δεκαετίας του '50, συνεχίζει και

επικεντρώνει την κριτική του στις δύο θητείες της Επιτροπής υπό τον José Manuel Barroso (2004 - 2014). Περιγράφει τους θεσμούς και οργανισμούς που εμπλέκονται στην παραγωγή πολιτικής ΥΑΕ στην ΕΕ, τις βασικές αρχές πάνω στην οποία στηρίζεται το νομικό οικοδόμημα στον σχετικό τομέα, τους θεσμούς πρόληψης σε επίπεδο χώρας ή επιχείρησης (αρχή της εργοδοτικής ευθύνης, επιθεώρηση εργασίας, επιτροπές εργαζομένων), τους δεσμούς της πολιτικής ΥΑΕ με άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές (π.χ. για το περιβάλλον, τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς ή την ισότητα μεταξύ των φύλων) καθώς και τη διασύνδεση των θεμάτων ΥΑΕ με τον κοινωνικό διάλογο στα πλαίσια των θεσμών της Ένωσης.

Το έργο απευθύνεται πρωτίστως στους εκπροσώπους των εργαζομένων σε θέματα ΥΑΕ, σε στελέχη συνδικαλιστικών οργανώσεων που ασχολούνται με αυτά τα ζητήματα ή και σε πολίτες της Ένωσης που ενδιαφέρονται για την εξέλιξη της σχετικής ευρωπαϊκής πολιτικής.

Το (γαλλικό) κείμενο του βιβλίου διατίθεται και ηλεκτρονικά στην παρακάτω ιστοσελίδα:

<http://www.etui.org/Publications2/Guides/Les-rouages-de-la-politique-de-sante-et-securite-dans-l-Union-europeenne.-Histoire-institutions-et-acteurs.>

Εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από τα Κ.Ε.Κ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Το Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., στο πλαίσιο των καταστατικών του αρχών, διενεργεί σεμινάρια κατάρτισης **εργοδοτών, εργαζομένων και ελεύθερων επαγγελματιών**, στοχεύοντας στην επιμόρφωση και την υποκίνησή τους στην εφαρμογή κανόνων και καλών πρακτικών Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας (Υ&Α). Τα σεμινάρια επαναλαμβάνονται, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σε όλα τα παραρτήματα του Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Ενδεικτικοί τύποι σεμιναρίων είναι οι ακόλουθοι:

- **Ενδοεπιχειρησιακά Σεμινάρια.** Η διάρκειά τους ποικίλει. Καθορίζεται από τις προτεραιότητες και τα θεματικά πεδία, στα οποία η κάθε επιχείρηση επιθυμεί να δώσει βαρύτητα. Το βασικό πακέτο ενδοεπιχειρησιακού προγράμματος είναι 4ωρης διάρκειας και περιλαμβάνει τα εξής αντικείμενα: γενικά θέματα Υ&Α, πυροπροστασία, ηλεκτρικός κίνδυνος, εργονομία-μυοσκελετικές παθήσεις.

Το πρόγραμμα αυτό είναι μεταβλητό και μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες της επιχείρησης, καλύπτοντας ποικίλα θεματικά πεδία. Κατόπιν αιτήματος από την επιχείρηση και σχετικής συνεννόησης, **παρέχεται και υπηρεσία επί τόπου επίσκεψης κλιμακίου εμπειρογνομώνων του Ινστιτούτου**, οι οποίοι παρατηρούν το χώρο εργασίας, εντοπίζουν τις ανάγκες εκπαίδευσης και συλλέγουν υλικό, προκειμένου η εκπαίδευση να είναι το δυνατόν προσαρμοσμένη στις ανάγκες και την καθημερινότητα της επιχείρησης.

- **Τεχνικών Ασφάλειας αποφοίτων ΑΕΙ' διάρκειας 100 ωρών** με τίτλο «**Υγιεινή & Ασφάλεια - Πρόληψη Ατυχημάτων**». Απευθύνεται σε στελέχη επιχειρήσεων και ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι στοχεύουν στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας σε **Βιομηχανίες**. Το περιεχόμενο του προγράμματος καλύπτει τις απαιτήσεις του Ν. 3144/03, εγκρίνεται από το Συμβούλιο Υ&Α της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας, ενώ με το πέρας του, **χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης, που αποτελεί αποδεικτικό για μείωση της απαιτούμενης προϋπηρεσίας για ανάληψη των καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας, για μεν τους αποφοίτους Πανεπιστημίων από δύο (2) σε ένα (1) έτος, για δε τους αποφοίτους ΤΕΙ από πέντε (5) σε δύο (2) έτη από κτήσεως του βασικού τίτλου σπουδών (πτυχίου).**

- **Τεχνικών Ασφάλειας αποφοίτων ΑΕΙ' διάρκειας 100 ωρών** με τίτλο «**Υγιεινή & Ασφάλεια - Πρόληψη Ατυχημάτων στα Τεχνικά Έργα**». Απευθύνεται σε στελέχη τεχνικών εταιρειών και ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι στοχεύουν στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας σε **Τεχνικά Έργα**. Για τα συγκεκριμένα σεμινάρια ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις, ενώ χορηγούνται ίδιου τύπου βεβαιώσεις παρακολούθησης με τα σεμινάρια Βιομηχανίας.

- **Εργοδοτών επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας διάρκειας 35 και 10 ωρών** αντίστοιχα, με θέμα «**Ο Εργοδότης ως Τεχνικός Ασφάλειας**». Στόχος του προγράμματος είναι η επιμόρφωση εργοδοτών μικρών επιχειρήσεων (< από 50 εργαζόμενους) στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας στις επιχειρήσεις που διατηρούν. Τα σεμινάρια εγκρίνονται, ως προς το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις υλοποίησης από το Σ.Υ.Α.Ε., **ενώ χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης, που αποτελεί αποδεικτικό προσόντων για ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας.**

- **Σεμινάρια Επιτροπών Υ&Α της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.), διάρκειας 20 ωρών**, με τίτλο «**Υ&Α της Εργασίας - Ο ρόλος των Ε.Υ.Α.Ε.**». Τα σεμινάρια αφορούν μέλη εκλεγμένων Επιτροπών Υ&Α επιχειρήσεων και σκοπό έχουν την ενημέρωσή τους για θέματα Υ&Α της Εργασίας, ώστε να τους καταστήσει ικανούς αργότερα της επιχείρησης και του Τεχνικού Ασφάλειας, στην εφαρμογή κανόνων που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία στους εργασιακούς χώρους.

- **Επιμορφωτικά σεμινάρια σε θέματα επαγγελματικής υγείας, διάρκειας 20 ή 30 ωρών**, με τίτλο «**Επαγγελματική Υγεία**». Απευθύνονται σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων και σκοπό έχουν την ενημέρωσή τους για το θεσμό του Ιατρού Εργασίας και τα ζητήματα Υγιεινής & Υγείας της Εργασίας.

- **Εξειδικευμένα μικρής διάρκειας (10 ωρών).** Στοχεύουν στην εκπαίδευση των ενδιαφερομένων σε συγκεκριμένα προεπιλεγμένα θεματικά πεδία. Τα σεμινάρια εκτελούνται σε ολιγομελή τμήματα που δεν ξεπερνούν τους 15 εκπαιδευόμενους. Ενδεικτικοί τύποι εξειδικευμένων σεμιναρίων μικρής διάρκειας είναι οι ακόλουθοι:

- «**Χρήση Ανυψωτικών Μηχανημάτων-Περονοφόρα**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: νομοθεσία, έλεγχος ανυψωτικών μηχανημάτων, περονοφόρα, χειρισμός και ασφάλεια περονοφόρων κ.λπ.).

- «**Πρώτες Βοήθειες**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: βασική υποστήριξη ζωής, αυτόματα εξωτερική απινίδωση, κατάγματα, τραυματισμοί κεφαλής κ.λπ.).

- «**Εργονομία**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, μέθοδοι εκτίμησης κινδύνων, εργονομικοί παράγοντες κ.λπ.).

- «**Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνων, λίστες ελέγχου, διακρίβωση κινδύνων Υ&Α - ποσοτικός προσδιορισμός, σχεδιασμός παρεμβάσεων-λήψη μέτρων κ.λπ.).

- «**ΣΑΥ - ΦΑΥ**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: μεθοδολογία σύνταξης ΣΑΥ-ΦΑΥ, υποχρεώσεις παραγόντων τεχνικού έργου, προετοιμασία εργοταξίου, μέτρα προστασίας ανά φάση του έργου κ.λπ.).

1. Σύμφωνα με το ν.2916/2001, τα ελληνικά Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) χαρακτηρίζονται ως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)

Πληροφορίες για συμμετοχή στα σεμινάρια στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου <http://www.elinyae.gr> και στις κατά τόπους γραμματείες των Κ.Ε.Κ.

ΑΘΗΝΑ: Λιοσίων 143 και Θερισίου 6, Πλατεία Αττικής, Τηλ.: 210 8200136, 210 8200111, 210 8200139, φαξ: 210 8200103

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: 26ης Οκτωβρίου 90, Περιοχή Σφαγεία, Porto Center, Γ1 κτήριο, 1ος όροφος. Τηλ.: 2310 501020, 2310 501033, φαξ: 2310 501055

ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Καπιδάνη 7, Τηλ.: 26510 83290, φαξ: 26510 83294

ΤΡΙΠΟΛΗ: Γρ. Λαμπράκη και Σπηλιωτοπούλου 1, Πλ. Κολλοκοτρώνη, Τηλ.: 2710 221100, φαξ: 2710 221122

ΒΟΛΟΣ: Αθαλάσσης 33 και Κωλέτη, Τηλ.: 24210 91670, φαξ: 24210 91671

ΚΟΜΟΤΗΝΗ: Αθίνης Ιωαννίδου 9 & Γ. Μανούδη, Τηλ./φαξ: 25310 84603

ΗΡΑΚΛΕΙΟ: Λεωφ. Ανδρ. Παπανδρέου 61, Τηλ. 2810 215220, φαξ: 2810 215221

<http://www.elinyae.gr>

